

BEVARANDEPROGRAM RINGSTORP HAGAPLAN

ANTAGET I KOMMUNFULLMÄKTIGE
2022-12-13

HELSINGBORGS STADS
BEVARANDEPLANSKOMMITTÉ

Innehåll

Förord	5
Inledning	6
Kulturhistorisk klassificering	8
Kulturhistoriskt värde	9
Bevarandeprogram, lagstiftning och bygglovshantering	10
Geografi och historik	12
Nyare icke klassificerad bebyggelse i Ringstorp	23
Kulturhistorisk klassificerad bebyggelse i Ringstorp	33
BILAGOR: Ortofotografi över Ringstorp Hagaplan	
Karta över klassificerade objekt för Ringstorp Hagaplan	

Idun 5 sedd från Ringstorpssvägen i mars 1962.

Förord

Sedan 1979 har bevarandepianskommittén i Helsingborgs stad uppgiften att ta fram bevarandeprogram. Programmen skall vara underlag för samhällsplanering, sprida kunskap bland boende, fastighetsägare och andra intresserade om Helsingborgs bebyggelsemiljöer, samt stimulera till ett gott förvaltande av byggnader och miljöer i staden.

Bevarandeprogrammet för Ringstorp – Hagaplan har ett antal föregångare:

Bevarandeprogram för Helsingborgs stadskärna (1985)	Eneborg – Högaborg (2008)
Råå (1991)	Planteringen (2011)
Västra Tågaborg (1995)	Hittarp (2012)
Olympia – Slottshöjden (1997)	Laröd (2012)
Drottninggatan – Pålsjö (1998)	Gåsebäck och Husarområdet (2012)
Wilson Park (1999)	Husensjö (2013)
Ramlösa (2000)	Östra Tågaborg och Stattena (2015)
Helsingborgs stadskärna – ett utökat och reviderat program (2002)	Eskilsminne (2017)
Mörarp (2004)	Fleninge och Ödåkra (2018)
Hasslarp (2006)	Övre Olympia och Lasarettområdet (2019)
Kattarp (2006)	Fältbacken (2019)
Domsten (2008)	Påarp och Välluv (2021)
	Bårslöv (2021)

Utöver dessa finns ett kulturminnesvårdsprogram för hela kommunen, antaget 1991. När det gäller landsbygden har detta ersatts av ett Natur- och kulturprogram som antogs 2018.

Arbetet med Bevarandeprogram för Ringstorp – Hagaplan påbörjades 2021 under ledning av bevarandepianskommittén. Kommittén har fem ledamöter. Ordföranden utses av kommunstyrelsen, två ledamöter utses av byggnadsnämnden och två av kulturnämnden. För inventering, fotografering samt manuskript har bebyggelseantikvarie Jesper Carlsson vid SC Byggrådgivning svarat. Bearbetning och komplettering har gjorts av biträdande stadsantikvarie Frida Johansson, Kulturförvaltningen. I arbetet har även tjänstemän knutna till kommittén deltagit.

Efter remisshanteringen har programmet bearbetats med anledning av inkomna synpunkter, varefter programmet skickats till Kommunfullmäktige för antagande.

Bevarandepianskommittén
Helsingborg, oktober 2022

Inledning

Kulturmiljön i Ringtorp och Hagaplan visar hur området under de senaste 120 åren har ändrat karaktär från en agrart präglad fäladsmark till ett område med huvudsakligen villabebyggelse och moderna flerbostadsområden. Miljön präglas av olika typer av enbostadshus samt flerbostadshus med tidstypisk centrumanläggning, bibliotek och skola från 1960-talet samt en andra utbyggnad av flerfamiljshus under 2000-talet. Flerbostadsområdet har växt fram kring den gamla borgliknande vattenreservoaren och här omkringsliggande koloniområde. Villabebyggelsen i Hagaplan är koncentrerad till områdets norra och västra delar och har byggts ut successivt mellan 1920- och 1980-tal. Bevarandepianskommitténs arbete syftar till att lyfta fram och tydliggöra värdena i denna levande kulturmiljö.

Syfte

Detta bevarandeprogram har som uppgift att vara ett hjälpmedel i kommunens ärendehantering. Det skall underlätta bedömningen av bygglovsärenden och andra åtgärder som berör bebyggelsemiljön. Bevarandeprogrammet skall förtydliga de kulturhistoriska och arkitektoniska värdena, så att dessa uppmärksammas vid stadsplanering och bygglovshantering. Ett annat syfte med bevarandeprogrammet är att sprida kunskap om de kulturhistoriska värdena bland husägare och boende i Ringtorp och Hagaplan samt att öka intresset för att miljön vårdas och tas om hand på ett bra sätt.

Bevarandeprogrammet ska ge en historisk och kulturell förankring som gör närmiljö och omgivning gripbar och förståelig för alla. En levande och välkänd kulturmiljö kan stärka medborgarnas identifiering med den egna orten och engagemang i denna. Bevarandeprogrammet kommer att finnas på stadens hemsida samt till försäljning via Helsingborg kontaktcenter och Kulturmagasinet. Förslag

till bevarandeprogram har skickats ut till samtliga fastighetsägare med byggnader som har klassats i programmet. I samband med detta hölls också ett informationsmöte.

Status och tillämpning

Bevarandeprogrammets uppgift är att peka ut kulturhistoriskt värdefull bebyggelse och öka förståelsen för områdets historia. Bevarandeprogrammet antas slutligen av kommunfullmäktige. Bevarandeprogrammet har en rådgivande status, men är inte juridiskt bindande, och ska ses som ett ställningstagande kring var det finns kulturhistoriska värden som behöver tas hänsyn till. I den kulturhistoriska klassificeringen har inte byggnadens tekniska status eller framtida förändringsbehov vägts in.

I planärenden och bygglovsprövning gör stadsbyggnadsnämnden en helhetsbedömning utifrån både enskilda och allmänna intressen. Stadsbyggnadsnämnden har till uppgift att bevaka kulturhistoriska intressen, men också ta hänsyn till estetiska, funktionella och ekonomiska faktorer.

Med kvarteret Sleipner i bakgrunden. Mars 1968.

Detaljplanering och bygglovsprövning ska, med hänsyn till den enskilda människans frihet, främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden och en god och långsiktigt hållbar livsmiljö för människorna i dagens samhälle och för kommande generationer. Stadsbyggnadsnämndens prövar ärenden utifrån en helhetssyn och med stöd i Plan- och bygglagen (SFS 2010:900).

För att skapa en levande kulturmiljö är det viktigt att byggnaderna används och har en funktion. Man bör låta byggnaden, dess egenskaper och karaktär vara utgångspunkten för förändring och tänka långsiktigt. För att uppnå exempelvis tillgänglighet och god energihushållning kan det krävas nya lösningar som är anpassade till huset. Rivning är alltid olycklig då byggnaden helt försvinner och med den en bit av historien, ombyggnad och tillbyggnad bör alltid prövas först. Särskilt värdefulla kulturmiljöer får inte förvanskas, men förvanskingsförbudet är inget förändringsförbud. Kulturhistoriska byggnader kräver särskild omsorg i samband med till- och

ombyggnad. Om man tydliggör och respekterar de kulturhistoriska värdena kan man utföra många olika åtgärder även i en särskilt värdefull byggnad.

För att klarlägga värdena kan ofta sakkunnig hjälp behövas. Idag finns det certifiering av sakkunniga kontrollanter av kulturvärden och flera konsultfirmor i Skåne har certifierade medarbetare. Genom certifieringen säkerställs både utbildningsnivå och erfarenhet. Staden tillhandahåller även enklare rådgivning som en service till medborgarna som du kan nå via Helsingborg kontaktcenter på telefon 042-10 50 00:

- För frågor kring byggnadsvård, sök stadsantikvarien på Kulturförvaltningen.
- För frågor som rör gestaltning och varsamhet, sök stadsarkitekten.
- För frågor som rör bygglov och lovplikt, sök Stadsbyggnadsförvaltningens bygglovsavdelning.

Kulturhistorisk klassificering

Byggnaderna har klassificerats i två grupper: särskilt värdefull bebyggelse som omfattas av förvanskningförbud enligt PBL 8:13§ samt bebyggelse av kompletterande värde. Dessa klassificeringar motsvaras på kartan längst bak i denna rapport av färgerna rött och gult. Klassificeringen har gjorts i relation till övriga byggnader och med hänsyn till stadens historia. I framtiden kan bedömningarna omvärderas då grunden för värderingarna hela tiden ändras.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §

Byggnader som anses särskilt värdefulla ur historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller arkitektonisk synpunkt. I Ringstorp – Hagaplan gäller detta främst byggnader som är i gott skick, utan genomförda ändringar som minskat det kulturhistoriska värdet. Arkitektoniskt värde har också stor betydelse eftersom det kan vara svårt att belysa den historiska utvecklingen när en så stor del av bebyggelsen är modern.

Bebyggelse av kompletterande värde

Vardaglig bebyggelse som är föredömligt välbevarad och där eventuella till- och ombyggnader är anpassade till byggnadens karaktärsdrag så att dessa inte har försvunnit eller förminskats. Klassificeringen omfattar även bebyggelse med något förvanskade karaktärsdrag, men som genom sin ålder och anknytning till områdets historia ändå bedöms ha ett kulturhistoriskt värde.

Värdefull miljö/Område av enhetlig karaktär

Utöver det kulturvärde som enskilda byggnader har finns det områden eller gatusträckningar som utmärker sig för att de bildar en helhet med egen karaktär. Det kan vara att området är uppfört under en viss tidsperiod, att husen

har liknande utseende eller att det finns en gemensam historia som gör att helheten har ett större värde än de enskilda delarna. Byggnaderna behöver inte ha något stort egenvärde men ska behandlas med varsamhet med hänsyn till helhetsbilden. I bevarandeprogrammet för Ringstorp – Hagaplan gäller detta den gröna 1960-talsmiljön i kvarteret Idun samt koloniområdet Ringstorp sommarstad.

Övrig bebyggelse

Så gott som all bebyggelse vittnar på något sätt om vår gemensamma bebyggelsehistoria, men de byggnader som genom åren har genomgått så stora förändringar att de kulturhistoriska och/eller arkitektoniska värdena inte längre går att utläsa, har inte klassats i detta program. Inte heller har Ringstorps nyuppförda bebyggelse klassats, utan istället beskrivits övergripande. I framtiden kan detta komma att ändras.

Kulturhistoriskt värde

Kulturhistoriskt värde är inget entydigt begrepp utan består av ett komplex av värden som kan delas in i dokumentvärden, upplevelsevärden och övergripande/förstärkande värden.

Dokumentvärden

Till dokumentvärdena räknas byggnadshistoriska, teknikhistoriska, samhällshistoriska, personhistoriska värden med mera. Dessa värden är absoluta, objektiva och kan lätt jämföras med motsvarande värden i byggnader från andra områden eller regioner. Ålder är här ett värde, men inte i sig själv utan i relation till andra värden och upplysningar om byggnadernas historia. Värdena kan berätta om tekniska innovationer i konstruktionen, planlösningar, byggnadsdetaljer, på vilket sätt byggnaderna har använts, vilka samhällsfunktioner som bedrivits i byggnaderna, hur man levt och umgåtts, betydelsefulla personers födelsehem och så vidare. Samtliga dokumentvärden belyser på olika sätt olika sidor av den historiska utvecklingen i ett område.

Upplevelsevärden

Till dokumentvärdena kan läggas upplevelsevärden. Upplevelsevärden kan vara självständiga men också verka förstärkande på övriga värden, ofta är de oberoende av ålder. Ett exempel är arkitektoniskt värde som bedöms såväl efter estetiska kriterier som efter de förutsättningar som ligger bakom en viss arkitektonisk lösning. Bland upplevelsevärdena räknas också patina, symbol- och identitetsvärden liksom traditionsvärden. Värdet är viktigt som

ett rent kvalitetsvärde, för skönhetsupplevelsen och som förebild för nybyggnation. Ett annat värde är kontinuitetsvärdet, som kan finnas i en annars betydelselös byggnad om den genom sin närvaro beskriver en kontinuitet.

Övergripande och förstärkande värden

Övergripande dessa båda värdekategorier finns begrepp som verkar förstärkande på de övriga. Äkthet/autenticitet är ett sådant värde, grundat dels på graden av ursprunglighet och helhetskaraktär, dels på en bedömning av äkthet. Kvalitetsvärden avseende såväl konstruktion, byggnadsmaterial, arkitektur med mera är en viktig övergripande aspekt på samma sätt som graden av sällsynthet eller representativitet. Sällsynthet har länge setts som förstärkande värde vid en bedömning, vilket även representativitet numera anses vara. Det som är karaktäristiskt för en tid kan vara utan betydelse för de som lever i dess samtid men av ett annat och större värde för kommande generationer.

Klassificeringen av byggnaderna grundar sig på en sammanvägning av dessa värden. Betoningen ligger dock i huvudsak på den lokala miljön och det specifikt intressanta för Ringstorp – Hagaplan samt för Helsingborg som kommun.

Bevarandeprogram, lagstiftning och bygglovshantering

Kulturarvet och kulturmiljön är en gemensam tillgång som delas av alla. Det innebär att alla också har en skyldighet att förvalta detta arv och denna tillgång på bästa möjliga sätt. Kulturmiljölagen (KML) inleds med en så kallad portalparagraf: *"Det är en nationell angelägenhet att skydda och vårda vår kulturmiljö. Ansvaret för detta delas av alla. Såväl enskilda som myndigheter skall visa hänsyn och aktsamhet mot kulturmiljön."*

Kulturmiljölagen

Länsstyrelsen fattar beslut enligt KML om vilka byggnader som skall skyddas som byggnadsminnen, den starkaste form av skydd en byggnad kan få. För att en byggnad eller miljö skall förklaras som byggnadsminne skall den anses vara synnerligen märklig eller ha ett nationellt intresse. Ingenting får ändras, rivas eller tillföras ett byggnadsminne utan tillstånd från länsstyrelsen, och fastighetsägaren har skyldighet att underhålla byggnaderna så att det kulturhistoriska värdet inte förminskas. KML reglerar också skyddet av kyrkobyggnader och kyrkogårdsmark som anlagts före 1940. Även fornlämningar skyddas av KML och får inte tas bort utan länsstyrelsens tillstånd. I Ringstorp och Hagaplan finns inga byggnader som omfattas av KML. Minnesstenarna vid vattenreservoaren skyddas enligt KML samt eventuella gravlämningar under mark som man tidigare stött på vid vattenreservoaren.

Plan- och bygglagen

Plan- och bygglagen (PBL) är ett kommunalt redskap som reglerar hur städer, tätorter och landsbygd skall planeras och bebyggas på ett sätt som tillgodoser både allmänna och enskilda intressen. PBL innehåller också möjligheter att säkerställa kulturhistoriskt värdefulla miljöer. Det andra kapitlet som innehåller krav och regler på byggnader inleds med att byggnader *"skall placeras*

och utformas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- eller landskapsbilden och natur- och kulturvärdena på platsen". (PBL 2:6§)

Den paragraf som ligger till grund för den "högsta" klassificeringen i bevarandeprogrammet är den trettonde paragrafen i åttonde kapitlet (PBL 8:13§): *"En byggnad som är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt får inte förvanskas."* Det samma gäller tomter, anläggningar eller bebyggelseområden som är särskilt värdefulla. Om byggnadsverket är särskilt värdefullt från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt, ska det underhållas så att de särskilda värdena bevaras (PBL 8:14§). På kartan har sådana särskilt värdefulla byggnader markerats röda. Bebyggelsen har vidare kategoriserats till "bebyggelse av kompletterande värde för miljön" samt "övrig bebyggelse". Även för sådana byggnader kan PBL 8:13§ vara tillämplig som ingående i ett särskilt värdefullt bebyggelseområde eller då dess egna kvaliteter med tiden omvärderas.

En annan viktig reglering i PBL är den så kallade varsamhetsparagrafen, PBL 8:17§. Den lyder: *"Ändring av en byggnad och flyttning av en byggnad skall utföras varsamt så att man tar hänsyn till byggnadens karaktärsdrag och tar tillvara byggnadens tekniska, historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden."* Detta gäller alltså

alla byggnader, inte bara de som på kartan i bevarandeprogrammet markerats gula, även om en klassificering ger extra tyngd åt kraven på varsamhet.

Vid bygglovsprövning bedöms om den önskade byggnadsåtgärden överensstämmer med detaljplanebestämmelser och med PBL:s generella regler, bland annat med hänsyn till trafik, stads- eller landskapsbild samt förhållanden på granntomter och i omgivningen, kraven på varsamhet och skydd mot förvanskning etc. Det åligger den enskilde byggherren att följa de ovan nämnda lagreglerna i rimlig utsträckning även i de fall då inget bygglov krävs.

Bevarandeprogrammet och PBL

Bevarandeprogrammets klassificeringar utgör ett underlag för att hävda kulturhistoriska värden med stöd av PBL. Vid detaljplanläggning eller upprättande av områdesbestämmelser kan juridiskt bindande skydds- och varsamhetsbestämmelser meddelas. Skyddsbestämmelser, vanligtvis betecknade med q, brukar förenas med rivningsförbud. I planbestämmelserna kan dessutom ges konkreta utformningskrav i fråga om material och utförande, liksom att bygglovsplikten kan utökas. Exempelvis kan underhållsåtgärder, trädfällning med mera göras lovpliktiga där detta anses befogat. Innan nya detaljplaner eller områdesbestämmelser antas, måste berörda fastighetsägare få möjlighet att yttra sig, till exempel angående de praktiska och ekonomiska konsekvenserna av de föreslagna skydds- och varsamhetsbestämmelserna.

Bevarandeprogrammets klassificering gör att man vid bygglovsprövning tar stor hänsyn till det kulturhistoriska värdet och det är dessa kriterier som styr vilka förändringar som kan godtas. Klassificeringen innebär inte automatiskt någon utökad bygglovsplikt. Däremot kan bedömningsgrunden förändras angående vilka yttre åtgärder som väsentligt ändrar byggnadens karaktär och därigenom kan anses bygglovspliktigt, till exempel vid ommålning, fönsterbyte eller ändring av skorsten och andra byggnadsdetaljer. Vad som anses ändra byggnadens karaktär och således är bygglovspliktiga avgörs från fall till fall. Säkrast är att kontakta stadsbyggnadsförvaltningen innan man påbörjar en förändring.

Rekommendationer vid ändring

- Huvudregeln är materialhänsyn, det vill säga utgå från de material med samma ytbehandling som fanns när huset byggdes, oavsett ålder, och byt inte i onödan om det inte föreligger uppenbara skäl.
- Fasadmaterial – respektera det ursprungliga fasadmaterialet, oavsett ålder, och underhåll detsamma. Putsa till exempel inte över eller måla ett fogat murverk oavsett om det är från 1800-talet eller 1970-talet.
- Fönster – ändra inte på ursprungliga fönsterindelningar och spröjsningar, oavsett ålder, när fönstren behöver renoveras eller bytas.
- Dörrar – bevara ursprungliga dörrar så långt som möjligt. Komplettera gärna med inre dörrar om de äldre är dåliga ur energisynpunkt eller av annan anledning.
- Detaljer och ytor – klä inte in ursprungligen murade eller träfodrade delar med plåt eller annat material.
- Takkupor och takfönster – i takfallet mot det allmänna gaturummet är det viktigt att tilläggen underordnar sig takets storlek så att de inte blir dominanta och iögonfallande.
- Tillbyggnader – huvudregeln är att bygga till bakåt, alltså inte mot det allmänna gaturummet. Låt tillbyggnaden anpassa sig efter befintliga byggnader i material och utförande. Respektera den byggnadsstil som finns.
- Garage – komplettera äldre bostadshus med garagebyggnader anpassade i material och storlek och låt dem inte bli dominerande.
- Carports – underordna dessa i höjd och tak så de inte blir det dominerande inslaget i gaturummet eller på tomt.
- Nybyggnation – planera huset utifrån förutsättningarna på platsen och de omkringliggande husen. Anpassa gestaltning till omgivning.
- Trädgården – tänk på att det gröna är en viktig del av helhetsmiljön och hårdgör inte stora ytor i onödan. Stora träd och uppvuxen grönska är en kvalitet att vårda.
- Murar och staket – utgå ifrån det ursprungliga husets tillkomstperiod och välj en lösning som var vanligt för den tiden.

Geografi och historik

Ringtorp och Hagaplan återfinns i norra Helsingborg. I söder avgränsas området av Statten och Tågaborg, i norr av Mariastaden och i öster av Berga. Hagaplan, som huvudsakligen utgörs av villabebyggelse, ligger i den nordvästra delen av området. År 2020 hade området 5 096 invånare.

Kulturlandskapet

De forntida fynd som har hittats i Ringtorp kan dateras bakåt till stenåldern. Bland dessa finns fem flintsågar, upphittade i nuvarande kvarteret Luna, vilka tros ha varit en offergåva. Vid utgrävningen av grunden till Ringtorps vattentorn fann man ett gravfält med 19 flatmarksgravar som dateras till yngre bronsåldern. Man har också funnit lämningar av en domarring härstammande från järnåldern, vilken tros ha gett Ringtorp sitt namn.

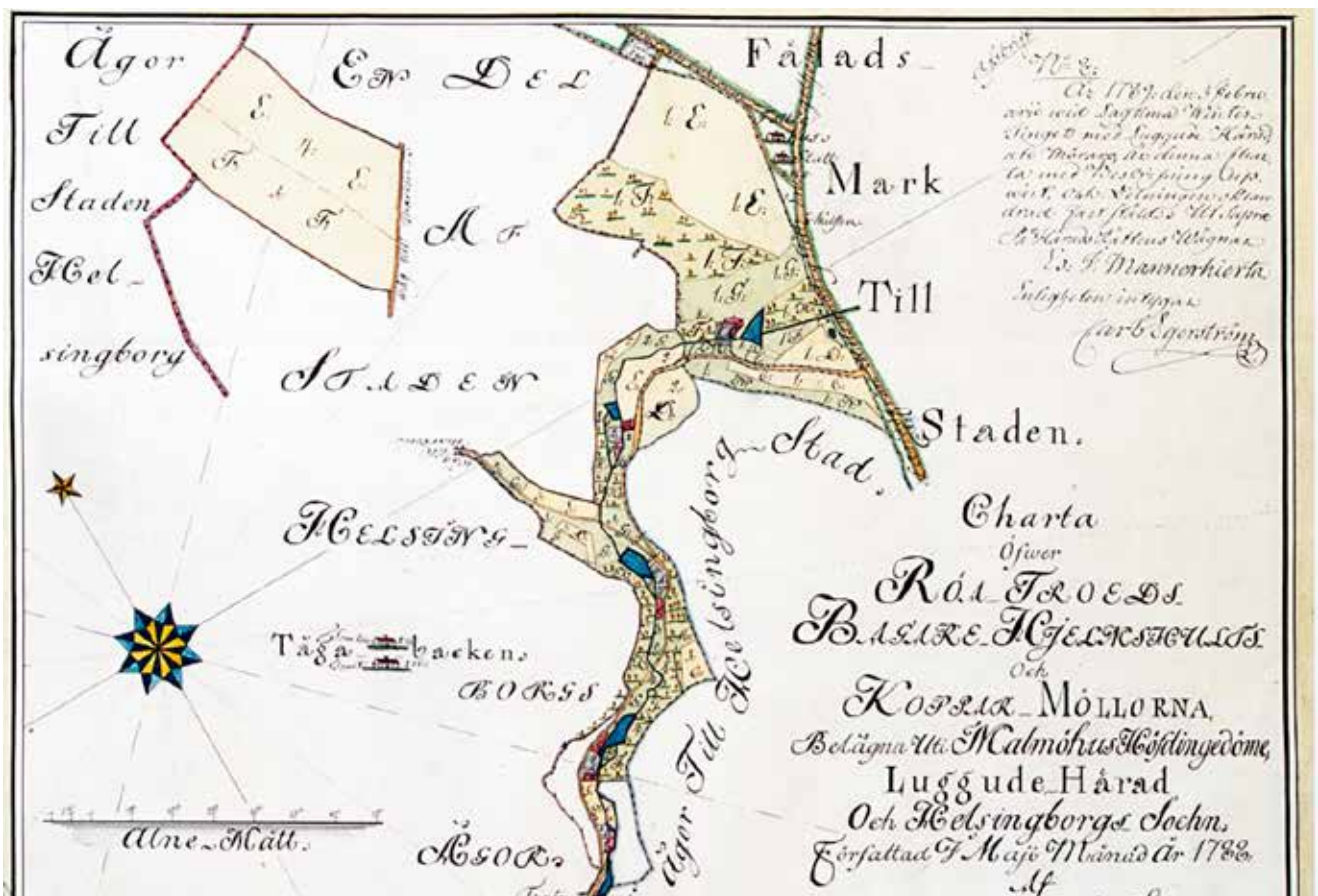
Ringtorp och Hagaplan är placerat på den gamla fäladsmarken i utkanten av Helsingborg, vilken nyttjades gemensamt av invånarna i staden och den kringliggande socknen, alltså landsförsamlingen. En fälad är ett sydsvenskt begrepp för betesmark eller utmark. Dessa återfanns oftast på steniga och kuperade marker med mager jord och spridd växtlighet, vilket innebar att de inte kunde nyttjas för odlingssyften.

Under medeltiden hade all mark i och omkring staden – tomter, åkrar och fäladsmark – ägts av kronan. När ny mark togs i anspråk skedde det genom att kronan upplät fäladsmarken för detta ändamål. Under 1600-talet började kronan även skänka intill staden närliggande markområden till privata intressen, så kallade kronodonationer. Beroende på var mottagaren av marken bodde, hamnade marken administrativt antingen inom Helsingborgs stad eller Helsingborgs landsförsamling och Raus socken. Över tid medförde detta att de administrativa gränserna blev oklara, då de geografiska och administrativa gränserna kom att skilja sig åt.

1782 års karta över Helsingborgs fäladsmarker. Ringtorp och Hagaplan kom att anläggas i den Norra Fäladsmarken högst upp i bild.

Källa: Stadsbyggnadsförvaltningen

Karta över vattenmöllorna i Hälsodalen år 1788. Källa: Stadsbyggnadsförvaltningen

Under 1500- och 1600-talen uppläts mark av kronan för att anlägga fem vattenkvarnar i Hälsodalen, i direkt anslutning till stadens inägor. Trots närheten till staden kom de att sortera under Helsingborgs landsförsamling. Röamöllan, som var den största av dessa vattenkvarnar, var belägen i nordvästra hörnet av nuvarande Hälsovägen och Norra Stenbocksgatan. På delar av Röamöllans gamla utmarker återfinns idag delar av kvarteret Käftaåra, Flodiket, Kärret och Träsket vilka alla ingår i bevarandeprogramsområdet. Röamöllan lever även kvar i namnet på en av gatorna på Statten: Röamöllagatan.

28 februari 1710 mötte svenska trupper en dansk invasionsarmé vid slaget vid Helsingborg. Svenskarna leddes av Magnus Stenbock. Danskarna hade placerat sitt artilleri på Ringstorpshöjden i väntan på svenskarna, varför slaget i vissa källor kallas för slaget vid Ringstorp. Svenskarna segrade, och danskarna gjorde aldrig fler seriösa försök att ta tillbaka Skånelandskapen. En minneslund över Magnus

Stenbock anlades under 1800-talet på den plats där Ringstorps vattentorn nu står. En äldre minnessten finns fortfarande kvar framför tornets västra fasad.

Den alltmer splittrade ägarstrukturen i kombination med en serie konflikter mellan staden och intilliggande socknar om nyttjandet och fäladsmarken fick röster att höjas för att få mer klart definierade gränser. Frågan väcktes flera gånger under 1700-talet och år 1782 upprättades en karta över fäladsmarken. På tinget i Möarp bestämdes samma år om stadens nya gränser. Utstakningen skedde 1787 och gränserna fastlades till sist året därpå. I samband med detta förlorade kronan sin upplåtelseätt över markområdet.

Precis utanför området för bevarandeprogrammet, mellan Ringstorpsvägen, Johan Banérs gata och Trekantsgatan, stod under 1600-talet kronatorpet Ringstorpahus, vilket uppfördes som tingshus åt Luggude Härad tingsrätt. Tinget flyttade 1704 till Möarp.

På Skånska Rekognoceringskartan år 1812–1820 återfinns utöver Ringstorpahus och Ringstorps väderkvarn ytterligare fem byggnader på den västra sidan av nuvarande Ringstorpsvägen. Ringstorpshöjden med minneslund över slaget vid Helsingborg syns tydligt strax ovanför väderkvarnen. Källa: Lantmäteriet

På 1853 års karta var bebyggelseutvecklingen på Ringstorp fortfarande knapp. En trelängad gård, placerad i hörnet av nuvarande Ringstorpsvägen och Grenadiärgatan, syns dock på kartan. Gården bör ha varit den första gård som uppfördes på de norra fäladsmarkerna under tidigt 1800-tal. En bild från 1961 visar gården tillsammans med det nybyggda bostadshuset i kvarteret Vädermöllan södra. Gården revs på 1980-talet. Gårdens placering. Källa: Stadsbyggnadsförvaltningen

Ringstorps backe var centrum för det så kallade "dränga-upproret" 1811. Detta var följden av att tronföljaren Karl Johan skulle rekrytera nya reservtrupper för kustförsvaret. Oroligheter bröt ut över hela Skåne i vad som har kallats det sista bondeupproret. Omkring 800 fredligt demonstrerande drängar samlades på backen och vägrade lämna varpå militären som kommenderats till platsen skingrade dem med våld.

På Skånska Rekognoceringskartan från tidigt 1800-tal syns det att bebyggelseutvecklingen i Ringstorp – Hagaplan vid den tiden var mycket liten. Den bebyggelse som fanns var koncentrerad till västra sidan av nuvarande Ringstorpsvägen. Förutom Ringstorpahus fanns fem utspridda byggnader, samt en holländarkvarn som dansken Fredrik Kamph lät uppföra 1803. Eftersom Kamph var dansk blev det problematiskt för honom att bedriva kvarnverksamhet i Sverige. I folkmun kallades hans kvarn för "Danskens mölla". Andra kvarnägare i staden protesterade, varpå kvarnen kom att säljas flera gånger. Till slut hamnade den i familjen Sjunnessons ägo.

Sonen Nils Sjunnesson – som också var den som högg minnesstenen över Magnus Stenbock till minneslunden – tog över kvarnverksamheten efter föräldrarna. Den kommersiella malningen i kvarnen upphörde 1914,

Gården och kvarteret Vädermöllan södra 1961. Vägskylten i förgrunden lyder "Grenadiärgatan". Källa: Helsingborgs museum nr 2052–2018

och den stod där efter övergiven i ett antal år. 1929 bestämde de styrande i staden att kvarnen skulle flyttas till Fredriksdals friluftsmuseum. Möllebyggarna Nils och Erik Tellström demonterade kvarnen på plats tillsammans med museipersonal. Den uppfördes under åren 1929–31 under ledning av museiintendent Torsten Mårtensson. Ringstorps mölla går än idag att beskåda i det sydöstra hörnet av Fredriksdals museer och trädgårdar.

Bild från ca 1900. Till vänster skymtar Råamöllan. I skogsdungen i mitten stod minneslunden för slaget vid Helsingborg, numera plats för Ringstorps vattentorn. Till höger syns Gustav Jöns mölla, numera flyttad till Bräcke backe vid Krapperup.
Källa: Bild ur boken *Stattena och möllorna på Wången* av Karl Erik Olsson Ander

Kuriosa:

Annons från Helsingborgsposten 17 januari 1829:

"En på holländskt sätt byggd väderqvarn med tvenne par stenar och sikt, jemte ett vackert boningshus med 18 tunnland jord, varpå finns en betydlig torvmosse samt någon aleskog, utbjudes till salu. Nio tunnland arrenderad stadsjord finnes dessutom härtill, samt ett torp på ägor, hvars innehafvare kan begagnas som dräng. Denna egendom är belägen vid staden Helsingborg och på den så kallade Ringstorpsbacken, nära utmed lands-vägen, på ett förmånligt och vackert ställe med den vackraste utsigt åt Öresund och Danmark. Denna egendom med alla dess förmåner säljes med ganska goda köpevillkor och kan tillträdas nästa vårfrudag. Närmare underrättelser lämnas på stället."

Utveckling under 1900-talets första hälft

I början av 1900-talet beslutade man att ett andra vattentorn skulle byggas i Helsingborg. Det så kallade Slottshagstornet vid Bergaliden räckte inte till för den nya bebyggelsen i stadens östra delar. Tornet gav för lågt tryck, vilket brandväsendet opponerade sig mot. Man valde därför den så kallade Ringstorpskullen som plats för det nya tornet. En arkitekttävling utlystes och vanns av stockholmsarkitekten Ernst Stenhammar som ritade en vattenreservoar i borgliknande stil. Denna uppfördes till stora delar av armerad betong och stod färdig 1905. Ursprungligen var tanken att ha lejon som sprutade vatten ner i en bassäng. Reservoaren var i bruk fram till 1962. 1997 köptes borgen av ett företag som använt byggnaden som äventyrsplats för företag.

Stadens gränser från 1787 behölls i stort sett orörda fram till början av 1900-talet, då ett antal inkorporeringar skedde, vilket innebar att utskiftad mark återgick till stadens administrativa styre. Den första inkorporeringen skedde 1905.

Ringstorp's vattentorn. Tidpunkt för fotografiet okänd men sannolikt i anslutning till byggnadens färdigställande med tanke på storleken på planteringarna utanför. Källa: Helsingborgs museum nr 34-80c

1905–06 utlystes, på initiativ av Konsul Persson, en stadsplanetävling. I det vinnande förslaget, gjort av N. Gellerstedt och A. Bergman under mottot "Storstad", inbegreps delar av Hagaplan och kvarteren närmast vattenreservoaren. Stadsplanen formaliserades som en övergripande stadsplan av A. Nilsson och S. Ewald 1907–08. Inkorporeringen och den nya stadsplanen utgjorde grunderna för stadens expansion, och senare byggnationen och utvecklingen av Ringstorp – Hagaplan.

På den häradsekonomiska kartan från 1910 återfinns vattenreservoaren och numera riven bebyggelse i den norra spetsen av Hagaplan. Öster om Hagaplan återfanns Röamöllans utmarker, där ett boningshus med odlingar stod uppfört, troligtvis en del av en handelsträdgård. Verksamheten begränsades i samband med att området togs i anspråk för villabebyggelse i slutet av 1960-talet.

Utsnitt ur vinnande förslag i stadsplanetävlingen 1905–06. Källa: Helsingborgs museum

Häradsekonomska kartan från år 1910. Bevarandeprogramsområdet inringat i rött. Källa: Lantmäteriet

Flygbild från 1939 med bevarandeprogramsområdet inringat. Källa: Stadsbyggnadsförvaltningen

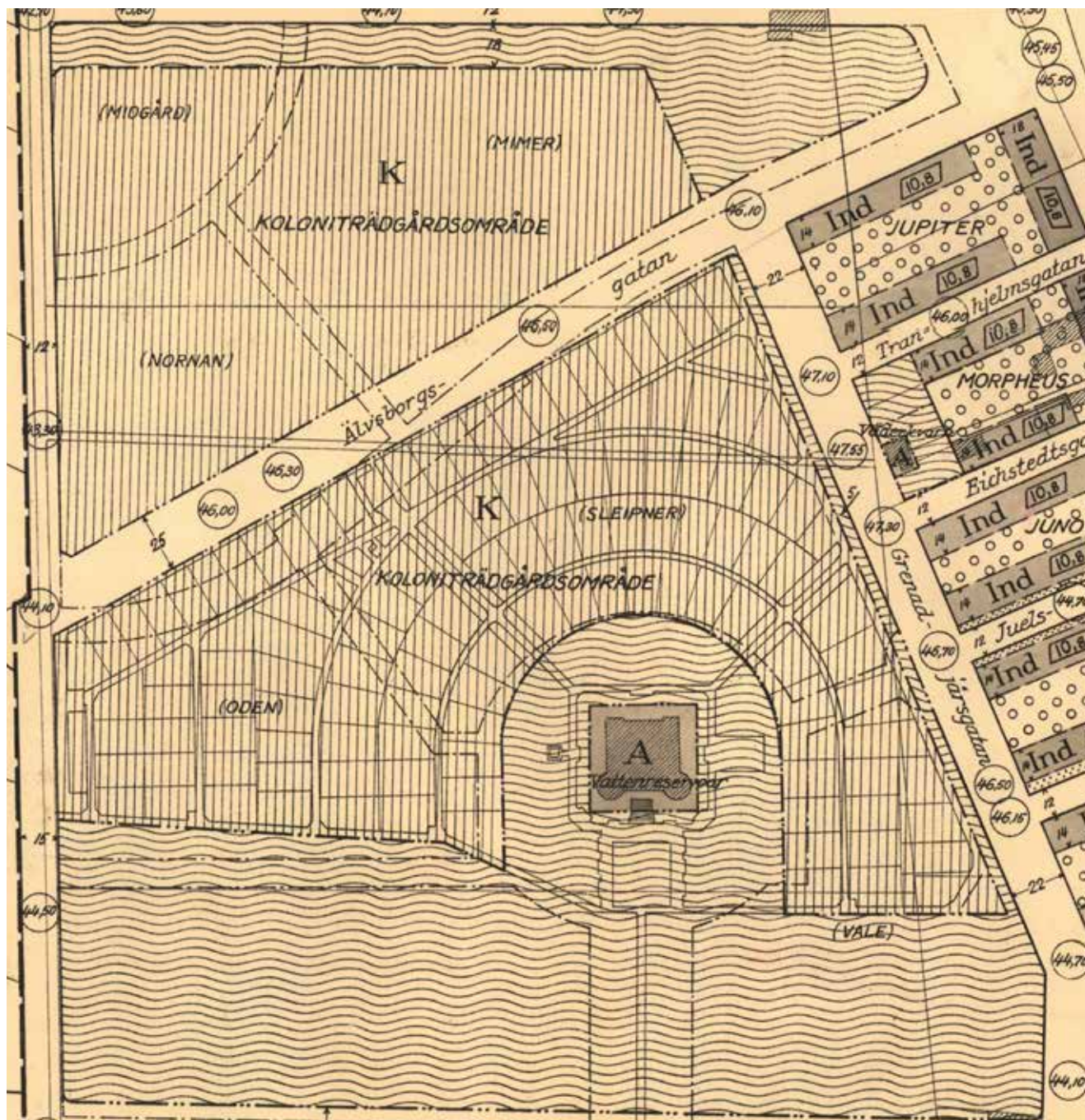
Byggnationen av villor startade i liten skala under 1920-talet för att sedan ta fart under 1930–50-talen, vilket också är det tidsintervall som dominerar villabeståndet i området idag. På flygbilder från 1939 syns att kvarteret Steglitsen vid Hagaplan, samt kvarteret Rödhaken, är i princip fullbyggda.

På initiativ av stadsträdgårdsmästaren Victor Anjou bildade man 1941 Ringtorps sommarstad. Kolonilotterna

är lagda som band i en halvcirkel runt Ringtorps vattentorn. Sommarstaden var det första koloniområdet som blev detaljplanlagt redan när det anlades, och sköttes de första tio åren av Helsingborgs stad. Det fanns bestämda regler från stadens sida hur stugor och trädgårdar skulle se ut. Området delades in i strikta kvarter och gångar, där byggnader, träd och odlingar blev tilldelade sina fasta platser. Runt området går en oxelhäck som kommunen planterade.

Villabebyggelse från 1940–50 talet utmed Almgatan, kvarteret Domherren i Hagaplan. Fotot är taget 1959. Källa: Helsingborgs museum nr 104-2010:1

Utsnitt av stadsplan för Ringstorps koloniområde. Den nordliga delen, betecknad med K, kom aldrig att bebyggas. Källa: Stadsbyggnadsförvaltningen

Under 1940-talet fanns tio olika typritningar att tillgå för stugorna. Den godkända stugtypen var 12 kvadratmeter stor. Stugorna uppfördes av trä med stående eller liggande fasadpanel under sadeltak eller pulpettak, och möjligen en veranda med pulpettak. Stugorna placerades med trädgården ut mot den gemensamma gången. Totalt finns

121 kolonilotter med tomtstorlekar som varierar mellan 125 och 550 kvadratmeter. Koloniområdet fick elektricitet först 1986, och många stugor saknar fortfarande el. Under de senaste årtiondena har många stugor utökats utöver de 12 kvadratmeterna, och odlingen har minskat i omfattning.

Flygbild över vattentorn och omkringliggande koloniområde från 1983. Källa: Helsingborgs museum nr 326-2014

Fikapaus vid stugbygge och rabattvattning 1967. Källa: Helsingborgs museum nr 1281-2015:4 och 1281-2015:2

Utveckling under 1900-talets andra hälft

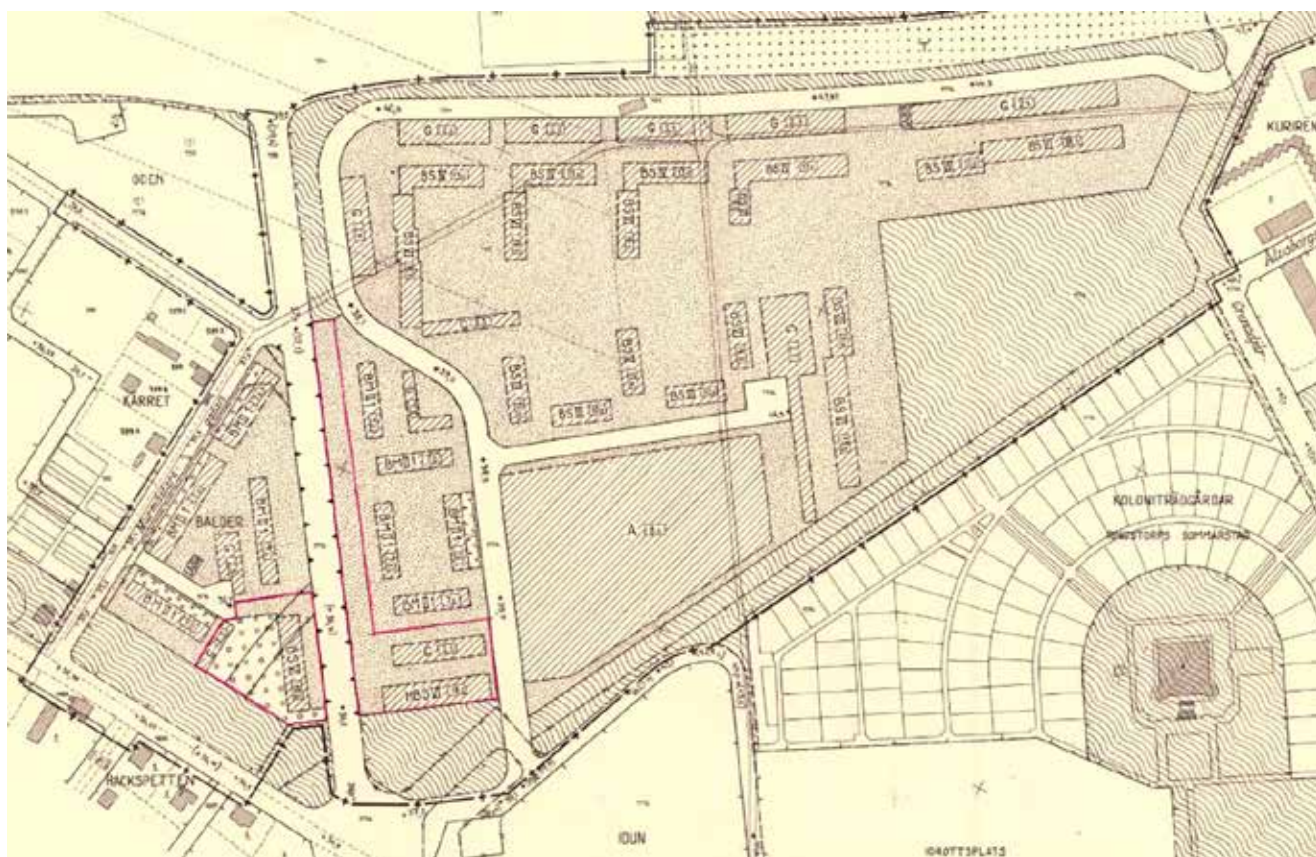
I slutet av 1950-talet var villabebyggelsen kring Hagaplan i stort sett fullt utbyggd. Undantaget var kvarteren Träsket och Kärret, där handelsträdgården fortfarande bedrev sin verksamhet. Efter andra världskriget hämtade man från USA, England och Tyskland stadsbyggnadsidéer om den så kallade "grannskapsenheten". Det var en humanistiskt präglad stadsplanering som ansågs lämpad för gemenskap och samhörighet, en idé som också kom att införlivas i Ringstorp.

Tanken var att bygga tydligt avgränsade stadsdelar med egna centrumbildningar, istället för att successivt lägga nya rutnätsplaner till de gamla kvarteren. Stadsdelens invånare skulle kunna uträtta sina dagliga ärenden i stadsdelens centrum och uppleva identitet och gemenskap med sina stadsdelsgrannar i ett planerat lokalsamhälle.

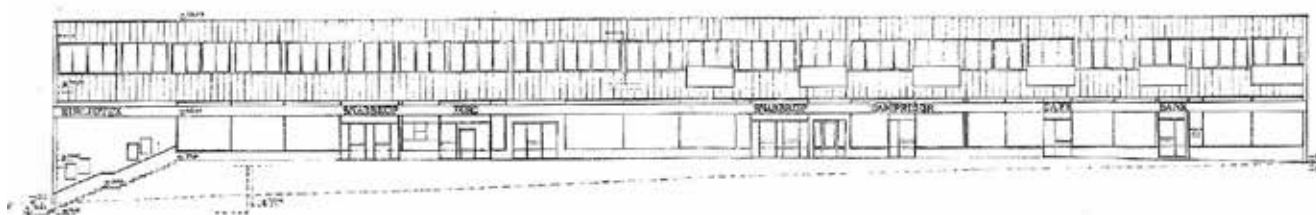
För att kunna genomföra detta krävdes storskalig exploatering vid ett tillfälle, vilket innebar att det i princip enbart

var större aktörer som hade tillräcklig kapacitet. Under slutet av 1950-talet planerade Helsingborgs kommun ett tidstypiskt modernt bostadsområde i Ringstorp, bland annat nuvarande kvarter Oden. Det nya området skulle ha tillhörande centrumanläggning med bland annat bibliotek, butik och skola. Även en provisorisk träkyrka uppfördes. Denna ersattes 2001 av en permanent kyrka. Området stod färdigt 1965, med undantag av Ringstorpsskolan vilken stod färdig först i slutet av decenniet.

1960-talet är välrepresenterat bland flerbostadshusen på Ringstorp. Bland dessa kan, förutom kvarteret Oden, nämnas kvarteret Höder. Där uppförde man i början av 1960-talet ett centrumhus i två plan, och i kvarterets norra del byggde man hus i 1½ plan, vilka skulle ge en mjuk övergång mellan de nya flerbostadshusen och de äldre villorna norröver. I kvarteret Sleipner uppförde man på 1960-talet höga och långa byggnadskroppar som ger ett massivt intryck.

Utsnitt ur stadsplan för området från 1958. Källa: Stadsbyggnadsförvaltningen

Centrumhuset i kvarteret Höder ritades av Svenska Riksbyggens Arkitektkontor 1962. Biblioteket som då inhystes finns fortfarande kvar.
Källa: Stadsbyggnadsförvaltningen

Bostadsområdena växte och förenklades arkitektoniskt med tiden, vilken nådde sin kulmen under Miljonprogrammet 1965–1974. 1960-talsgestalningen är, trots vissa sentida förändringar, tydlig i området: stora byggnadskroppar med tegelfasader, markerade trapphus och symmetriska fönsterplaceringar.

Flygfoto från 1973 visar att villabebyggelsen vid Hagaplan i stort sett var utbyggd, med undantag från den gamla handelsträdgårdens mark i nuvarande kvarteren Kärret och Träsket. Kvarteren byggdes successivt färdigt under 1970- och 80-talen. Den kvarvarande resten av handels-trädgården omvandlades till ett mindre grönområde som ligger intill Ringstorpsvägen, mellan Flogatan och Murmästaregatan.

Utveckling under början av 2000-talet

Kyrkan i Ringstorp, Sankta Anna kyrka, invigdes av biskop Christina Odenberg 6 maj 2001. Arkitekterna bakom

kyrkan är Sonny Mattsson och Gun Andersson från Michelsen arkitekter. Kyrkan är vitputsad, och har trots sin moderna utformning formen av en basilika, där taket är upphöjt i mitten för att släppa in mer ljus i byggnaden. Intill kyrkan står en klockstapel. Orgeln i kyrkan byggdes av orgelbyggaren Knut Kaliff Ålem 2004.

Med undantag av kyrkan har bebyggelsen från 2000-talet utelämnats ur den kulturhistoriska klassificeringen på grund av sin ringa ålder. Istället har tjänstemän knutna till bevarandepans-kommittén tagit fram textunderlag som beskriver denna nya bebyggelse ur ett bredare perspektiv. Detta för att öka förståelsen för den samtida arkitekturen och Ringstorps nutida bebyggelseframväxt.

Under tidigt 2000-tal inledde kommunen ett detaljplanearbete för att undersöka möjligheterna att förtäta och utöka Ringstorp. Inledningsvis började man titta på området mellan Kurigatan och Rundgången. En ny detaljplan för kvarteren Frigg, Ran, Siv, Ask och Embla antogs

Närmast i bild det massiva flerbostadshuset på Sleipner 1. Foto är taget år 1966. Källa: Helsingborgs museum nr 1097-2015:17

Illustrationsplan av Marianne Levinsen landskap. Utsnitt ur detaljplan för kvarteret Luna och vattentornet, antagen 2010.

2006. Planidén är kvarter med handel i hörnläge mot Kullavägen, och flera storskaliga flerbostadshus uppfördes där handelsfunktion är inkluderad i tre av dem. Parkeeringen är placerad inom kvartersmark och byggnaderna är i 5–6 våningar mot Kullavägen och nedtrappade i söder, väster och norr. Gemensamt för den nya bebyggelsen längs Kullavägen är byggnadernas utförande i tegel, skiffer och betong. Färgsättningen är övervägande jordtoner: gula, röda och bruna nyanser med inslag av vitt.

Näst undersökte man möjligheterna i området nordväst om det gamla vattentornet, där det tidigare låg en grusgrav och sedermera en soptipp. Detaljplanen antogs 2010 med planidén högre punkthus från 8–18 våningar med radhus i 2–3 plan mot Ringstorpsvägen. Kvarteret fick namnet Luna och efter saneringen av soptippsmarken byggdes bland annat tre höga punkthus, fritt placerade och indelade i två zoner. Parkering är placerad under mark. Mot söder, Luna 1, är byggnaderna sammanhållna i vit puts och svart skivmaterial. Balkongerna är enhetligt utförda i glas med blåstrade linjer och varierade i sin horisontella utsträckning. I den norra delen, Luna 2 med flera, är byggnaderna utförda i en enhetlig planform med varierade uttryck i fasadupbyggnaden som är utförd i tegel och prefabricerad betong gjuten i olika matriser och färger som ger en unik och varierad gestaltning. Balkongerna är ordnade individuellt för respektive byggnad med fronter

i olika färg och detaljering. Inglasning av balkonger är ordnat i medveten indelning och omfattning för att skapa ett intressant och varierat intryck. Längs Ringstorpsvägen är radhusen i två grupper utförda i tegel med varierad kulör, det övre planet är utfört i trä.

Då befolkningmängden i området växte följde ett ökat behov av barnomsorg. I området norr om koloniområdet fanns ett grönområde som från början planerades bli en del av koloniträdgårdarna, vilket inte hade skett. I östra delen av detta område, kvarteret Gullfaxe, byggde Helsingborgs stad en ny förskola utifrån en detaljplan som antogs 2016.

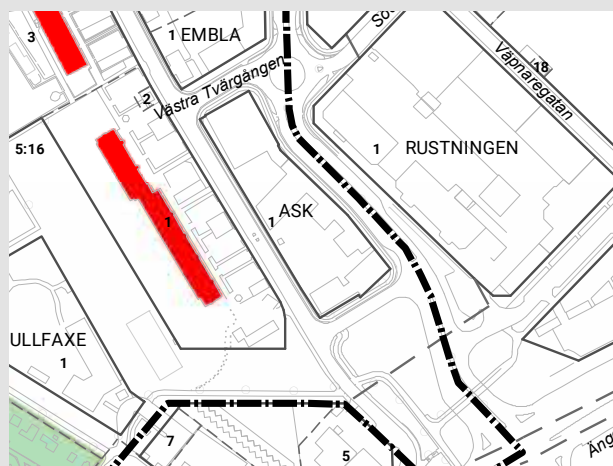
År 2010 byggde man på en 1960-talsbyggnad i kvarteret Iris med två våningar. 2018 antogs en ny detaljplan som medger att man bygger på en huskropp på Sleipner 3. Vid framtagandet av detta bevarandeprogram har byggnationen ännu inte påbörjats.

Ny bebyggelse under uppförande i kvarteret Luna, april 2022.

Nyare icke klassificerad bebyggelse i Ringstorp

KVARTERET ASK

Kvarteret Ask är ett långsmalt kvarter utlagt mellan Kurirgatan, Rundgången och Kullavägen. En enad front visas upp mot Kullavägen, men mot Kurirgatan bryts byggnaderna upp och utskjutande delar bildar öppna ytor mellan huskropparna. Fasaderna är varierande i vitt och grått, parkeringshus i norr har försetts med brunt fasadtegel. Fönstersättningen är symmetrisk och balkongernas järnräcke svarar för en del av fasadernas detaljer.

Ask 1, Kurirgatan 55–61, Kullavägen 17–27

Byggår: 2011

Arkitekt: Arkitekthuset Jönköping AB

Byggmästare: IKANO Bostad

Byggherre: IKANO Bostad

Beskrivning och historik: Utmärkande för fastigheten är den varierande volymen, med utskjutande byggnadskroppar av olika nivåer. De slutna fasaderna mot Kullavägen bryts upp mot baksidan, där öppna gårdar bildas mellan huskropparna. De ljusa fasaderna varierar med partier av grått. Fönstren är vita och symmetriskt placerade, balkongerna har svarta järnräcken. Entrén ligger på markplan, och bostäderna på bottenvåningen har små uteplatser.

Arkitektoniska särdrag: Varierande volymer, slutna fasader mot Kullavägen och öppna ytor mot Kurirgatan. Ljusa fasader, symmetrisk fönstersättning och balkonger.

Ask 1, Kurirgatan 55–61, Kullavägen 17–27

KVARTERET EMBLA

Kvarteret består av två fastigheter som tillsammans bildar en U-form, planlagda för att följa Kullavägens svängning i mötet med Tvärgångsrondellen. Den fem våningar höga byggnadskroppen mot Kullavägen trappas av mot väster. De något strama fasaderna mot Kullavägen byts mot Kurirvägen på baksidan ut mot fasader med längsgående balkonger.

Embla 1–2, Västra Tvärgången 2, Fänriksgatan 1–3, Kullavägen 33–35

Byggår: 2012

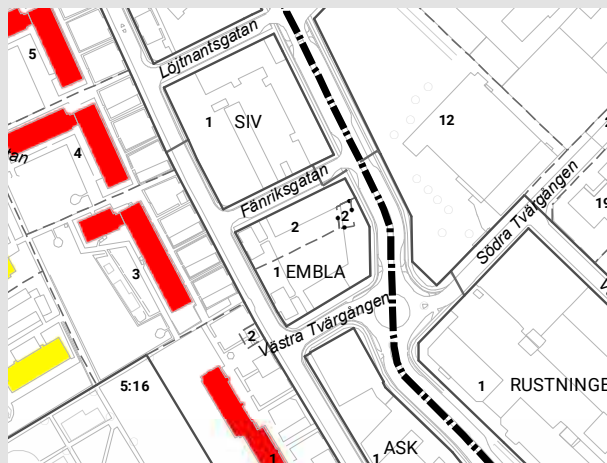
Arkitekt: Johan Celsing Arkitektkontor AB

Byggmästare: Riksbyggen Bonum

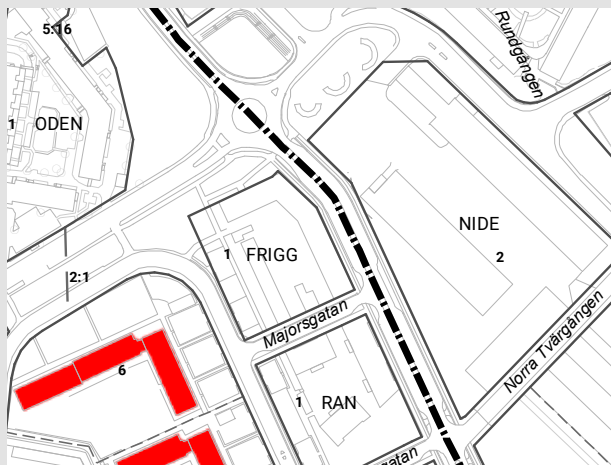
Byggherre: Riksbyggen Bonum

Beskrivning och historik: Byggnadens volym, med nedtrappade volymer i väst och en form som följer Kullavägens sträckning är typisk för den nya bebyggelsen på Ringstorp. Likaså de slutna fasaderna mot öster som öppnar upp sig åt Kurirgatan i väst. Mot Kullavägen är fasaderna i växlande brunt tegel vilket skapar en lekfull fasad. I bottenvåningen finns affärslokaler. Fönstersättningen är symmetrisk men med trapphusfönsren på en annan höjd.

Arkitektoniska särdrag: Den varierande volymen och fasadutformningen, fönstersättningen, affärslokalerna i bottenplan.

Embla 1–2, Västra Tvärgången 2, Fänriksgatan 1–3, Kullavägen 33–35

KVARTERET FRIGG

Kvarteret består av en enda, kvartersbildande fastighet med flerbostads- och handelsfunktion. Kvarteret ansluter i skala till höghusen i det intill liggande kvarteret Sleipner. Sleipner vänder sig bort från trafiken och inåt mot sin grönstruktur. Kvarteret Frigg har istället, genom sin handelsfunktion och murliknande gestaltning, fått en koppling och avgränsning till den trafikerade Kullavägen. Detaljplanen är från år 2006.

Frigg 1, Kullavägen 57–69 och Majorsgatan 4–16

Byggår: 2011

Arkitekt: Tengbom

Byggmästare: Veidekke

Byggherre: AB Helsingborgshem

Beskrivning och historik: Byggt 2011. Huset vrider sig runt och fyller hela kvarteret. Det har en närmast monumental, murliknande skifferfasad mot Kullavägen medan baksidan har lägre volymer och ljusa, slätputsade fasader med balkonger.

Arkitektoniska särdrag: Platt tak. Enhetlig och markerad gatufasad med skiffer. Delvis indragna balkonger med fronter av genomsiktligt glas. Trapphus med genomsiktligt glas.

Frigg 1, Kullavägen 57–69 och Majorsgatan 4–16

KVARTERET GULLFAXE

Kvarteret är detaljplanelagt år 2015 och består av en enda fastighet bebyggd med en förskola. Omgivningen består av grönska med närhet till lekplatser och allmänna gångstråk.

Området utgör i 1941 års stadsplan del av angränsande koloniområde med därtill hörande allmän platsmark. Som följd av detta har den nya skolan fått en inramning av grönska som gör platsen intim och inbjudande.

Gullfaxe 1, Grenadjärgatan 13

Byggår: 2016

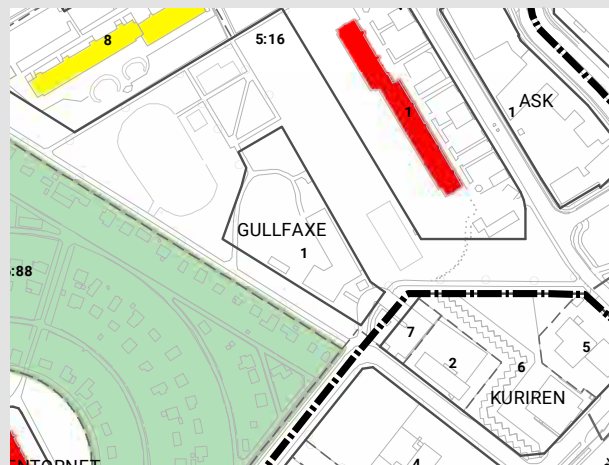
Arkitekt: –

Byggmästare: –

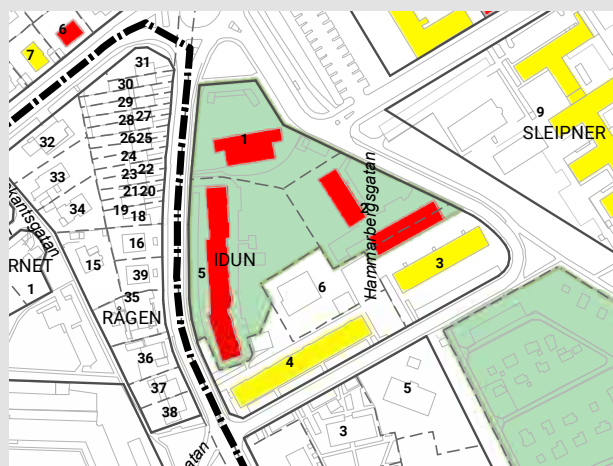
Byggherre: Helsingborgs stad

Beskrivning och historik: Förskola byggd 2016. Två enkla volymer sammanstrålar i ett lägre, sammanlänkande parti. Fasaderna präglas av ett mycket ljus fasadtegel, små och sporadiska fönsteröppningar och endast ett fåtal detaljer som exempelvis ett plåtklätt burspråk.

Arkitektoniska särdrag: Snedställda volymer. Pulpettak. Tegelmurverk. Skolgården och den omgivande trädridån.

Gullfaxe 1, Grenadjärgatan 13

Idun 6, Ringstorpsvägen 44

KVARTERET IDUN

En detaljplan från år 2010 medgav en förtätning med ett punkthus på Idun 6. Då kvarteret varierar i höjd bidrar topografin till en helhetsupplevelse av rymd och öppenhet trots skalan på de enskilda byggnaderna. I kvarterets södra och högsta del följs skalan upp i nästa kvarter där nya punkthus byggts.

Idun 6, Ringstorpsvägen 44

Byggår: 2011

Arkitekt: Tengboms Arkitekter

Byggmästare: NCC

Byggherre: Sleipner Garnito AB

Beskrivning och historik: Flerbostadshus byggt 2011. Fasadändring 2014. Denna nya byggnad utgör en förtätning av kvarteret. Med sina mörka fasader skiljer det sig från de omgivande ljusare byggnaderna, men samtidigt ansluter det materialmässigt genom teglet som är genomgående för hela kvarteret.

Arkitektoniskt särdrag: Platt tak. Tegelmurverk. Utanpåliggande balkonger i vitlackerad metall. Indragen entré med glasad träport.

KVARTERET LUNA

Kvarteret rymmer sex fastigheter bestående av moderna flerbostadshus i större och mindre skala. Här finns både punkthus och radhus. Den väl tilltagna volymen i de enskilda byggnaderna har fått en arkitektonisk hantering genom kulörmässigt indelade fasadytor och utspringande balkonger. Upplevelsemässigt dominerar mörka kulörer i kontrast mot ljusare puts. Den perforerade plåt som förekommer i flertalet balkongfronter ger byggnaderna en mjukare kontur mot den ljusa himlen.

Områdets detaljplan är från år 2009.

Luna 1, Ringstorpsvägen 22A-E, 24A-H och 26-30

Byggår: 2014

Arkitekt: Tengbom

Byggmästare: PEAB

Byggherre: Helsingborgshem

Beskrivning och historik: Flerbostadshus byggt 2014. Inglasning av balkonger 2014. Påbyggnad av skärmtak 2015. Flera volymer samspelar i skala och färg till ett bostadsområde med en högre del inåt kvarteret och en lägre mot gatan.

Arkitektoniskt särdrag: Punkthus med platt tak och takterrasser. Mörka och ljusa fasadelement. Utanpåliggande balkonger med vitlackerad metall och vitmönstrade glasfronter. Radhus med platt tak och takterrasser. Mörka och ljusa fasadelement. Förgårdar/parkering avdelade med grönska och uthus.

Luna 3, Hammarbergsgatan 2

Byggår: 2016-2022

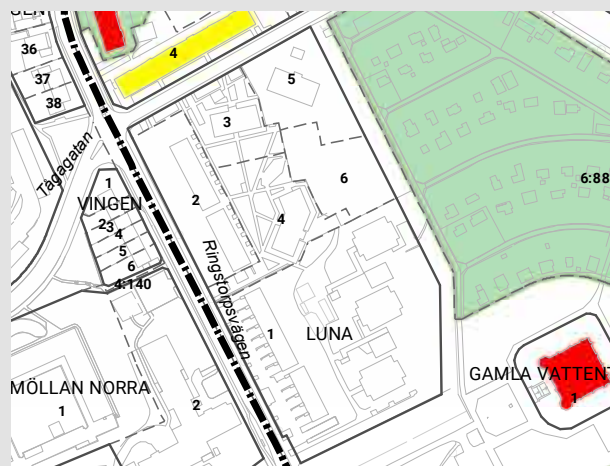
Arkitekt: Kjellander + Sjöberg

Byggmästare: Sundprojekt Skanörs Fastighetsutveckling AB

Byggherre: Brf Pollux 1

Beskrivning och historik: Flerbostadshus byggt 2016. Med en mönstrad kärna i centrum och fasader täckta av framskjutande, öppna balkonger har den kubiska ytan brutits upp till förmån för en mjukare silhuett. Glasade vertikaler och horisontaler av perforerad plåt rytmer fasaderna.

Arkitektoniskt särdrag: Platt tak. Mönstrade och kulörta fasadelement. Utanpåliggande balkonger i brunlackerad, genombruten metall.

Luna 1, Ringstorpsvägen 22A-E, 24A-H och 26-30

Luna 3, Hammarbergsgatan 2

Luna 4, Ringstorpsvägen 32 och 34A–D

Luna 4, Ringstorpsvägen 32 och 34 A–D

Byggår: 2016

Arkitekt: Kjellander + Sjöberg

Byggmästare: Sundprojekt Skanörs fastighetsutveckling AB

Byggherre: Sundprojekt Skanörs fastighetsutveckling AB

Beskrivning och historik: Flerbostadshus byggt 2016. Fasadelement i skiftande kulörer och utskjutande balkonger med perforerad plåt ger byggnaden en mjukt ljusbrun helhetsverkan.

Arkitektoniskt särdrag: Platt tak. Mönstrade och kulörta fasadelement. Utanpåliggande balkonger i brunlackerad, genombruten metall.

KVARTERET RAN

Kvarteret består av en enda, kvartersbildande fastighet med flerbostads- och handelsfunktion. Fastigheten har sin huvudfasad mot Kullavägen där den får ett närmast monumentalt intryck i kraft av sin friliggande position. Bakåt mot Kurirgatan ansluter huset i skala till höghuslängorna i kvarteret Sleipner, där kvarteret öppnas upp och gult tegel varieras med rött.

Detaljplan från år 2006.

Ran 1, Kullavägen 51–53, Kurirgatan 31–37

Byggår: 2010

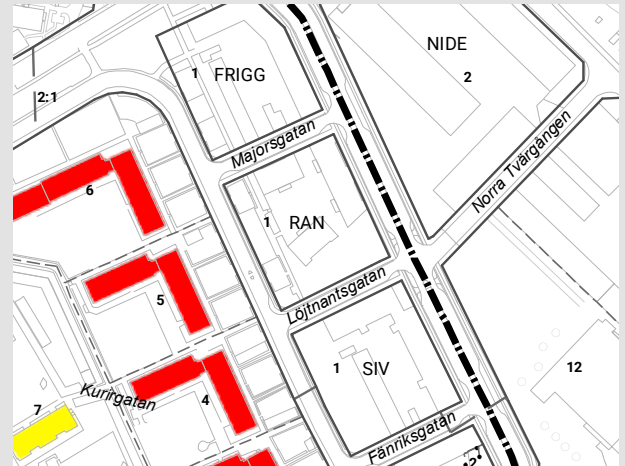
Arkitekt: JKAB Arkitekter

Byggmästare: PEAB

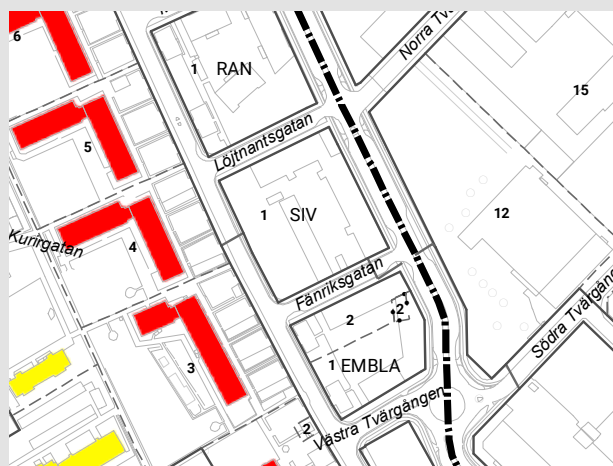
Byggherre: Brf Mimers gård c/o PEAB

Beskrivning och historik: Byggt 2010. Fastigheten har en närmast klassicerande karaktär med symmetriskt ordnad, tredelad huvudfasad och framspringande partier. En jämn fönstersättning understryker detta.

Arkitektoniskt särdrag: Tegelmurverk. Klassicerande fasadupbyggnad med framspringande sido- och mittpartier.

Ran 1, Kullavägen 51–53, Kurirgatan 31–37

KVARTERET SIV

Kvarteret består av en enda, skarpskuren och kvartersbildande fastighet med flerbostads- och handelsfunktion. Huvudfasaden inrymmer handelslokalerna med utgång mot Kullavägen och i viss mån också Kurirgatan.

Siv 1, Kullavägen 45–47, Kurirgatan 39A–L

Byggår: 2010

Arkitekt: FOYAB

Byggmästare: –

Byggherre: K-Fastigheter

Beskrivning och historik: Byggt 2010. Huset fyller hela kvarteret. Det har två huvudfasader med grå puts och mörk skiffer och balkonger ordnade som gallerier. Baksidan har kompletterande, lägre volymer på gården och ljusare, slätputsade fasader med balkonger. Intrycket är skarpskuret med ett hörn helt i skiffer och intill liggande fasaddelar indragna så att en tornverkan uppstår.

Arkitektoniskt särdrag: Platt tak. Enhetlig och markerad gatufasad med skiffer och mörkgrå puts. Utanpåliggande balkonger med semitransparanta fronter, räcken samt skifferklädda pelare som rytmsar och gör fasaden luftig. Markerad butikslokal på hörnet.

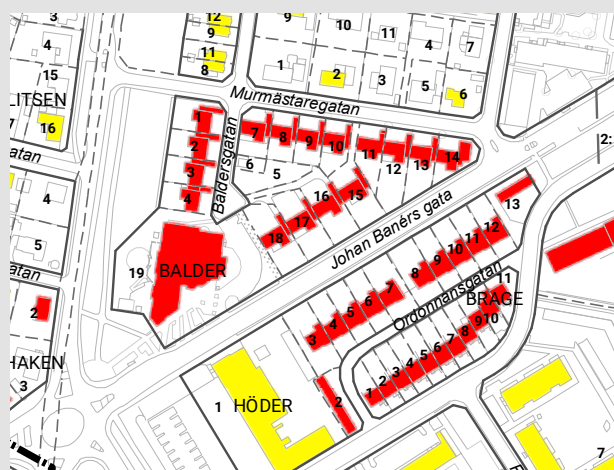
Siv 1, Kullavägen 45–47, Kurirgatan 39A–L

Siv 1, Kullavägen 45–47, Kurirgatan 39A–L

Kulturhistoriskt klassificerad bebyggelse i Ringstorp

Balder 1–18, Baldersgatan 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9

Balder 1–18, Baldersgatan 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9

KVARTERET BALDER

Kvarteret innehåller nittion fastigheter bestående av radhus från 1950-talet samt en kyrka från sent 1990-tal. Stadsplanen ändrades och utvidgades 1958. Detaljplanen för nuvarande kyrkobyggnad är från år 1999. Tidigare fanns på platsen en träkyrka, vilken uppfördes som en del av Ringstorps expansion på 1960-talet, men som redan från början var tänkt att vara provisorisk. Bebyggelsen i kvarteret tillkom då ett antal familjer gick samman och fick en tomt anvisad. Marken sägs ha varit sank och utomstående uttryckte tvivel om att man skulle kunna bygga på tomterna. Arkitekten, Curt Salomon-Sörensen, bosatte sig själv med sin familj i ett av husen.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13§

Balder 1–18, Baldersgatan 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 och Murmästaregatan 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20

Byggår: 1959

Arkitekt: Curt Salomon-Sörensen

Byggmästare: –

Byggherre: –

Beskrivning och historik: Arkitektritade, lågmälda radhus uppförda 1959 i grupper om fyra runt en mindre gräsmatta. Varje hus har en förträdgård såväl som en trädgård på baksidan. Husen karaktäriseras till stor del av sina tegelfasader, vilka är utsmyckade genom bland annat trappad takfot i hörn samt listverk under takfoten på garagen. Hustaken är sadeltak med förskjuten höjd över varje hus, belagda med enkupigt taktegel lagda mot gavelspetsarna samtnockpannor i bruk. Garagen har pappklädda pulpettak. Skorstenarna är av tegel.

Då varje hus hade sin egen byggherre skiljde sig husen åt redan från början vad gäller detaljer som exempelvis entrédörrar. Flera av husen har kvar bevarade fönster med ursprunglig, dov kulör vilken bidrar till kvarterets nedtonade helhetsintryck. De största fönstren är osymmetriska tvåluftsfönster med ett smalt vädringsfönster. I gavelspetsarna, över nästkommande hus tak, finns mindre fönster placerade på olika höjd. De hus som ligger längst ut i sin länga har ett enda fönster i gavelspetsen. Ett par av husen har kvar ursprungliga blyinfattade fönster mot gatan. Garagen har tre smala glasblocksfönster. Flera bevarade entrépartier finns, där en tvådelad sidoruta släpper in ljus i hallen.

Kulturhistorisk värdering: De genomtänkta volymplaceringarna med planterade förträdgårdar och garage ger kvarteret en tydlig arkitektonisk helhet, vilken förstärks av grupperingen kring den inre gräsmattan. Tegelfasaderna med listverk och trappad takfot samt takformen med enkupigt taktegel murat mot gavelspets är mycket viktiga för upplevelsen av kvarteret. Så är även de murade skorstenarna, garagen, fönstren och deras indelning samt de bevarade entrépartierna med sidoljus. Garagens utformning med pappklätt pulpettak och betongglasfönster är också värdebärande. Vissa sentida förändringar har skett, däribland altaner mot baksidan, några bytta fönster och entrédörrar, inplåtning av ett fåtal skorstenar samt vindskivor av plåt. Detta till trots bär kvarteret mycket höga kulturhistoriska värden. Bytta detaljer återskapas med fördel i framtiden för att ytterligare höja kvarterets arkitektoniskt värdefulla karaktärsdrag.

Balder 19, Johan Banérs gata 65**Byggår:** 1999**Arkitekt:** Michelsen arkitekter**Byggmästare:** –**Byggherre:** –

Beskrivning och historik: Sankta Anna kyrka, också kallad Ringstorp-skyrkan, uppfördes 1999 på platsen för en tidigare provisorisk träkyrka från 1950-talet. Den nya kyrkan invigdes 6 maj 2001 av biskop Christina Odenberg. Den ritades av Sonny Mattsson och Gun Anderson för Michelsen arkitekter.

Kyrkan har formen av en modern basilika, vilket innebär att pulpettaket över kyrkorummet har en fönsterrad under takfoten, vilket tillåter ljusinsläpp i lokalen. Bakom altaret, i öster, finns ett runt fönster mitt på fasaden och på var sida om altaret höga fönsterslitsar. På södra fasaden finns ett blyglasfönster.

Kyrkans volymer och oregelbundna form och höjd vittnar om den moderna tanken att den ska kunna användas även som samlingslokal för församlingen. Det som binder samman byggnadsvolymer med varandra är framför allt de ljusa, tunt putsade fasaderna och takfallen av zinkplåt. Fönsterkulörerna skiftar men är i huvudsak röda med bågar av trä. De genomtänkta men lågmälda kulör- och materialvalen bidrar till en anspråkslös men välkomnande arkitektur. Strax intill altaret, på södra sidan, står ett klocktorn i rödmålat trä. Kyrkan omges främst av stenlagd mark, men också av låga träd samt fyrkantigt klippta häckar som leder besökaren in mot entrén.

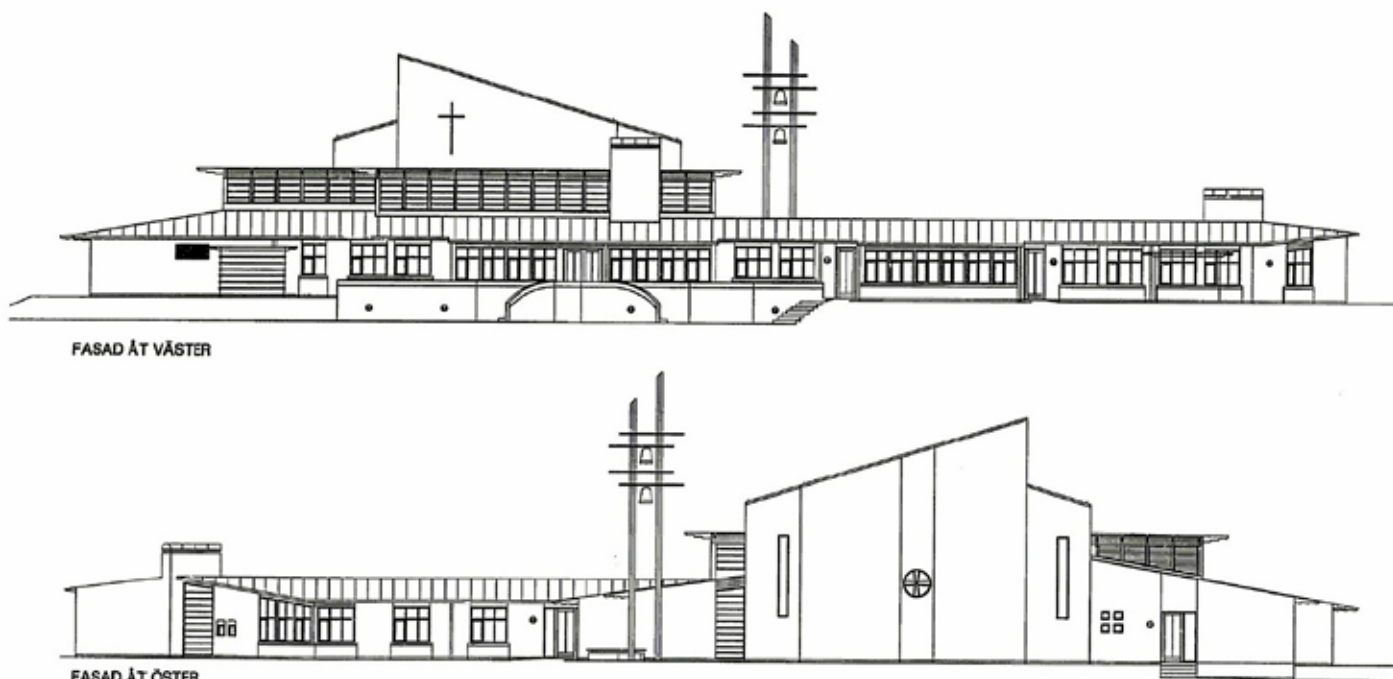
Kulturhistorisk värdering: De karaktärsdrag som framför allt bidrar till kyrkans arkitektoniska värde är byggnadens volymer och form, de tunt putsade fasaderna, takfallen av bandtäckt zinkplåt, den rytmiserande fönstersättningen med trä som materialval och blyglasfönster. Även klocktornet ingår i värderingen på grund av dess tidstypiska utformning och betydelse för kyrkomiljön.

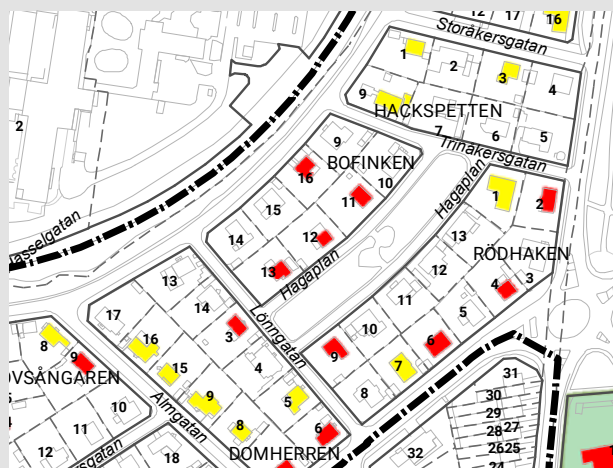

Balder 19, Johan Banérs gata 65

Balder 19, Johan Banérs gata 65

Bofinken 11, Hagaplan 5

Bofinken 12, Hagaplan 3

KVARTERET BOFINKEN

Kvarteret Bofinken består av åtta villafastigheter med tillkomsttid under 1940-talet. Flertalet har genomgått förändringar, men några har kvar sin ursprungliga och rationellt orienterade karaktär av egnahemsbebyggelse från tiden strax efter andra världskriget. Stadsplanen för detta kvarter är upprättad 1939 av stadsingenjör Sigfrid Ewald.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13§

Bofinken 11, Hagaplan 5

Byggår: 1947

Arkitekt: Lennart Granqvist

Byggmästare: –

Byggherre: Postexpeditör Greta Malmgren

Beskrivning och historik: Tegelvilla i 1½ plan ritad 1947 med gaveln vänd ut mot gatan och putsad sockel. Arkitekturen är ett tidstypiskt möte mellan den sena funkisen och det kommande 1950-talet, vilket främst syns i den enkla volymen och utformningen med utskjutande sadeltak, tegelfasaderna och det enkupiga takteglet samt skärmtaken över de båda entréerna. Fasaderna saknar utsmyckning utöver de utkragande fönsteromfattningar som tillsammans med fönstrens mått skvallrar om rumsindelningen innanför. På sydöstra fasaden finns en altandörr. Huvudentrén samt altandörren har omfattning av tegel. Nordöstra fasaden har en groventré. Det finns en ursprunglig takkupa på vardera takfall samt en skorsten i synligt tegel. Takfallet mot nordost har även ett äldre, litet takfönster.

Kulturhistorisk värdering: Byggnadens kulturhistoriska värde ligger framför allt i dess välbevarade skick med flera originaldetaljer. Tegelfasaderna, det tegelbelagda sadeltaket, tegelskorstenen samt fönster- och dörrumfattningar i tegel vittnar om kvalitativa material och en omsorgsfull gestaltning som var typisk för byggnationstiden. Skärmtaket över entréerna är värdefulla och tidstypiska karaktärsdrag. Flera fönster är sekundära men följer huvudsakligen ursprunglig indelning. Även de ursprungliga takkuporna och den putsade sockeln är viktiga för byggnadens karaktär.

Bofinken 12, Hagaplan 3

Byggår: 1949

Arkitekt: Joel Elgström

Byggmästare: –

Byggherre: Mekaniker B. A. Troedsson

Beskrivning och historik: Villa i 1½ plan uppförd 1949 med fasader av räfflat tegel och listverk under takfoten. Putsad och omålad sockel. En tidstypisk och funktionell egnahemsvilla med högt sadeltak i regional tradition. Taket är klätt med rött, enkupigt taktegel. Nockpannorna ligger i bruk och mot baksidan finns en tegelskorsten. Entrén har en tidstypisk dörr i spårat trä med tre avlånga, vertikala glastrutor. Övan entrén finns ett nätt skärmtak. Trappan är snedställd och kantad av ett enkelt smidesräcke. Huset har sidohängda, nätta träfönster vars storlek och utformning antyder rumsindelningen i huset. Trädgården omgärdas av ett äldre staket med tegelstolpar. 1988 tillkom en stor utbyggnad mot baksidan.

Kulturhistorisk värdering: Då husets form och volym har förändrats sedan uppförandet är det framför allt gatufasaden med den tidstypiska och välbevarade entrén som ger huset sitt kulturhistoriska värde. Den spårade ytterdörren, snedställda trappan med smidesräcke och skärmtaket är alla viktiga karaktärsdrag. De sidohängda, nätta träfönstren är också betydelsefulla drag som tillför huset tidstypisk karaktär. Så gör också tegelfasaden med listverk, samt taket med sitt material och sin utformning. Tillbyggnaden mot baksidan är undantagen klassningen.

Bofinken 13, Hagaplan 1

Byggår: 1947

Arkitekt: –

Byggmästare: Edvard Svensson

Byggherre: Byggnadssnickare Edvard och Amalia Svensson

Beskrivning och historik: Villa i 1½ plan uppförd 1947. Med en separat, utskjutande entrévolym har denna i övrigt mycket klassiska folkhemsvilla fått en individualistisk byggmästarprägel på gatufasaden. Fasaderna i räfflat, rött tegel har kompletterats med listverk under takfot samt ett markerat burspråkparti som vittnar om den invändiga rumsindelningen. Sadeltaket är belagt med rött, enkupigt taktegel. Sockeln är gråputsad och skorstenen i tegel likt fasadernas. Huset har balkong med senare tillkommet svart smidesräcke i ena gavelpetsen samt en altan på baksidan. Mot framsidan finns två takkupor i röd plåt, båda med sekundära vridhångsfönster. Den högra takkupan är ursprunglig, den andra tillkom 1999. På gavlarna finns sammantaget fyra mindre, kvadratiska fönster. Entrén i öster har ett platt skärmtak samt ytterdörr av trä.

Kulturhistorisk värdering: Byggnadens ursprungliga volym och säregna form med utskjutande entrévolym och burspråk ger den ett arkitektoniskt värde, trots vissa mindre förändringar. De röda tegelfasaderna med lätt utsmyckande detaljer som listverk under takfot, sadeltaket med röda, enkupiga tegelpannor samt tegelskorstenen visar dåtidens typiska materialval och omsorgsfulla gestaltning. Fönstersättningen, inklusive de små fönstren i gavlarna, bidrar till läsbarheten av den interiöra rumsindelningen. Altanen är undantagen klassningen.

Bofinken 16, Hasselgatan 14

Byggår: 1946

Arkitekt: Birger Andersson

Byggmästare: Birger Andersson

Byggherre: –

Beskrivning och historik: Villa i 1½ plan uppförd 1946. Med upphöjt bottenplan, entrétrappa och ett runt fönster omgivet av rullskift har denna folkhemsvilla fått en ambitiöst markerad gatufasad. Entrén har en bred tegelomfattning och ett tidstypiskt skärmtak. Det tegelbeklädda sadeltaket har en utskjutande takfot med synliga taktassar. Gatusidan är välbevarad, mot baksidan har bland annat uppförts en mindre tillbyggnad 1957 samt en bred takkupa 1975. Huset skiljs åt från gatan genom en hög mur och häck. I källarplan finns ett garage med infart från gatan.

Kulturhistorisk värdering: Den representativa och välbevarade gatufasaden särskiljer huset och ger det en stor del av dess värde. Dörromfattning samt rullskift i tegel är viktiga karaktärsdrag. Så är också skärmtaket ovan entrén, den spårade trädörren med tidstypiskt mindre fönster samt byggnadens sidohängda tvåluftsfönster i trä. Det nätta tegelbeklädda taket med taktassar och husets volym är värdefulla karaktärsdrag.

Bofinken 13, Hagaplan 1

Bofinken 16, Hasselgatan 14

Brage 1–11, Kurirgatan 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21, 23

Brage 1–11, Kurirgatan 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21, 23

KVARTERET BRAGE

Kvarteret består av elva radhusfastigheter med en enhetlig, ljus fasad mot gatan. Samplaneringen mellan gata och bebyggelse är tydlig. Man har gjort anpassningar för svängda stråk vilket ger kvarteret en mjuk karaktär trots de repeterade byggnadsvolymer.

Stadsplanen är från 1959 och reviderad 1961.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §

Brage 1–11, Kurirgatan 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21, 23

Byggår: 1963

Arkitekt: Lennart Christiansson

Byggmästare: –

Byggherre: Direktör Stig Svensson

Beskrivning och historik: Radhus i två plan byggda 1963. En lång byggnadsvolym med grönskande förgårdar som följer gatulivet. Husen är uppförda med fasader av vitslammat flamtegel och osymmetriskt formade sadeltak belagda med enkupigt taktegel. Mellan varje hus finns ett lätt utskjutande oputsat rött tegelparti, som också skymtar mellan takfallen där partiet är klätt med kopparplåt. På de sluttande takfallen mot baksidan har varje hus en skorsten av tegel. Entréerna mot Kurirgatan pryds av ett skärmtak i koppar. Dörrarna var ursprungligen i trä med en enkel, fyrkantig fönsterruta upptill. Dessa dörrar finns bevarad på ett par av husen. Intill dörren har varje hus en smal slits av betongglas för ljusinsläpp i hallen. Byggnadernas fönstersättning är enkel, med kvadratiske eller rektangulära enlufts-fönster.

Brage 3–11 hade ursprungligen en indragen balkong med front av vitmålat trä ovanför entrén, vilken på något hus ersatts av ett fönster. Brage 1–2 skiljer sig från resten redan i ursprungliga ritningar, bland annat genom indragna balkonger på baksidans övervåning samt avsaknad av betongglasfönster intill ytterdörrarna. Brage 1 och 11, vilka avslutar kvarteret, har enkla gavlar av oputsat, rött tegel. Vissa av husen har mindre tillbyggnader mot baksidan, men mot Kurirgatan visar kvarteret upp en enad front.

Kulturhistorisk värdering: Kvarteret besitter både arkitektoniska värden i och med den välbevarade 1960-talsarkitekturen, såväl som lokalhistoriska sådana som en del av Ringstorps framväxt på mitten av 1900-talet, samt miljöskapande värden på grund av dess betydelse för gatubilden. Det kulturhistoriska värdet är därmed högt. De arkitektoniska värdena grundar sig i det vitslammade fasadteglet, de osymmetriska sadeltaken med tegelskorstenar och taktegelpannor samt de rytmiserande koppartäckningarna. De framspringande oputsade tegelpartierna, entréernas skärmtak av koppar samt originaldörrar och betongglasfönster är också värdefulla karaktärsdrag, så väl som de indragna balkongerna.

KVARTERET DOMHERREN

Kvarteret Domherren består av åtta villafastigheter bebyggda under 1940- och 50-talet. Husen är generellt murade av tegel med eller utan puts. Flertalet har även tegeltäckta sadeltak. Kvarteret utgör en sammanhållen och välbevarad bebyggelsemiljö med karaktärsdrag från skånsk efterkrigstid.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §

Domherren 3, Lönngatan 7

Byggår: 1954

Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: Sjökapten Sam Sylvan

Beskrivning och historik: En tidstypisk folkhemsvilla i 1½ plan uppförd 1954. De gula tegelfasaderna saknar utsmyckning utöver dörrömfattningen av rött förbländertegel som omgärdar den mönstrade ytterdörren av omålat trä. Tidstypiska sidohängda tvåluftsfnster med bevarade blyinfattade fnster med färgat glas mot gatan. Taket är ett sadeltak med en smal, murad skorsten i samma tegel som fasaderna. Enkupiga tegelkupor åt båda takfallen varav det ut mot gatan har ett nätt lunettfnster. Murade grindstolpar av gult tegel. Balkong på gaveln.

Kulturhistorisk värdering: Byggnadens kulturhistoriska värde ligger framförallt i dess välbevarade skick med flera bevarade originaldetaljer. Tegelfasaderna, det tegelbelagda sadeltaket, grindstolparna, tegelskorstenen samt dörrömfattningen vittnar om dåtidens föredragna material och hur detta användes brett. Tvåluftsfnster i original av trä samt den mönstrade ytterdörren av omålat trä är viktiga för byggnadens karaktär.

Domherren 6, Lönngatan 1

Byggår: 1926

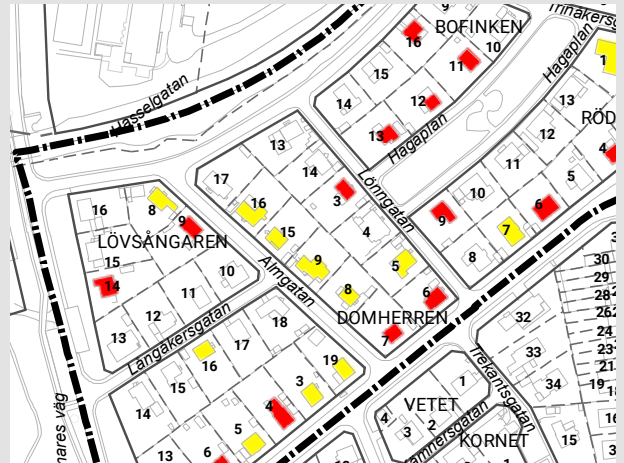
Arkitekt: Carl Wieselkranz

Byggmästare: –

Byggherre: Arbetare Nils Nilsson

Beskrivning och historik: Villa i två plan uppförd 1926 och med vind inredd 1933. Altan med garage undertill tillkom 1955. Mot framsidan en välbevarad och tidstypisk 1920-talsvilla med mansardtak, muradnock och något kilad takfot, ofärgad slätputs med listverk kring gavel och takgesims. Bevarade spröjsade, sidohängda tvåluftsfnster. Artikulerat entréparti med putsade detaljer som tympanon och stiliserade kolonner, trädörr från 1970-talet under överljus av betongglas, och tidstypisk väggfast lampa med kupa. Balkong på en gavel. På takfallet mot gatan finns en ursprungligt placerad takkupa som på senare tid fått ny plåt. Mot baksidan finns två senare tillkomna takkupor.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad tidstypisk 1920-talsvilla med bevarade originalfnster och fnsterindelning, ursprungsvolym och slätputsade ofärgade fasader med listverk och taktegel i liv med mur. Den artikulerade entrén bidrar starkt till det arkitektoniska värdet. Trots tillbyggnaden med altan och garage inåt trädgården framstår husets volym och proportioner som oförändrade mot gatan.

Domherren 3, Lönngatan 7

Domherren 6, Lönngatan 1

Domherren 7, Johan Banérs gata 49

Domherren 7, Johan Banérs gata 49

Byggår: 1938

Arkitekt: Johansson

Byggmästare: N. P. Bengtsson

Byggherre: Målaren Åke Tilly

Beskrivning och historik: Villa av rött tegel med putsad sockel uppförd 1938. En tidstypisk bostad med fönstersättning som speglar rummens placering innanför. Formen och volymen är välbevarad sedan uppförandet. Högt sadeltak belagt med enkupigt rött taktegel, med kilad takfot och murad skorsten. Ursprunglig takkupa på takfallet mot gatan. Markerade och vitputsade hörnkedjor kontrasterar det röda teglet. Huvudentrén placeras utmed långsidan mot gatan förstärks genom den breda tegelomfattningen. Ytterdörren håller ett sentida och enkelt utförande i trä med mindre fönster upptill. Fönstren är nätta sidohängda träfönster och överensstämmer därmed med det ursprungliga utseendet. På ena gaveln en balkong försedd med smidesräcke. Murade grindstolpar.

Kulturhistorisk värdering: Den välbevarade formen och volymen, i kombination med tegelfasaderna med putsade hörnkedjor, det kilade sadeltaket klätt med enkupiga takpannor, tegelomfattningen runt entrén, den murade skorstenen, den ursprungliga fönstersättningen med nätta sidohängda träfönster samt takkupan mot gatan bidrar till det arkitektoniskt värdefulla uttrycket. Byggnaden har även ett visst miljöskapande värde i och med sin placering längs Johan Banérs gata. På sikt vore det positivt om byggnaden återfick en ytterdörr mer i linje med den ursprungliga.

Bebyggelse av kompletterande värde för miljön

Domherren 5, Lönngatan 3

Byggår: 1926

Arkitekt: Erik Wihlborg

Byggmästare: Murare Bernhard Norrman

Byggherre: –

Beskrivning och historik: Villa i 1½ plan uppförd 1926 och en tillbyggnad mot trädgård från 1998. Arkitekturen är tidstypisk med ljusa, slätputsade fasader och sockel samt putsat listverk runt takutsprång. Högt sadeltak med kilad takfot och muradnock. Taktegel är lagt i liv med mur. Murad skorsten och flera sekundära takfönster på takfallen. Några äldre sidohängda tvåluftsfönster finns bevarade samt lunettfönstren i gavelspetsarna. Huvudentrén är förstärkt med murade och ljusputsade grindstolpar samt en trappa som leder upp till en trädörr med speglar, fönster och överljusfönster. Den putsade muren och garaget med taktäckning av rött taktegel skapar ett enhetligt och något slutet uttryck ut mot gatan. Sentida förändringar som förändrad balkong och tillbyggnad mot trädgården som är dragen över hörn och försedd med snedställt fönster.

Kulturhistorisk värdering: Arkitekturen är tidstypisk för 1920-talet med högt sadeltak, kilad takfot som kröner det profilerade listverket och slätputsade, ljusa fasader. Bibehållen ursprungsvolym ut mot gatan. Mot trädgården finns sentida förändringar som utbyggnad med otypiskt snedställt fönster och förändrad balkong. Byggnaden utgör ett komplement till den övriga bebyggelsen i kvarteret. Tillbyggnaden ingår inte i bedömningen.

Domherren 5, Lönngatan 3

Domherren 8, Almgatan 4**Byggår:** 1946**Arkitekt:** –**Byggmästare:** –**Byggherre:** Bandagearbetare Stig Åkerlund

Beskrivning och historik: Villa i 1½ plan med källare uppförd 1946. Byggnaden har ett tidstypiskt funktionellt utförande med mönstermurade tegelfasader med dekor i form av utkragade tegelomfattningar kring fönster och huvudentré. Sadeltaket är klätt med enkupiga tegelpannor. Sockeln är putsad. Huvudentrén ligger indragen från gatan och nås via en enkelt utformad trappa med svart smidesräcke. Fönstren är vita enlufts-fönster. På takfallet mot gatan sitter en takkupa av rombmönstrad plåt. Vindskivorna längs takkupan och sadeltaket övergår till en markerad takfot. Balkong på gaveln ovan entrén. Mot gatan finns en insynsskyddad uteplats av träpanel på mur av sten.

Kulturhistorisk värdering: Byggnaden har ett arkitektoniskt värde främst genom sin bibehållna volym och tegelfasaderna med mönstermurning och dekor, vilka är tidstypiska och välbevarade detaljer. Även sadeltaket med enkupiga tegelpannor, den ursprungliga fönsterindelningen, entrén och balkongen har arkitektonisk betydelse.

Domherren 9, Almgatan 6**Byggår:** 1952**Arkitekt:** Lennart Granqvist**Byggmästare:** Gösta Johansson**Byggherre:** Skorstensfejarmästare Göte Åkerberg

Beskrivning och historik: Enplansvilla med källare uppförd 1952 och tillbyggd mot söder 1965. Vinden inreddes 2015. Byggnaden har två volymer i kraftig höjdförskjutning, vilket visserligen är vanligt förekommande i 1950-talets bebyggelse, men då främst när husen var placerade i suterräng. Fasaderna av gult tegel med utsmyckningar i form av dörr- och fönsteromfattningar samt en lätt utskjutande takfot ger byggnaden ett tidstypiskt uttryck. Sockeln är gråputsad. Sadeltaken är klädda med rött, enkupigt taktegel. Entrén har ett lätt utskjutande skärmtak och nås via en snedställd trappa flankerat av ett karaktäristiskt smidesräcke. En balkong ovan tillbyggnaden nås via balkongdörrar i husets södra gavel, balkongen har räcke av liggande plankor. Fönstren är tidstypiska enlufts-fönster.

Kulturhistorisk värdering: Byggnadens kulturhistoriska värde ligger framför allt i den karaktäristiska volymen med byggnadskroppar förskjutna i höjd och sidled, vilken är typiskt för 1950-talet, samt de gula tegelfasaderna med dekorativa omfattningar runt ytterdörren och fönster mot framsidan. Även den snedställda trappan med sitt räcke samt skärmtaket ovan entrén är ett drag som återkommer i 1950-talsbebyggelsen i området. Vidare får byggnaden i sitt sammanhang med Domherren 15 och 16 ett miljöskapande värde som del av Almgatans 1950-talsbebyggelse.

Domherren 8, Almgatan 4

Domherren 9, Almgatan 6

Domherren 9, Almgatan 6

Domherren 15, Almgatan 8

Domherren 16, Almgatan 10

Domherren

Domherren 15, Almgatan 8

Byggår: 1953

Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: Tillskäraren Otto Jansson

Beskrivning och historik: Enplansvilla med fasader i gult och rött tegel. Gavlarna och långsidan mot trädgården är klädda med räfflat gult tegel, och det röda teglet har använts som kontrast i fasaden ut mot Almgatan. Samma fasad har en djup indragning vilket skapar en uteplats under takfoten, som har synliga taktassar. Taket är ett sadeltak belagt med enkupigt, rött tegel. Vindskivorna är klädda med brun plåt. Den karaktärsbärande entrén är förlagd till norra gaveln. Den är något snedställd, med en tidstypisk utformning med vindfång med klinkers nedtill samt ett mycket nätt skärmtak. En svängd trappa flankerad av ett svart smidesräcke leder upp till dörren. Ursprunglig fönsterindelning med enlufts-fönster. Mot baksidan finns en ursprunglig takkupa. Trädgården är avgränsad av kalkstensmur och grindstolpar av kalksten vilket bidrar till en helhetsgestaltning.

Kulturhistorisk värdering: Byggnadens kulturhistoriska värde ligger framför allt i den välbevarade arkitekturen. Volymen med det indragna vardagsrummet, en tidstypisk arkitektonisk detalj kopplat till samhällsutvecklingen under 1900-talets mitt, är ett bärande karaktärsdrag. Så är också fasadernas skiftande tegel, den mycket välbevarade och snedställda entrén med skärmtak, sadeltaket med enkupigt taktegel samt den ursprungliga fönsterindelningen och takkupan. Vidare får byggnaden i sitt sammanhang med Domherren 9 och 16 ett miljöskapande värde som del av Almgatans 1950-talsbebyggelse.

Domherren 16, Almgatan 10

Byggår: 1953

Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: Muraren Birger Hörström

Beskrivning och historik: Enplansvilla uppförd 1953. Byggnadsvolymen är lätt förskjuten, där den södra delen är något lägre än den norra. Fasaderna är uppförda i rött tegel murat i munkförband, med viss utsmyckning bland annat i form av fönsteromfattningar av tegel i rullskift runt gatufasadens perspektivfönster. Det rundbågiga fönstret på samma fasad är blyinfattat. Byggnadens övriga fönster är enlufts-fönster. Sockeln är gråputsad och sadeltaket är klätt med enkupigt taktegel, två tegelskorstenar finns. Den tidstypiska entrén har ett utskjutande skärmtak, murat vindfång, trädörr med glaspardier upptill samt ett vitmålat trappräcke i klassisk 1950-talsutformning. Tillbyggnad mot baksidan skedde 1981 samt 2000, men gatufasaden är välbevarad sedan uppförandet.

Kulturhistorisk värdering: Byggnadens kulturhistoriska värde ligger framför allt i den mycket välbevarade gatufasaden, vilken tack vare sin tidstypiska 1950-talsarkitektur har ett högt arkitektoniskt värde. De karaktärsdrag som bidrar starkast till detta värde är tegelfasaderna med detaljer så som listverk runt fönster, den tidstypiska entrén med skärmtak, vindfång, dörr och trappräcke, perspektivfönstren, det blyinfattade rundbågiga fönstret samt de tegelklädda sadeltaken med tegelskorstenar. Vidare får byggnaden i sitt sammanhang med Domherren 9 och 15 ett miljöskapande värde som del av Almgatans 1950-talsbebyggelse.

KVARTERET FLODIKET

I kvarteret ryms sexton villafastigheter med varierande ursprung från 1920-tal till 1960-tal. Var för sig är de tydliga exponenter för sin tid. Ett flertal tillbyggnader, ombyggnader, inredningar av vindar, fasadändringar och så vidare har skett under åren. Brokigheten är likväl ett ursprungligt karaktärsdrag i kvarteret. Stadsplanen är från 1956.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §

Flodiket 1, Utmarksgatan 2/Ringstorpsvägen 72, "Britt"

Byggår: 1926

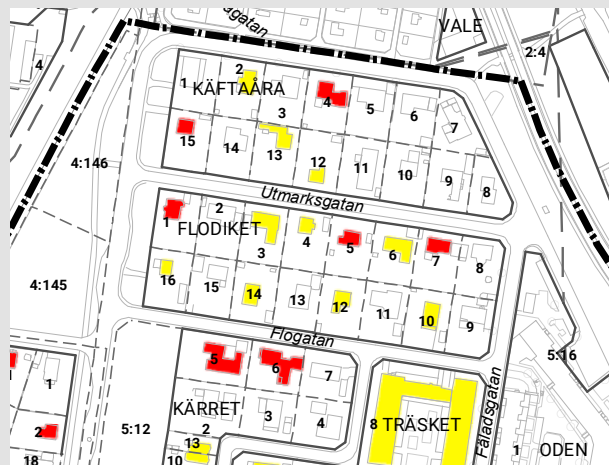
Arkitekt: Hjalmar Magnusson

Byggmästare: –

Byggherre: Snickare Hjalmar Magnusson

Beskrivning och historik: Villa i 1½ plan uppförd 1926 som tvåfamiljshus, men senare ombyggd till enfamiljshus. Byggnadens volym och branta takhöjd är typisk för tjugotalsklassicismen, så även sadeltaket med enkupiga tegelpannor lagda mot gavelspetsarna, de slätputsade fasaderna samt sidohängda, spröjsade och nätta träfönstren. På vardera takfall finns en ursprunglig kupa, där den ena leder ut till en balkong med putsad mur över ett burspråk. Gavelspetsarna har varsitt spröjsat lunettfönster. Det finns också fyra mindre fönster, men bara de på söderfasaden är original. I den mörkt avfärgade sockeln syns källarfönster av äldre snitt. Entrépartiet mot Utmarksgatan har en tidstypisk utformning med ett mindre klassicerande skärmtak och utskjutande putsad omfattning. Ytterdörren är i omålat trä med tre smala glasrutor upptill. Byggnaden karaktäriseras till stor del av putsdetaljer, så som balkongmuren, de vita omfattningarna runt fönstren, listverket i gavelspetsarna samt gesimsen under takfot. Skorstenen är putsad. Till fastigheten hör ett garage från 1940.

Kulturhistorisk värdering: Byggnaden är ett av de mest välbevarade exemplen på 1920-talets arkitektur på Ringstorp. Den välbevarade volymen med utskjutande burspråk och takkupor är i sig ett viktigt karaktärsdrag som vittnar om dåtidens arkitektoniska tanke, så också sadeltaket med röda enkupiga tegelpannor lagda mot gavelspets. De putsade fasaderna med fönsteromfattningar, listverk, gesimser och putsad balkongmur bidrar till det karaktäristiska uttrycket och tydliggör byggnadens ursprung i 1920-talet. Fönstersättningen och -utformningen, med sidohängda spröjsade träfönster samt lunettfönster i gavelspetsarna är också viktiga karaktärsdrag, så även entrépartiet med omfattning och skärmtak.

Flodiket 1, Utmarksgatan 2/Ringstorpsvägen 72, "Britt"

Flodiket 1, Utmarksgatan 2/Ringstorpsvägen 72, "Britt"

Flodiket 5, Utmarksgatan 10

Flodiket 7, Utmarksgatan 14

Flodiket 5, Utmarksgatan 10

Byggår: 1951

Arkitekt: Lennart Granqvist

Byggmästare: –

Byggherre: Byggnadssnickare Oscar Reinhold Acketoft

Beskrivning och historik: Ursprungligen en enplansvilla uppförd 1951. Vinden inreddes 1953 och takkupor på båda takfallen tillkom 1989. Huset har tidstypiska tegelfasader murade i blyxtförband vilket skapar ett karaktäristiskt mönster. Sadeltaket är mycket nått och belagt med tvåkupiga, gulbruna tegelpannor därnockpannorna ligger i bruk. Takkuporna är i plåt liksom vindsnivåerna, och skorstenen är utförd i lätt slammat tegel. Entrépartiet har artikulerats med ett nått och tidstypiskt skärmtak samt en omfattning av utskjutande tegelstenar. Trappan upp till huset är inputsad med den grå sockeln och lätt snedställd med svart smidesräcke. Huset har en slags lekfullhet i sig, vilken inte bara syns i trappan och smidesräcket utan också i de diamantformade fönster som omger entrén. Husets fönster är sidohängda i trä, med en indelning som följer den ursprungliga. På västra fasaden finns en trappa ner till källaren samt en dörr som utgör utgång till trädgården.

Kulturhistorisk värdering: Tegelfasaderna med artikuleringen kring entrépartiet, det nåtta sadeltaket och byggnadens välbevarade volym ger den ett högt kulturhistoriskt värde. Den ursprungliga fönstersättningen med sidohängda fönster i trä, komplett med fönstren som omger entrén, samt entréns utformning med snedställd trappa och smidesräcke bidrar också till värdet. Takkuporna är visserligen sekundära tillskott men har anpassats till huset i sin storlek och utformning. Sammantaget är villan ett välbevarat och tidstypiskt exempel på det tidiga 1950-talets villabebyggelse.

Flodiket 7, Utmarksgatan 14

Byggår: 1954

Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: Ingenjör Karl-Heinz Tefke

Beskrivning och historik: Enplansvilla uppförd 1954 i en arkitektur typisk för sin tid. Fasaderna är uppförda i gult räfflat tegel, det flacka sadeltaket klätt med tvåkupiga pannor. Sockeln är putsad i grått och källarfönster förekommer i flera format. Entrén har markerats genom en dekorativ omfattning av rött tegel samt ett utskjutande takparti. Ytterdörren är i omålat trä. Den klinkersförsedda trappan omgiven av ett svart smidesräcke med lekfull utformning är typiskt för 1950-talet. Fönstren är tidstypiska, sidohängda träfönster med fasta mittposter. Skorstenen är i tegel. Mot baksidan tillkom en mindre tillbyggnad 2015. Husets trädgård mot gatan har försetts med stenplattor och lummig växtlighet vilket ytterligare förstärker 1950-talsuttrycket.

Kulturhistorisk värdering: Byggnadens välbevarade 1950-talskaraktärsdrag ger den ett arkitektoniskt värde. Bland dessa värden kan nämnas fasaderna av gult, räfflat tegel med förhöjd bottenvåning och den markerade entrén med dörromfattning av rött tegel, trädörr och tidstypisk utformad trappa med tillhörande räcke. Även de sidohängda tvåluftsfönstren i trä samt tegelskorstenen bär arkitektoniska värden.

Bebyggelse av kompletterande värde för miljön**Flodiket 3, Utmarksgatan 6****Byggår:** 1963**Arkitekt:** Joel Ekhem**Byggmästare:** –**Byggherre:** Ingenjör Joel Ekhem

Beskrivning och historik: Tidstypisk enplansvilla med källare, uppförd 1963 med röda tegelfasader murade i vilt förband och gråmålad sockel. Taket är ett nått sadeltak klätt med tvåkupiga, svarta betongpannor. Taket pryds av en skorsten murad i tegel likt fasaden och toppas av en nått kopparplåtning. Huset har enkel fönstersättning med enlufts-fönster omgivna av vitmålade fönsterluckor, ursprungligen var fönstren tvålufts-fönster. Det smala fönstret intill huvudentrén är ett blyinfattat sådant med färgade glasrutor. Entrén är den mest påkostade fasaddekorationen, med en diskret tegelomfattning, inmurad brevlåda och ett brett skärmtak av koppar. Trappan är klädd med svart klinker och har ett svängt trapp-räcke nedtill vilket ger entrén ett något lekfullt uttryck. Huset är L-format med en ursprunglig utskjutande byggnadskropp mot baksidan. Garaget är uppfört i tegel och har byggts samman med husets östra gavel.

Kulturarhistorisk värdering: En tidstypisk folkhemsvilla med bevarade originaldetaljer som kopparskärmtak, blyinfattat fönster och tegelfasader. Det nåtta sadeltaket med skorsten i tegel, entrén med tegelomfattning och ursprungligt trappräcke. Byggnadens ursprungsform samt det sammanbyggda garaget bidrar också till 1960-talskaraktären. På sikt vore det positivt för byggnadens kulturarhistoriska värde om man återgick till den ursprungliga fönstersättningen med tvålufts-fönster.

Flodiket 4, Utmarksgatan 8**Byggår:** 1934**Arkitekt:** BORO-HUS Landsbro trävarubolag**Byggmästare:** –**Byggherre:** Banvakt Pehr J. Carlsson

Beskrivning och historik: Villa i 1½ plan uppförd 1934. BORO-HUS grundades 1928 och är därmed en av landets äldsta tillverkare av monteringsfärdiga villor. Huset har slätputsade fasader avputsade i gul kulör, med dörr- och fönsteromfattningar avputsade i vitt och sockel i grått. Sadeltaket är klätt med röda tegelpannor,nockpannorna ligger i bruk. Skorstenen har plåtats in med röd plåt. På västra takfallet finns en inplåttad takkupa. På östra takfallet en större takkupa med tillhörande balkong ovan en av husets entréer. Huvudentrén ligger på norra fasaden. Dess status är tydlig på den artikulerade entréomfattningen med pilastrar och ett mindre skärmtak. Båda ytterdörrarna är i omålat trä med mindre fönsterpartier upptill. Trapporna omges av putsade murar istället för räcken. Fönstren är enlufts-fönster, originalfönstren var spröjsade.

Kulturarhistorisk värdering: Byggnaden är en representant för den tidiga utvecklingen av monteringsfärdiga villor och har därmed ett samhällshistoriskt värde. Det arkitektoniska värdet ligger framför allt i dess bevarade form och volym, med slätputsade fasader med dörr- och fönsteromfattningar i avvikande kulör. Huvudentréns omfattning, det tegelbeklädda sadeltaket samt ytterdörrarna i omålat trä med fönsterpartier bidrar också till det kulturarhistoriska värdet.

Flodiket 3, Utmarksgatan 6

Flodiket 4, Utmarksgatan 8

Flodiket 4, Utmarksgatan 8

Flodiket 6, Utmarksgatan 12

Flodiket 6, Utmarksgatan 12

Flodiket 10, Flogatan 13

Flodiket 6, Utmarksgatan 12

Byggår: 1939

Arkitekt: Harald Andersson

Byggmästare: Janne Nilsson

Byggherre: Försäljare och köpman Axel och Greta Åkesson

Beskrivning och historik: Enplansvilla uppförd 1939 med fasader av gult tegel i löpförband och gråputsad sockel. Det höga, valmade taket är ett något ovanligt drag för närområdet. Taket är klätt med rödbruna pannor. Skorstenen är i gult tegel. Huvudentrén flankeras av två runda fönster med blyglasinfattning, utskjutande tegelomfattning samt ett långsmalt skärmtak. Själva dörren är i omålat trä med speglar och ett glasparti upptill. Trappan är gråputsad och trappräckena i svart smide. Källarnedgången ligger intill huvudentrén, även den med smidesräcke. Mot gatan finns en nätt lunettkupa på taket. Mot söder och väster finns två ursprungliga takkupor av större format, båda med balkong. Huset har sidohängda tvåluftsfönster av trä. Staketstolparna är murade och trädgårdsgången är av kalksten. En tillbyggnad skedde 1988, där huset förlängdes åt ena gaveln och källarnedgången flyttades till sin nuvarande plats. Utbyggnaden placerades bakom garaget och försågs med sargtak. Dubbelgaraget ut mot gatan tillkom samtidigt med huset, och har uppförts med samma gula tegel. Portarna är sidohängda, gulmålade dörrar och taket flackt och klätt med plåt.

Kulturhistorisk värdering: Byggnadens ursprungsvolym med det höga, valmade taket ger det ett arkitektoniskt värde. Detta förstärks av teglet som återkommer i fasader, tak, skorsten och garage samt den artikulerade entrén med skärmtak och tegelomfattning. Även byggnadens karaktäristiska fönstersättning med sidohängda träfönster samt runda blyinfattade sådana, ytterdörren i omålat trä och samtliga ursprungliga takkupor är viktiga för de kulturhistoriska värdena. Det tidstypiska intrycket förstärks av detaljer som smidesräckan och murade staketstolpar.

Flodiket 10, Flogatan 13

Byggår: 1968

Arkitekt: Ing. Torsten Linderot

Byggmästare: Sydsvenska småhus AB

Byggherre: Civilingenjör Torsten Linderot

Beskrivning och historik: Villa i 1½ plan uppförd 1968 i ett utförande som är något före sin tid. Huset vänder gaveln mot gatan, från vilken det ligger indraget en bit. Fasaderna är i gult tegel och sockeln putsad i grått. Sadeltaket är klätt med svarta betongpannor och skorstenen murad i gult tegel. På gaveln mot gatan har fasaden dragits in och skapat en balkong på ovanvåningen, vars räcke har utformats med samma mörkbruna träpanel som återkommer i flera andra delar på huset. Dörrar och fönster är i tidstypiskt utförande. På västra takfallet finns en takkupa i svart plåt, på det östra två takfönster. Det tillhörande garaget är uppfört i samma tegel som huvudbyggnaden, men har försetts med ett platt sargtak. Dörr och garageport i svart.

Kulturhistorisk värdering: Husets värde ligger framför allt i de arkitektoniska, med välbevarad form och volym, tegelfasaderna med accentdetaljer av mörk träpanel och den indragna balkongen. Fönster- och dörrsättningen är tidstypisk, likaså sadeltaket med betongpannor och tegelskorsten. Garaget ingår i klassningen tack vare dess sammanhörande och välbevarade gestaltning.

Flodiket 12, Flogatan 9**Byggår:** 1968**Arkitekt:** –**Byggmästare:** Wilhelm Björkquist**Byggherre:** Verkmästare Gunnar och fru Berta Andersson

Beskrivning och historik: Villa i 1½ plan uppförd 1952 i en utformning typisk för folkhemsvillorna från 1950-talet. Byggnaden byggdes på ut mot gatan 1968 med en tillbyggnad som anpassades väl i utformning och material. De gula tegelfasaderna med gråputsade socklar, sadeltaket klätt med enkupigt rött taktegel samt tegelskorsten förstärker 1950-talsuttrycket. Den interiöra planlösningen speglas i de exteriöra tegelomfattningarna runt de större fönstren; utskjutande partier av rullskift. Huset har både en- och tvåluftsfönster, samtliga vitmålade. Mot gatan finns ett äldre takfönster. Huvudentrén ligger i hörnet där tillbyggnad möter ursprunglig byggnad, trappan flankeras av ett svart smidesräcke.

Kulturhistorisk värdering: Tidstypisk folkhemsvilla som trots senare tillbyggnad är välbevarad med flera kvarvarande originaldrag. Tegelfasaderna, sadeltaket som har klätts med enkupigt rött taktegel, tegelskorstenen, fönsteromfattningarna i tegelrullskift samt fönstersättningen förstärker det tidstypiska uttrycket och är karaktärsdrag värda att bevara.

Flodiket 14, Flogatan 5**Byggår:** 1934**Arkitekt:** Albin Tapper**Byggmästare:** –**Byggherre:** Gummiarbetare Gustav Andersson

Beskrivning och historik: Villa i 1½ plan uppförd 1934 med en stor tillbyggnad mot baksidan tillkommen 1972. De flesta hus av denna typ försågs med putsade fasader, men här har man istället gett den ursprungliga byggnadskroppen fasader av helsingborgstegel murat i blyxtförband. Trots att huset uppfördes på 1930-talet bär det tydliga spår av 1920-talsklassicismen, bland annat genom det höga sadeltaket där de enkupiga tegelpannorna murats mot gavelspetsen, vilken dekorerats av en tegellist. Vid husets takfot löper ännu en dekorativ tegelfris, och över fönstren har teglet ställts på högkant för att bilda ett dekorativt valv. Fönstren är vitmålade i trä, med nätta spröjsningar av tidstypisk utformning. Mot gatan finns ett blyinfattat fönster intill entrén samt ett spröjsat överljus ovan ytterdörren. På västra fasaden finns en balkong. Gatuentrén har försetts med ett platt skärmtak i trä, och ingången i öst med ett sadelskärmtak belagt med tegel. Skorstenen är plåtklädd.

Utbyggnaden mot baksidan har tegelfasader med panel i gavelspetsen mot norr, ett sadeltak belagt med tegelpannor samt en kupa på västra takfallet.

Kulturhistorisk värdering: Senare tillkommen utbyggnad till trots är huset välbevarat med höga arkitektoniska värden som framför allt grundas i sadeltaket med de enkupiga tegelpannorna murade mot gavelspetsen, helsingborgsteglet i fasader och dekorativa element, de tidstypiska spröjsade fönstren, blyfönstret samt det spröjsade överljuset i entrén.

Flodiket 12, Flogatan 9

Flodiket 14, Flogatan 5

Flodiket 16, Ringstorpsvägen 70

Flodiket 16, Ringstorpsvägen 70

Flodiket 16, Ringstorpsvägen 70

Byggår: 1928

Arkitekt: Landsbro trävarubolag

Byggmästare: –

Byggherre: Maskinarbetare Johan Wilhelm Nilsson

Beskrivning och historik: Villa i 1½ plan, uppförd 1928. Tillverkaren Landsbro trävarubolag kom senare att kallas BORO-HUS. Huset är en av de tidigaste monteringsfärdiga villorna på Ringstorp. Dess fasader är slätputsade och avfärgade i gult, med vita fönster och ett mansardtak klätt med enkupigt tegel. Skorstenen är plåttad. Fönstren och dörrarna har putsade omfattningar i avvikande kulör, likaså hörnen vilka har diskreta lisener. Huset har huvudsakligen tvåluftsfönster. Huvudentrén på södra fasaden är något utbyggd från huskroppen och belagd med sadeltak. Ytterdörren är sekundär. Mot Ringstorpsvägen finns en senare tillkommen altan med flackt sargtak, och mot Flogatan ett garage, även det med flackt sargtak.

Kulturhistorisk värdering: Byggnadens form och volym, med slätputsade fasader, tvåluftsfönster, tegeltäckt mansardtak och fönster- och dörrumfattningar bidrar till det tidstypiska 1920-talsutseendet och ger därmed ett arkitektoniskt värde. Byggnadens status som en av de äldsta monteringsfärdiga villorna ger den också ett visst samhällshistoriskt värde. Altanen är undantagen klassningen.

KVARTEREN GAMLA VATTENTORNET OCH GAMLA STADEN

I dessa ytmässigt stora kvarter finns två fastigheter varav den ena är den gamla vattenreservoaren och den andra ett koloniområde. Historiskt sett har kvarteret varit sparsamt befolkat med karaktär av landsbygd. Området är idag uppskattat för rekreation som följd av sin imponerande grönska och intressanta planstruktur. Ett nytt inslag är den moderna bebyggelse som skett norr om kvarteret och vars höga silhuetter är visuellt påtagliga som kontrast.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §

Gamla vattentornet 1

Byggår: 1905

Arkitekt: Ernst Stenhammar

Byggmästare: A. J. Wilson

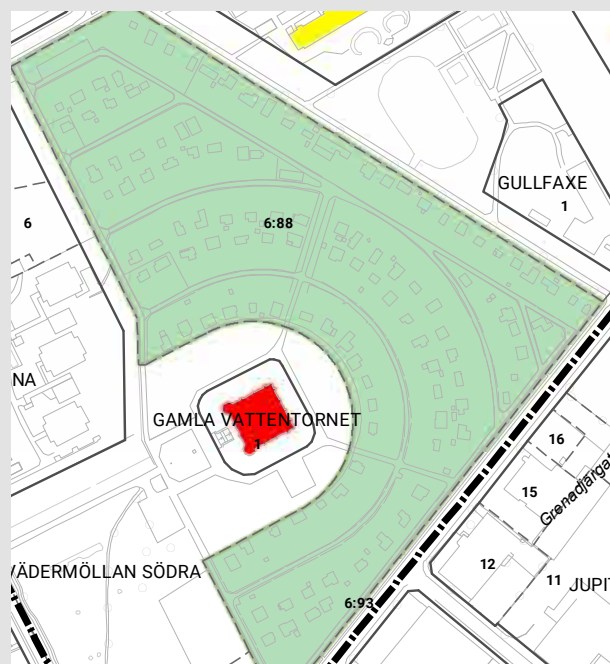
Byggherre: Helsingborgs stad

Beskrivning och historik: Ringstorps vattentorn, också kallad "Borgen" uppfördes 1904–05 efter ritningar av arkitekt Ernst Stenhammar, som vann uppdraget i en tävling. Vattentornet var i bruk till 1962. Vid utbyggnaden av Ringstorps sommarstad på 1940-talet användes reservoaren som mittpunkt för planområdet. Framför trappan står två minnesstenar över slaget vid Helsingborg vilket utkämpades på platsen år 1710. Den mindre stenen restes vid 150-årsminnet av slaget 1860 och den andra, något högre, vid 250-årsminnet 1960. Den senare utformades av dåvarande stadsarkitekten Arne Ljung.

Arkitekturen är historiserande nationalromantisk där vattentornet kan liknas vid en riddarborg. Denna historisering märks exempelvis i slutenheten, den grandiosa trappan i sydväst samt de välvda portarna som hämtat inspiration från medeltiden. På sydvästra fasaden finns två runda hörntorn, på nordöstra två fyrkantiga hörntorn. Tegelfasaderna av helsingborgstegel är prydda med diverse utsmyckningar i form av valv, omfattningar, mönstermurade partier, friser, strävpelare och spetsiga partier på muren runt reservoaren. Kopparplåt kröner både torn och murar. Från början var anläggningen tänkt att kläs i sandsten, detta kom dock inte att förverkligas.

Kulturhistorisk värdering: De utsmyckade fasaderna i helsingborgstegel, med detaljer som strävpelare, omfattningar, valv, friser och mönstermurning bidrar till en stor del av byggnadens arkitektoniska värde. De fyra tornen, två runda och två fyrkantiga, och de påkostade koppartaken och -detaljerna bidrar också till detta värde. Den fyrkantiga volymen som ramas in av tegelmurarna är karaktärsbärande, då den bildar en slutenhet som också märks i det faktum att det saknas en port lika grandios som byggnaden i övrigt. Byggnaden har ett högt miljöskapande värde, särskilt då dess torn bildar en kontrast till den nyuppförda höga bebyggelsen på Ringstorp. Vidare har den ett samhälls-historiskt och industrihistoriskt värde tack vare dess funktion som vattentorn men med en säregen utformning.

Då reservoaren inte längre fungerar som vattentorn är det viktigt att den i framtiden kan utvecklas och få ett nytt användningsområde där dess kulturhistoriska värde ändå tas tillvara. Innanför de fyra murarna finns möjlighet att göra om den gamla reservoarsdelen till någonting nytt. Möjligheten finns också att göra vissa förändringar på utsidan, under förutsättning att man beaktar byggnadens karaktärsdrag och läsbarhet. Fasaderna i sydväst, med sin överraskande slutenhet, är den känsligaste för förändringar.

Gamla vattentornet 1

Gamla vattentornet 1

Gamla staden 6:88, Grenadjärgatan 5, Hammarbergsgatan 12 och Ringstorpsvägen 18–20

Gamla staden 6:88, Grenadjärgatan 5, Hammarbergsgatan 12 och Ringstorpsvägen 18–20

Gamla staden 6:88, Grenadjärgatan 5, Hammarbergsgatan 12 och Ringstorpsvägen 18–20

Värdefull miljö – Enhetlig karaktär

Gamla staden 6:88, Grenadjärgatan 5, Hammarbergsgatan 12 och Ringstorpsvägen 18–20

Byggår: Från 1941 och framåt

Arkitekt: –

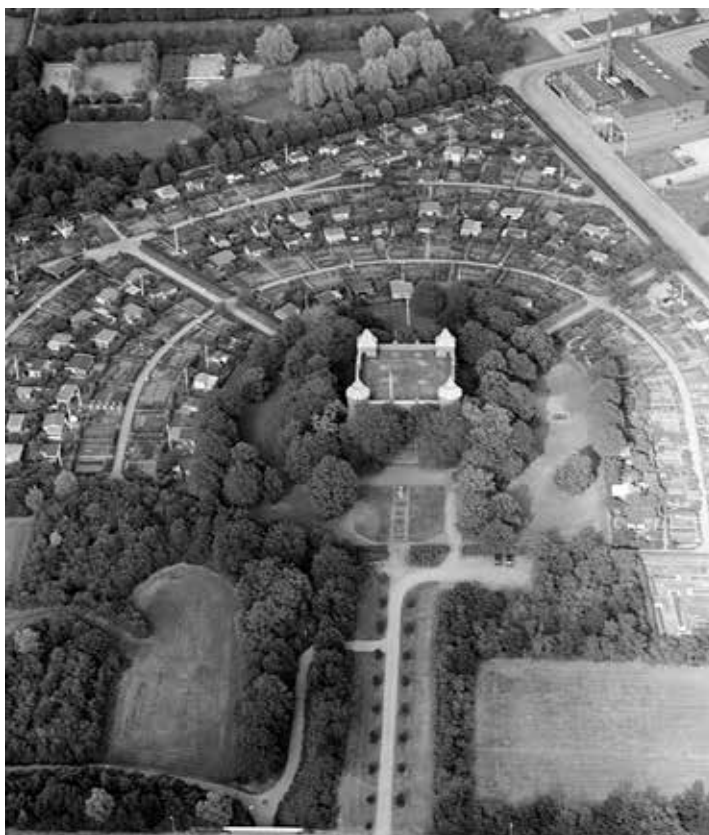
Byggmästare: –

Byggherre: –

Beskrivning och historik: Ringstorps sommarstad är stadsplanerad för koloniverksamhet år 1941. Vissa rivningar, nybyggnader och mindre tillbyggnader har förekommit under årens lopp men helhetskaraktären är väl bevarad.

Skogsdungen direkt norr om är i stadsplanen från år 1941 likaså utlagd som koloniområde med tillhörande allmän platsmark. Det är oklart varför detta område inte kom att bebyggas.

Kulturhistorisk värdering: Halvcirkelformig planstruktur med grusgångar och vattentornet som centrum. Stugor med liten skala med placering i tomtens ena ände i riktning inåt kvarteret. I övrigt öppen karaktär med odling av grönsaker, bär, annueller, bienner, perenner, buskar och fruktträd i resterande tomt vända mot gångarna. Enkla stugor med målad träpanel. Ibland en öppen veranda eller förstukvist. Papp- eller plåtklädda sadel- och pulpettak med låg vinkel. Målade träfönster och trädörrar. Gemensamhetsanläggningar med förråd, toaletter, rinnande vatten och lokaler för samkväm.

Ringtorp sommarstad omger vattentornet. Flygfoto från 1983.

KVARTERET HACKSPETTEN

I kvarteret finns åtta villafastigheter byggda på 1930-, 40- och 50-talet. Även om vissa fasadändringar skett präglas området ännu av skånsk folkhemsarkitektur utförd i tegel. De olika byggnaderna visar olika karaktärsdrag beroende på tillkomstår. Området är stadsplanlagt år 1939.

Bebyggelse av kompletterande värde för miljön

Hackspetten 1, Storåkersgatan 7

Byggår: 1964

Arkitekt: Erik Ivar Wihlborg

Byggmästare: Gösta Friberg

Byggherre: Drätselsekreterare Allan Hagelthorn

Beskrivning och historik: Villa i 1½ plan uppförd 1949 och tillbyggd 1964. En tidstypisk byggnad med rött tegel och låg putsad sockel. Funktionellt ordnade sidohängda fönster som speglar den interiöra planlösningen. Sadeltaket är klätt med rött enkupigt tegel och kröns av en murad skorsten samt plåtade takkupor på båda takfallen. Balkong på gaveln med skärmtak av svart plåt. Huvudentrén och garaget är sammanbyggt med väggar av rött tegel och flackt svart tak. Huvudingången markeras tydligt med en trappa av rött marktegel och dekorativa indragningar i tegelfasaderna.

Kulturhistorisk värdering: Byggnadens kulturhistoriska värde ligger i det arkitektoniska uttrycket med tegelklädda fasader, den markerade entrén av tegel och volymen med det sammanbyggda garaget. Värdebärande är även den omsorgsfullt gestaltade huvudentrén på gaveln som tydligt markerar och speglar planlösningen. De tidstypiska sidohängda tvåluftsfönstren i original samt den murade skorstenen är karaktärsdrag viktiga att bevara.

Hackspetten 3, Storåkersgatan 3

Byggår: 1953

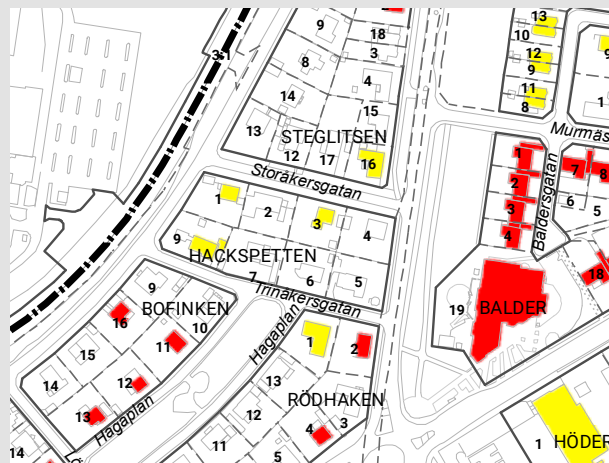
Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: Murare Sigfrid Persson

Beskrivning och historik: Villa i 1½ plan uppförd 1953 och tillbyggd 1971. En tidstypisk byggnad med fasader murade i gult tegel med utsmyckning i form av en försiktigt artikulerad och stiliserad entré med dörrromfattning med överhäng av rött tegel. Den utkragade fönsteromfattningen tillsammans det tilltagna måttet på fönstret mot gatan vittnar om rumsindelningen innanför. Ytterdörren är ursprunglig med en utformning typisk för 1950-talet, men har senare målats svart. Den klinkersförsedda trappan flankeras av två smidesräcken. Sadeltaket är klätt med rött enkupigt taktegel och vindskivorna är försedda med plåt. Skorstenen är murad i samma gula tegel som fasaderna. Det finns en ursprunglig takkupa på norra takfallet. Sockeln är putsad och källaringång finns på västra gaveln. Balkong på västra gaveln.

Kulturhistorisk värdering: Byggnadens kulturhistoriska värde ligger främst i det framträdande 1950-talsuttrycket, där tegelfasaderna spelar en stor roll. Även dörrromfattning i rött tegel med överhäng, utkragning runt fönster, ursprunglig fönsterindelning, den ursprungliga ytterdörren samt trappan med dess räcke är viktiga karaktärsdrag som vittnar om 1950-talets materialval.

Hackspetten 1, Storåkersgatan 7

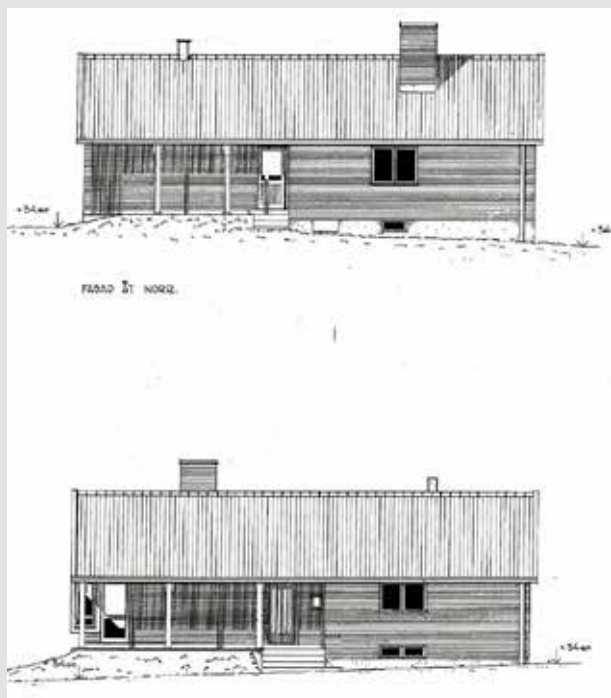
Hackspetten 3, Storåkersgatan 3

Hackspetten 9, Trinåkersgatan 8

Hackspetten 9, Trinåkersgatan 8

Hackspetten 9, Trinåkersgatan 8

Byggår: 1949

Arkitekt: Mogens Mogensen

Byggmästare: –

Byggherre: Musiker Richard Blanck

Beskrivning och historik: Enplansvilla uppförd 1949 av den kände helsingborgsarkitekten Mogens Mogensen. Tillbyggd 1971, 2010 och 2012. Denna byggnad från det sena 1940-talet bär flera karaktärsdrag som främst förknippas med 1950-talets bebyggelse. Volymen av olika storlek möts vid entrén och avslutas med en diskret uteveranda försedd med pelargång. Intill verandan löper ett fönsterparti runt husets hörn. Utsidan avslöjar hur rummen är ordnade i huset. Taket är ett sadeltak klätt med rött enkupigt taktegel och vindskivorna är plåtade. Två skorstenar finns på takfallen varav en är klädd med kopparplåt. Gråmålad sockel. Garaget är uppfört i gult tegel och sammanbyggt med huvudbyggnaden.

Kultuhistorisk värdering: Byggnaden har ett visst personhistoriskt värde tack vare dess arkitekt. Arkitektoniskt är det främst form och volym på den ursprungliga byggnadskroppen, i kombination med de gula tegelfasaderna och sadeltaket klätt med rött enkupigt tegel som bär värde. Även den indragna uteverandan och fönsterpartiens placering är viktiga för detta värde. Garaget ingår i denna bedömning, men tillbyggnaden mot väster är ett modernt tillskott som inte ingår i bedömningen.

KVARTERET HÖDER

Tretton fastigheter finns i kvarteret. Tolv av dem är lågmäld radhusbebyggelse med omgivande grönska. Den trettonde är en centrumanläggning med storskalig och öppen karaktär och som betjänar närområdet med handel. Området är stadsplanlagt år 1961.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §

Höder 2–13, Ordonnansgatan 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19

Byggår: 1962–64

Arkitekt: Salomon-Sörensen arkitektkontor

Byggmästare: –

Byggherre: –

Beskrivning och historik: Enplansradhus uppförda 1962–64. Kvarteret är uppdelade i två längor med fem radhus i vardera länga. Husen karaktäriseras av sina mörka tegelfasader, sadeltak belagda med enkupigt taktegel mednockpannor i bruk samt utskjutande takpartier över entrén. De annars så raka volymerna bryts av med mindre, utskjutande huskroppar på både fram- och baksida. På vissa hus finns originalytterdörrar i massivt trä med tidstypisk 1960-talsutformning och sidoljus bevarade, på andra har de bytts. Några hus har även kvar ett ursprungligt blyspröjsat fönster med färgat glas mot framsidan. Fönstren har i originalutförande varit ospröjsade, sidohängda nätta träfönster i en eller två lugter. Detta utförande finns bevarat på många av husen. Till ytterdörrarna leder mindre trappor flankerade av smidesräckan. På takfallen skymtar koppardetaljer och i socklarna långsmala källarfönster.

Samtliga hus har både förträdgårdar med låga staket samt trädgårdar mot Johan Banérs gata vilket innebär att kvarteret präglas av en grönskande bild som bäddar in den låga bebyggelsen. Vissa mindre tillbyggnader har skett mot baksidorna men den ursprungliga helhetsverkan kvarstår. I kvarteret finns två garagelängor från 1964, vilka ramar in kvarteret från varsitt håll. Dessa är enkelt utformade med vita fasader, pulpettak och bevarade träportar.

Kulturhistorisk värdering: Husen i kvarteret Höder är typiska för sin tid genom enlufts-fönstren med vdringsrutor, tegelfasaderna och sadeltaken belagda med enkupigt tegel mednockpannor i bruk. Samtidigt är de tydligt arkitektridade, vilket bland annat syns i de uppbrutna volymerna i både fasad och takfall, koppardetaljerna samt de påkostade blyfönstren. Det vore positivt om man på sikt ville återskapa de originaldetaljer som försvunnit genom åren. Garagen exemplifierar en tid då bilen blev allt vanligare och varje hus i kvarteret därför fick ett garage. De välbevarade och uniforma träportarna gör garagen ovanliga i sitt slag. Tillsammans med garagelängan och de grönskande trädgårdarna har kvarteret ett högt, sammanhållet arkitektoniskt värde såväl som ett miljöskapande sådant.

Höder 2–13, Ordonnansgatan 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19

Höder 2–13, Ordonnansgatan 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19

Höder 2–13, Ordonnansgatan 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19

Höder 1, Kurirgatan 1

Höder 1, Kurirgatan 1

Höder 1, Kurirgatan 1

Bebyggelse av kompletterande värde för miljön

Höder 1, Kurirgatan 1

Byggår: 1962

Arkitekt: Svenska Riksbyggens arkitektkontor

Byggmästare: –

Byggherre: Svenska Riksbyggen

Beskrivning och historik: Tidstypisk en- och tvåvåningsbyggnad uppförd 1962 som en del av centrumanläggningen på Ringstorp. Byggnaden består av tre sammansatta, skarpskurna byggnadsvolymer. Fasaden mot väster har fasadklinker på nedre plan och gul fasadbeklädnad upptill. Mellan de båda våningsplanen finns ett större plåtskärmtak som löper längs med fasaden, vilket tillsammans med den repetitiva fönstersättningen på andra plan bildar en stark horisontalverkan. Även övriga fasader har sockelklinkers och gul fasadbeklädnad upptill, förutom gavlarna vilka försågs med mörkt fasadtegel 1981. Fönstren är sidohängda enlufts-fönster samt skyltfönster av aluminium. Även portarna är av aluminium med undantag för bibliotekets port. Taket är platt och pappklätt. På den öppna innergården finns en loftgång utanpå andra våningen.

I dagsläget inrymmer byggnaden bland annat bibliotek, matvarubutik, mäklare, frisör och restaurang. Från Johan Banérs gata löper en trappa upp till byggnadens norra ände och mot väster finns ett torg med parkering, vilket bidrar till den tydliga centrumfunktionen.

Kulturhistorisk värdering: Byggnadens värde ligger framför allt i den samhällshistoriska betydelsen som en viktig del av Ringstorps framväxt på mitten av 1900-talet. De skarpa volymerna med horisontella fasader och platt tak bidrar till den tydliga 1960-talskaraktären. Fasadernas skiftande material ger byggnaden arkitektonisk karaktär, så även den repetitiva fönstersättningen och skyltfönstren på bottenplan.

KVARTERET IDUN

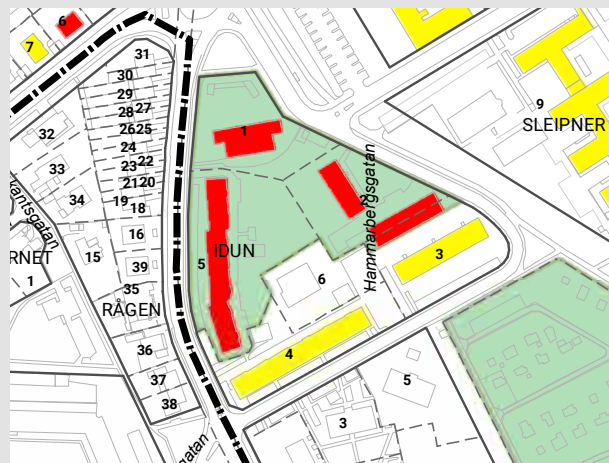
Sex fastigheter ryms i kvarteret. De består av flerbostadshus i både större och mindre skala, alla utförda i tegel. Mindre kompletteringar har skett med miljöhus och cykelförråd.

Området är stadsplanelagt 1958. En detaljplan från år 2010 medgav en förtätning med ett punkthus på Idun 6. Då kvarteret varierar i höjd bidrar topografin till en helhetsupplevelse av rymd och öppenhet trots skalan på de enskilda byggnaderna. I kvarterets södra och högsta del följs skalan upp i nästa kvarter där nya punkthus byggts.

Värdefull miljö – Enhetlig karaktär

Kvarteret Idun

Kvarteret Idun 1, 2 och 5 är individuellt klassade som kulturhistoriskt värdefulla byggnader, men ingår även i ett område som utgör enhetlig miljö. Tillsammans med Idun 4 uppfördes de i en klunga runt en öppen gård, vilket bär ett samhällshistoriskt värde då denna gård skapade ett rum för områdets barn att leka tryggt i. Gården har på senare år delvis bebyggts då Idun 6 tillkom, men detta till trots kvarstår den öppna grönytan. De byggnader som ingår i den enhetliga miljön håller även en sammanhållen och välbevarad arkitektur från det tidiga 1960-talet, med tegelfasader och koppardetaljer.

Kvarteret Idun

Kvarteret Idun

Idun 1, Hammarbergsgatan 21

Idun 1, Hammarbergsgatan 21

Idun 2, Hammarbergsgatan 17–19

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §

Idun 1, Hammarbergsgatan 21

Byggår: 1960

Arkitekt: Arne Ljung

Byggmästare: –

Byggherre: Pensionärshem

Beskrivning och historik: Flerbostadshus uppfört 1960 som en stiftelse med uppdraget att erbjuda billiga bostäder till äldre behövande. Byggnaden har en påkostad och tidstypisk arkitektur, vilket bland annat syns i tegelfasaderna med mönstermurning, det skivtäckta koppartäckta pulpettak samt det kopparklädda skärmtaket ovan entrén. Fasaderna har indragna balkonger med räcken av brunmålad panel samt ett par franska balkonger där dörrarna har täckt bröstning nedtill och räcket är i svart smide, samtliga enligt ursprungsutförande. Även fönstersättningen med kvadratiska enlufts-fönster är enligt ursprungliga ritningar. Sockeln är putsad i gråbrun kulör. Ovan entrén har fasaden klätts med vita fasadskivor. Vid entrén finns armaturer av koppar med året 1961 samt initialerna för Anne och Jan Wingårdh som donerade pengar till bygget. Tillbyggnad med uterum 1997.

Kulturhistorisk värdering: De välbevarade 1960-talsdragen ger denna byggnad ett högt arkitektoniskt värde. Det skivtäckta, kopparklädda pulpettak samt skärmtaket ovan entrén, bildar tillsammans med tegelfasaderna med mönstermurning ett påkostat exempel på arkitekturen typiskt för 1900-talets mitt. De många balkongerna förstärker intrycket av byggnadens ursprungliga användning som pensionärshem och är karaktärsdrag väl värda att bevara, så även de tidstypiska enlufts-fönstren. Även armaturerna vid entrén bör ses som en del av den sammanhängande arkitekturen.

Idun 2, Hammarbergsgatan 17–19

Byggår: 1960

Arkitekt: Arne Axelsson

Byggmästare: Nils Axelsson

Byggherre: Byggmästare Nils Axelsson

Beskrivning och historik: Flerbostadshus i sex våningar uppfört 1960 i en arkitektur mycket lik den på Idun 3. Med undantag för balkongerna mot väster, bryts endast de tongivande tegelfasaderna av genom de indragna partierna med förbländertegel ovan entréerna samt de utskjutande partierna på gavlarna. Balkongfronterna är i vit plåt med höga, vita överluggare. I gavelpetsarna finns mindre fönster delvis igenmurade. Fönstren är enkla enlufts-fönster men i trapphusen har de försetts med vädringsruta. Entrépartierna är mycket välbevarade, där de massiva trädörrarna med tidstypiska trycken är indelade i en gångdörr och en sidodörr, båda med glaspartier i överkant. De omges av mörkt, glaserat tegel murat i mönster om stående och liggande stenar om vartannat. Ovan entréerna finns varsitt tunt skärmtak klätt med koppar, samt tidstypiska armaturer med gatunumren. Soprum vid entréerna tillkom 1981. Sockeln är gråputsad och sadeltaket är klätt med enkupigt taktegel. Till fastigheten hör en tegelmurad garagelänga med pulpettak.

Kulturhistorisk värdering: Byggnaden får, tack vare sin rejäla höjd och placering en bit upp i terrängen jämfört med gatorna runt omkring, en starkt miljöskapande verkan. Tegelmurverket med indragna och

utkragande partier, de öppna balkongerna mot baksidan, en- och tvåluftsfönstren samt det tegelbekladda sadeltaket bidrar till det tidstypiska intrycket. De välbevarade entrépartierna med glaserat tegel, skärmtak i koppar och glasade träportar ger byggnaden ett högt arkitektoniskt värde, så gör också dess välbevarade form och volym. Den genomtänkta placeringen en bit indragen från gatan med grönskande förträdgård och tillhörande garagelänga visar tydligt på stadsplaneidealen från mitten av 1900-talet.

Idun 5, Ringstorpsvägen 46–50 A–B

Byggår: 1961

Arkitekt: Erik Ivar Wihlborg

Byggmästare: –

Byggherre: –

Beskrivning och historik: Flerbostadshus i tre våningar uppfört 1961 av Erik Ivar Wihlborg, en flitig arkitekt i Helsingborg under mitten av 1900-talet. De tre avlånga längorna har trappats och dragits in så de följer Ringstorpsvägens sträckning. Byggnaden har tegelfasader murade i munkförband och en gråputsad sockel. Taket är ett platt, valmat tak i kopparimiterande plåt. Under takfoten löper en murad tegellist. Mot Ringstorpsvägen samt i norra gaveln finns indragna balkonger med räcken av vita fasadskivor och svart smide upptill. Fönstren är en- och tvåluftsfönster med förskjuten mittpost, troligtvis i aluminiumklätt trä, och balkongdörrarna har en bröstning nedtill. Ingång till byggnaden sker via innergården, där entrépartierna skjuter ut från huskropparna ända upp till taket. Entréerna består av brunmålade träportar och -fönster, eventuellt original, med dörr till vänster och fönster till höger. Ovan entréerna finns en vitputsad del prydd med gatunumret. Källarnedgång sker också via innergård.

Kulturhistorisk värdering: Byggnadens form och organiskt placerade volymer, tegelmurverket med taklist samt det platta, valmade sadeltaket är tidstypiska karaktärsdrag väl värda att bevara. Vidare är de indragna balkongerna med sina räcken, en- och tvåluftsfönstren samt de sammanhållna entrépartierna inklusive källartrappor mot innergård viktiga för de arkitektoniska värdena. Byggnaden har ett miljöskapande värde både som en del av Ringstorpsvägens sträckning, samt genom dess funktion som avgränsning mellan vägen och den stora innergården som delas av kvarteret. På sikt vore det positivt om fönstren återställdes till träfönster och taket till koppartak.

Idun 5, Ringstorpsvägen 46–50 A–B

Idun 5, Ringstorpsvägen 46–50 A–B

Idun 1 alldeles nyuppfört i mars 1961.

Idun 3, Hammarbergsgatan 11–15

Idun 4, Hammarbergsgatan 1–3, 5 A–B och 7–9

Idun 4, Hammarbergsgatan 1–3, 5 A–B och 7–9

Bebyggelse av kompletterande värde för miljön

Idun 3, Hammarbergsgatan 11–15

Byggår: 1960

Arkitekt: Arne Axelsson

Byggmästare: –

Byggherre: –

Beskrivning och historik: Flerbostadshus i sex våningar samt inredd vind, uppfört 1960 i en arkitektur mycket lik den på Idun 2. Med undantag för balkongerna mot söder, bryts endast de tongivande tegelfasaderna av genom de indragna partierna med hålkälstegel ovan entréerna samt de utskjutande partierna på gavlarna. Balkongfronterna är i vit plåt med höga, vita överliggare. Fönstren är enkla enlufts-fönster men i trapphusen har de försetts med vädringsruta. Entrépartierna består av sentida aluminiumportar som omges av mörkt, glaserat tegel murat i mönster om stående och liggande stenar om vartannat. Ovan entréerna finns varsitt tunt skärmtak klätt med koppar, samt tidstypiska armaturer med gatunumren. Sockeln är gråputsad och sadeltaket är klätt med tegel. Taket försågs med takkupor och stora fönsterpartier i gavelspetsarna 2005 i samband med inredning av vinden. Till fastigheten hör en tegelmurad garagelänga med pulpettak.

Kulturhistorisk värdering: Byggnaden får, tack vare sin rejäla höjd och placering en bit upp i terrängen jämfört med gatorna runt omkring, en starkt miljöskapande verkan. Även om fastigheten har förändrats i och med sentida vindsinredning, kvarstår tidstypiska drag som tegelmurverket med indragna och utkragande partier, de öppna balkongerna mot baksidan, en- och tvålufts-fönstren samt det tegelbeklädda sadeltaket. De välbevarade entrépartierna med glaserat tegel och skärmtak i koppar bidrar till byggnadens arkitektoniska värde, så gör även dess form och volym. På sikt vore det positivt om man ville återställa portarna till mer lika de ursprungliga.

Idun 4, Hammarbergsgatan 1–3, 5 A–B och 7–9

Byggår: 1961

Arkitekt: Erik Ivar Wihlborg

Byggmästare: –

Byggherre: Fastighets AB Hammarbergsgatan

Beskrivning och historik: Ursprungligen en fyra våningar hög byggnad uppförd 1961. År 2011 byggde man på två våningar och gav den nu sex våningar höga byggnaden en sammanhållen fasad genom tydligt markerade trapphus i norr, nya entréer samt vita balkongräcken i modernt snitt. Skillnaden dem emellan syns ändå tydligt i de något olika tegelsorterna samt en plåttad kant mellan fjärde och femte våningen. Fönstren är främst enlufts-fönster, där den ursprungliga byggnadskroppen har symmetriskt placerade fönster och påbyggnaden en något mer varierad fönstersättning.

Kulturhistorisk värdering: De arkitektoniska värden som syns i byggnaden är framför allt tegelfasaden, den rytmiserande fönstersättningen, de vitputsade trapphusen och byggnadens form och volym. Byggnaden är en del av 1960-talsbebyggelsen runt Ringstorps centrum, vilket vittnar om det intensiva bostadsbyggande som skedde i området under perioden. Den senare påbyggnaden vittnar om ännu en stadsförtätningsera, vilket har skapat en ny årsring i kvarterets bebyggelse.

KVARTERET KOLTRASTEN

I kvarteret finns elva villafastigheter. Även om åldern dem emellan varierar finns det en tydlig tyngdpunkt i 1930- och 1940-talet och den regionala folkhemsarkitekturen vid den tiden. Stadsplanen är upprättad 1939. Det fanns då uppskattningsvis fyra tomter som redan var bebyggda.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §

Koltrasten 4, Johan Banérs gata 43

Byggår: 1938

Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: Byggnadssnickare Bertil Malmgren

Beskrivning och historik: Villa i 1½ plan uppförd 1938 och tillbyggd från norra gaveln mot trädgård år 2002. Fasaderna av blyxmurad rött tegel med putsade hörnkedjor och listverk samt putsad sockel. I gavelspetsen mot Johan Banérs gata finns ett dekorativt ankarjärn. Taket är ett brant sadeltak klätt med rött enkupigt lertegel murat mot gavelspets och takfoten är tidstypiskt kilad. Båda takfallen har takkupor. Den västra takkupan har utgång till balkong och är murad av tegel och krönt av ett profilerat tympanonfält. Balkongen har försetts med ett smidesräcke med utkrängande överliggare. Den östra kupan är av senare tid och är klädd med röd plåt. Taket har två skorstenar, en smal klädd i plåt och en murad. Rakt murade fönstervalv kröner de tidstypiska spröjsade tvåluftsfönstren. Huvudentrén har placerats på södra gaveln ut mot gatan. Dörren är en trädörr med åtta kraftigt profilerade speglar, och kröns av ett tunt skärmtak med två mycket nätta stuprör. Trappan är låg och flankeras av vitputsade murar. Grindstolparna har murats av hålkälstegel.

Kulturhistorisk värdering: Byggnadens värde ligger i det arkitektoniska, med fasader i rött tegel, putsade detaljer som hörnkedjor och listverk, sadeltaket med enkupigt rött tegel murat mot gavelspetsar, de sidohängda spröjsade träfönstren i ursprunglig indelning, den välbevarade entréutformningen med trädörr, skärmtak, stuprör och trappa samt kupan i väster med balkong, tympanonfält och smidesräcke. Tillbyggnaden i norr ingår inte i värderingen.

Koltrasten 6, Johan Banérs gata 39

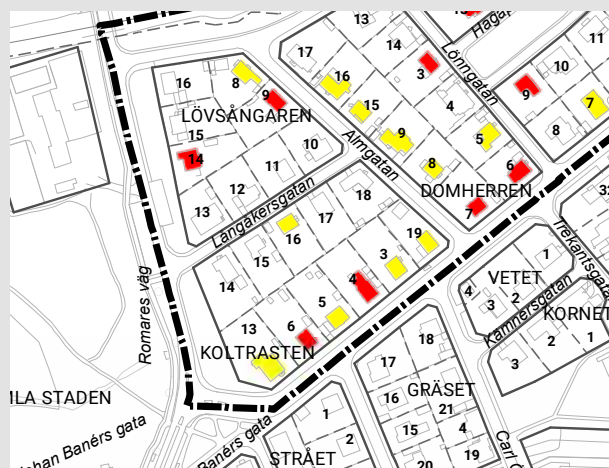
Byggår: 1946

Arkitekt: J.M Bomér

Byggmästare: Ivar Hellberg

Byggherre: Journalist Einar Svensson

Beskrivning och historik: Villa i 1½ plan uppförd 1946. Stängselmur med murade grindstolpar tillkom 1948. Garaget och den större kupan mot väster tillkom 1966. Fasaderna karaktäriseras av blyxmurad helsingborgstegel som på dekorativa sätt används som smyckning av fasaderna, främst genom listverk under takfot och i gavelspetsarna. Taket är ett brant sadeltak med enkupigt taktegel murat mot gavelspets ochnockpannor i bruk. Förutom den stora kupan i väst finns även en mindre på östra takfallet. Skorsten av helsingborgstegel. Balkong försedd med smidesräcke på gaveln mot gatan. Entrén ligger indragen från gatan och artikuleras av omfattning av gult tegel och kröns av ett

Koltrasten 4, Johan Banérs gata 43

Koltrasten 6, Johan Banérs gata 39

Koltrasten 3, Johan Banérs gata 45, "Lindebo"

tidstypiskt skärmtak. Ytterdörren är en glasad trädörr och nås via en enkel trappa med svart smidesräcke. Fönstren är tidstypiska sidohängda tvåluftsfönster.

Kulturhistorisk värdering: Det kulturhistoriska värdet ligger i den arkitektoniska utformningen med helsingborgstegelfasader med dekorativa element som listverk, sadeltaket med enkupigt taktegel murat mot gavelspets, skorstenen i helsingborgstegel, balkongen mot gatan, de tidstypiska nätta och sidohängda träfönstren samt den välbevarade entrén med gul tegelomfattning, nätt skärmtak och glasad trädörr. Även smidesdetaljerna i trappräcke och balkongräcke ingår i denna bedömning.

Bebyggelse av kompletterande värde för miljön

Koltrasten 3, Johan Banérs gata 45, "Lindebo"

Byggår: 1938

Arkitekt: Arvid Svensson

Byggmästare: Olof Ivar Olsson

Byggherre: Trafikbiträde A. M. Lindhé

Beskrivning och historik: Tidstypisk egnahemsvilla i 1½ plan uppförd 1938. Ursprungligen fanns en balkong i gaveln mot gatan, denna revs dock 1981 och ersattes av en fransk balkong med svart smidesräcke. Huset har vissa karaktärsdrag som minner om 1920-talsklassicismen, däribland de slätputsade fasaderna med dekorativa detaljer som listverk längs takfoten, hörnkedjor samt namnet Lindebo i gavelspetsen. Även sadeltaket med enkupigt taktegel murat mot gavelspetsarna och den kilade takfoten är typiskt för 1920-talsklassicismen. 1930-talsdragen syns däremot i den funktionellt och symmetriskt ordnade fönstersättningen, med tidstypiska, sidohängda tvåluftsfönster i trä. De skymtar också i entrén med glasad trädörr, vilken är indragen från gatan och kröns av ett nätt skärmtak. Sockel och skorsten är båda putsade i grått. På varje takfall finns en stor, sentida takkupa i svart plåt.

Kulturhistorisk värdering: Byggnaden har ett arkitektoniskt värde tack vare karaktärsdragen från både 1920- och 1930-talets arkitektur. Denna visar sig i de slätputsade fasaderna med putsdetaljer som listverk, hörnkedjor och husnamn. Sadeltaket med enkupigt taktegel murat mot gavelspetsar och med kilad takfot, de tidstypiska tvåluftsfönstren samt entrén med skärmtak och glasad trädörr ingår också i detta arkitektoniska värde. På grund av läget utmed Johan Banérs gata får villan också ett visst miljöskapande värde. På sikt vore det positivt om takkuporna kunde få en mer tidstypisk utformning.

Koltrasten 5, Johan Banérs gata 41**Byggår:** 1950**Arkitekt:** Lennart Granqvist**Byggmästare:** Carl Gadd**Byggherre:** Lasarettssysslomannen Karl Wigell

Beskrivning och historik: Villa i 1½ plan uppförd 1950 med tidstypiska drag framför allt genom dess form och volym, fasaderna med rött, borstat tegel samt sadeltaket. Även den symmetriska fönstersättningen och det kraftiga burspråket mot Johan Banérs gata är typiskt för 1950-talet. Fönstren har ursprungligen varit tvåluftsfönster, med undantag av burspråksfönstret som även från början var småspröjsat likt nuvarande. Taket är klätt med enkupigt taktegel, skorstenen är plåttad. Ursprungliga takkupor finns på båda takfallen. Entrén ligger indragen från gatan på ena kortsidan och täcks av ett tidstypiskt tunt skärmtak. Husets påkostade arkitektur syns tydligt i entrén, där ett utskjutande tegelparti samsas med klinkerdetaljer och en omålad trädörr med glasning upptill. Den höga trappan flankeras av ett svart smidesräcke med tidstypisk, lekfull utformning. Fönstren är sentida tvåluftsfönster av modernt snitt. Sockeln är gråputsad. Huset har i väster försetts med en putsad tillbyggnad samt byggts ihop med garaget.

Kulturhistorisk värdering: Den påkostade 1950-talsarkitekturen ger denna byggnad ett arkitektoniskt värde. Det allra högsta värdet ligger i den synnerligen välbevarade entrén med skärmtak, tegeldetaljer, klinkers, trappa och trappräcke. Även burspråket i tegelutkragningen mot Johan Banérs gata ingår i detta tidstypiska formspråk. Byggnadens form, volym, tegelfasader och sadeltak med enkupigt taktegel bidrar också till värdet, så gör även den miljöskapande funktion byggnaden har i och med sitt läge längs med Johan Banérs gata.

Koltrasten 13, Johan Banérs gata 37**Byggår:** 1939**Arkitekt:** Harald Andersson**Byggmästare:** J. Vesterdahl**Byggherre:** Montör Carl Möller

Beskrivning och historik: Villa i 1½ plan med källare uppförd 1939. Dess nästintill kvadratiske ursprungsvolym är typisk för 1930-talet. En mindre tillbyggnad tillkom i nordvästra hörnet 1979. Fasaderna är murade i rött tegel lagt i löpförband, där den enda dekorationen är en rullskiftsombfattning kring huvudentrén. Entrén är välbevarad och tidstypisk, med en halvmåneformad trappa med tegeltrappsteg samt ett nätt, rundat skärmtak. Ytterdörren är i trä med tio små speglar. Taket är valmat inock och klätt med enkupiga tegelpannor samt nockpannor i bruk. Takfoten är kilad och skorstenen är i tegel. På västra takfallet finns en ursprunglig takkupa, på östra takfallet en lunettkupa som funnits ursprungligen men byggts om och gjorts större senare. Fönstren är tidstypiska, sidohängda nätta träfönster. Väster om entrén finns ett blyinfattat fönster, och höger om entrén ett litet, långsmalt fönster som delvis döljs i en tegelnisch.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarat 1930-talshus med tidstypisk form och volym. Tegelfasaderna, det valmade taket med enkupigt taktegel och nockpannor i bruk, tegelskorsten, ursprungliga kupor och entrén med tegelombfattning, nätt skärmtak och rundad trappa bidrar till de arkitektoniska värdena. De sidohängda, nätta träfönstren samt det blyinfattade fönstret är också viktiga detaljer. Tillbyggnaden från 1979 ingår inte i värderingen.

Koltrasten 5, Johan Banérs gata 41

Koltrasten 13, Johan Banérs gata 37

Koltrasten 13, Johan Banérs gata 37

Koltrasten 16, Långåkersgatan 6

Koltrasten 16, Långåkersgatan 6

Byggår: 1945

Arkitekt: Sven Arnekull

Byggmästare: –

Byggherre: Svetsaren Axel Pettersson

Beskrivning och historik: Villa i 1½ plan uppförd 1945. Tidstypisk egnahemsvilla med röda blyxmurade tegelfasader och sadeltak klätt med enkupiga tegelpannor. Formen och volymen är bevarad sedan uppförandet. Huvudentrén på gaveln har en välbevarad utformning där ytterdörren av trä kröns av ett nätt skärmtak och trappan flankeras av ett svart smidesräcke. Intill entrén finns ett blyinfattat fönster. Övriga fönster har bytts till moderna sådana, men ursprunglig indelning har behållits. På ena gaveln finns en ursprunglig balkong med svartmålad front. En senare tillkommen takkupa i röd plåt finns mot framsidan. Sockeln är gråputsad och skorstenen inplåttad med röd plåt. Garaget uppfördes 1960 och försågs då med sadeltak och tegelfasader. Grindstolpar av rött tegel.

Kulturhistorisk värdering: Villan är en representant för egnahemsbyggandet under 1940-talet med enkel och tidstypisk utformning. Den välbevarade formen och volymen, tegelfasaderna, balkongen, sadeltaket med enkupigt tegel samt den välbevarade entrén med trädörr, skärmtak och tegelomfattning bidrar till det arkitektoniska värdet. På sikt vore det positivt om man ville återställa fönstren till material mer likt det ursprungliga.

Koltrasten 19, Johan Banérs gata 47

Byggår: 1937

Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: Fru Emmy Håkansson

Beskrivning och historik: Villa i 1½ plan uppförd 1937 och tillbyggd 1975. Putsad sockel som avslutas i en putsad list som möter den gulputsade fasaden. Vitavfärgade detaljer som burspråk, listverk längs med takfot och stiliserade hörnlisener. Sadeltak med kilad takfot med pannor murade i liv mot gavelspetsar. Vindskivorna är plåtade. Ankarjärn klär gaveln ut mot Johan Banérs gata. Bevarade tidstypiska, spröjsade tvåluftsfönster och senare tillskott som fönster med konvext glas i burspråket på gaveln. På båda takfallen sitter nätta takkupor med plåtklädd tympanon. Huvudentré på långsidan ut mot Almgatan. Entrén är omsorgsfullt utformad med omfattning, spröjsat överljus och dörr av trä.

Kulturhistorisk värdering: 1930-talsvilla uppförd i en 1920-talsklassicistisk stil som ännu har kvar den äldre karaktären med symmetrisk framsida, originaltakkupor och väl gestaltad huvudingång med bevarad ytterdörr och omfattning med överhäng. De putsade fasaderna med detaljer som listverk under takfot och hörnlisener, samt det kilade taket med enkupigt taktegel murat mot gavelspets bidrar till detta värde. Byggnaden har även ett visst miljöskapande värde tack vare sin placering i hörnet av två gator.

Koltrasten 19, Johan Banérs gata 47

Koltrasten 19, Johan Banérs gata 47

KVARTERET KÄFTAÅRA

I kvarteret finns femton villafastigheter byggda som egna hem. Många är uppförda under 1920- och 30-talet och har ljusa putsfasader och spetsiga sadeltak. Detta skiljer ut kvarteret från flertalet andra i området då dessa har tyngdpunkt i efterkrigstiden. Annars finns här även villor nybyggda så sent som 1980-talet. Stadsplanen ändrades och utvidgades år 1956.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §

Käfteåra 4, Åragatan 8

Byggår: 1957

Arkitekt: MYRESJÖ-HUS

Byggmästare: –

Byggherre: Reparator Gustav A. Johansson

Beskrivning och historik: Enplansvilla uppförd 1957, tillbyggd 1970. Arkitekten Myresjöhus är en av landets tidigare tillverkare av monteringsfärdiga hus. Fasaderna av gult tegel är sparsamt dekorerade genom omfattningar runt fönstren mot framsidan. Huset består av två volymer, där entrén i utbyggnaden är något indragen under sadeltaket. Ytterdörrarna är i omålat trä. Fönstren har vita bågar med gröna karmar, en färgsättning som även skymtas i garageporten. Garaget är sammanbyggt med huset. Sadeltaken är klädda med sentida röda, tvåkupiga betongpannor. I mötet mellan taken finns en stor, plåtd skorsten. Sockeln är gråputsad. Murade staketstolpar matchar huset.

Kulturhistorisk värdering: Byggnadens form och volym med fasader och fönsteromfattningar av gult tegel, sadeltak, gråputsad sockel, tidstypiska enlufts-fönster i trä samt trädörrar ger huset ett arkitektoniskt värde som en representant för det sena 1950-talets monteringsfärdiga hus. På sikt vore det positivt om man ville återställa takbeläggningen till enkupigt, rött lertegel likt ursprungligt.

Käfteåra 15, Ringstorpsvägen 74

Byggår: 1926

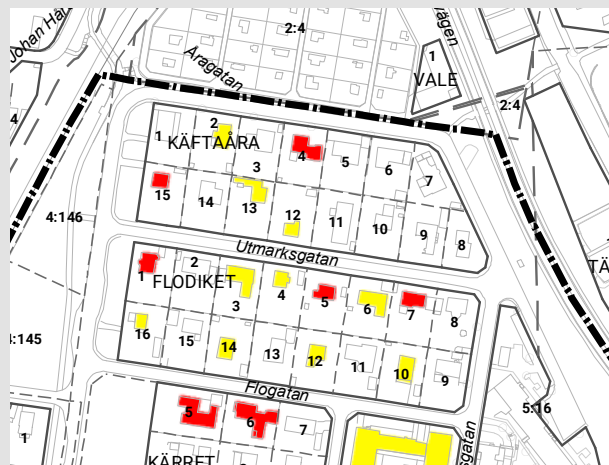
Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: Chaufför M.I.W. Möller

Beskrivning och historik: Villa i 1½ plan uppförd 1926 i en stil typisk för 1920-talsklassicismen med kompakt volym under ett högt sadeltak. Fasaderna är slätputsade med hörnkedjor och fönster- och dörromfattningar i avvikande kulör samt ett putsat listverk under takfoten. Taket är klätt med enkupigt, rött taktegel och skorstenen har klätts med svart plåt. Sockeln är putsad i mörk spritputs. Entrén i norr har en tidstypisk trädörr med sexkantigt fönster och flankeras av en trappa med låga murar inputsade med sockeln. Husets fönster är tidstypiska, sidohängda tvålufts-fönster i trä med spröjs och fasta mittposter. I gavarna och runt entrédörren syns mindre enlufts-fönster. På västra gaveln finns en ursprunglig balkong med smidesräcke. På norra takfallet finns en takkupa tillkommen år 2000.

Kulturhistorisk värdering: Byggnadens värde ligger främst i det arkitektoniska med typiska drag från 1920-talsklassicismen. Formen, volymen,

Käfteåra 4, Åragatan 8

Käfteåra 15, Ringstorpsvägen 74

Käftååra 2, Åragatan 4

Käftååra 12, Utmarksgatan 7

Käftååra 12, Utmarksgatan 7

sadeltaket med enkupiga tegelpannor samt de putsade fasaderna med detaljer som hörnkedjor, omfattningar och listverk ingår i dessa karaktärsbärande drag. Fönstren som beskrivna ovan, möjligen original eller efter ursprunglig utformning, bidrar till det välbevarade uttrycket. Även ytterdörrens utformning är ett karaktärsdrag värt att bevara, likaså balkongen med sitt smidesräcke.

Bebyggelse av kompletterande värde för miljön

Käftååra 2, Åragatan 4

Byggår: 1929

Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: –

Beskrivning och historik: Villa i 1½ plan uppförd 1929, förlängd 2011. 1920-talsklassicismen syns tydligt i arkitekturen trots senare förändringar, bland annat genom dess form och volym med ett högt sadeltak med de enkupiga takpannorna murade mot gavelspetsarna. Huset hade ursprungligen tegelfasader med listverk, vilka nyligen putsades över i vit slätputs. Fönster- och dörrsättning har bevarats, dessa har dock ersatts av moderna detaljer. En långsmal takkupa såväl som en altan finns i väst.

Kulturhistorisk värdering: Byggnadens värde ligger framför allt i de kvarvarande 1920-talsdragen, där sadeltaket med enkupigt taktegel murat mot gavelspetsar samt tegelskorstenen är de mest karaktärsbärande. Även form och volym på den ursprungliga byggnadskroppen samt bevarande fönster- och dörrsättning har arkitektonisk betydelse.

Käftååra 12, Utmarksgatan 7

Byggår: 1936

Arkitekt: AB Svenska Trähus Stockholm

Byggmästare: –

Byggherre: Avdelningschef I. Tefthe

Beskrivning och historik: Villa i 1½ plan uppförd 1936. Tillverkaren Svenska Trähus hörde till de företag som med start runt andra världskriget levererade prefabricerade trähus i platta paket. Byggnaden har en oansenlig form och volym, med ett sadeltak klätt med enkupigt taktegel. Fasaderna är reveterade med en något artikulerad träomfattning runt entrén. Ytterdörren är svartmålad med glasparti upptill, och täcks av ett tidstypiskt platt skärmtak. Fönstren är främst sidohängda tvåluftsfönster i trä, med enluftsfönster intill ytterdörren samt i takkuporna. Kuporna tillkom 2007, en större mot gatan och en mindre mot trädgården. Skorstenen är inplåtd och sockeln är gråmålad. Trappan på framsidan flankeras av en tidstypisk trappad och putsad mur.

Kulturhistorisk värdering: Huset är ett tidstypiskt egnahemshus med ett byggnadshistoriskt värde som en del av tidstypisk, prefabricerad trähusbebyggelse. Byggnadens välbevarade form och volym hör till de mest värdefulla arkitektoniska dragen. Även det tegeltäckta sadeltaket, de reveterade fasaderna med träomfattning runt dörren, skärmtaket ovan entrén samt de tidstypiska fönstren likt beskrivna ovan bidrar till husets karaktär.

Käfteåra 13, Utmarksgatan 5**Byggår:** 1930**Arkitekt:** Henning Andersson**Byggmästare:** Henning Andersson**Byggherre:** Byggnadsarbetare Gunnar Folke och Fru Ingeborg Folke

Beskrivning och historik: Villa i 1½ plan uppförd 1930, tillbyggd 1946 och 1979. 1920-talsklassicismens arkitektur framgår tydligt, främst genom husets välbevarade form och volym med det höga sadeltaket, klätt i rött tegel. Vardera takfall har två kupor uppförda med sidor av svart plåt. De slätputsade fasaderna med diskreta omfattningar runt fönstren bidrar till det tidstypiska utseendet. Fönstren är sekundära sådana. Skorstenen har klätts med plåt och sockeln är putsad grå. Huset ligger kraftigt indraget från gatan, vilket skapar en stor trädgård mellan hus och gata.

Kulturhistorisk värdering: Trots sentida förändringar är husets arkitektur typisk för 1920-talet, vilket framför allt syns i formen och volymen samt det höga sadeltaket. Det röda takteglet och de slätputsade fasaderna med diskreta omfattningar bidrar till detta intryck. På sikt vore det positivt om man ville återställa fönstren till en utformning mer likt den ursprungliga.

Käfteåra 13, Utmarksgatan 5

Kärret 5, Flogatan 4

Kärret 6, Flogatan 6

KVARTERET KÄRRET

Tretton fastigheter av varierande storlek och ålder finns i kvarteret. Här finns både parhus, större byggmästarvillor och en gröning. Stadsplanen är från år 1956.

Kvarteret Kärret och grannkvarteret Träsket var fram till omkring 1960-tal en handelsträdgård med ekonomibyggnader och boningshus. Kanske är det som följd av denna som många av tomterna i närområdet är väl tilltagna med rikhaltig och uppvuxen grönska.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §

Kärret 5, Flogatan 4

Byggår: 1967

Arkitekt: Filip Lundgrens arkitektkontor

Byggmästare: Stig Nilsson

Byggherre: Ekon. dir. Ingmar Lundquist

Beskrivning och historik: Enplansvilla uppförd 1967. Arkitekten är samma som står bakom en stor del av bebyggelsen i kvarteret Sleipner, och flera arkitektoniska likheter finns mellan dem och denna villa. Byggnaden är låg men har ändå en tilltagen yta i flera sammanbyggda volymer som bildar en U-form, där den lilla "gården" mellan huskropparna är vänd ut mot Flogatan. Entrén ligger något upphöjd samt indragen och dold från gatan. Fasaderna kännetecknas av rött tegel och uppglasade partier, vilket bryter av mot omgivande bebyggelse. Taket är platt med kraftig, profilerad kopparsarg. Sockeln är gråputsad. Enhäcken ut mot Flogatan bidrar till det arkitektritade uttrycket.

Kulturhistorisk värdering: Samhörigheten med flerbostadsbebyggelse i området på grund av den gemensamma arkitekten bidrar till ett lokalknutet värde. Rent arkitektoniskt är det byggnadens tegelfasader, fönsterindelning, det platta taket med kopparsarg samt byggnadens form och volym som är de viktigaste karaktärsdragen.

Kärret 6, Flogatan 6

Byggår: 1969

Arkitekt: Salomon-Sörensen Arkitektkontor

Byggmästare: Byggnads AB Johansson & Olsson

Byggherre: Civilekonom Bengt Forsberg

Beskrivning och historik: Enplansvilla uppförd 1969 i en stil otypisk för området men med tydligt genomtänkt arkitektur. Huset består av tre sammansatta byggnadskroppar (varav en är garage), vilka binds ihop genom de vitslammade tegelfasaderna och det platta taket med mörka sargpartier av plåt. Fasaden bryts upp av glasade partier vilket skapar en dynamik med både sluten och öppen karaktär. Mörk träpanel förekommer bitvis på fasaden. Fönstren är vita och sockeln är gråputsad. Mot väster finns en uteplats som skapats genom att väggpartiet dragits in något från gaveln. Trädgården mot gatan är lätt terrasserad och skiljs från trottoaren av en låg, vitputsad mur.

Kulturhistorisk värdering: Byggnadens värde ligger främst i den lågmälda arkitekturen, med bevarade byggnadsvolymer, vitslammade fasader med partier av mörk träpanel, de glasade partierna samt det platta taket med mörka plåtsarger.

Bebyggelse av kompletterande värde för miljön**Kärret 8–13, Baldersgatan 11 A–F****Byggår:** 1989**Arkitekt:** KSA Elementproduktion AB Sjöbo**Byggmästare:** –**Byggherre:** –

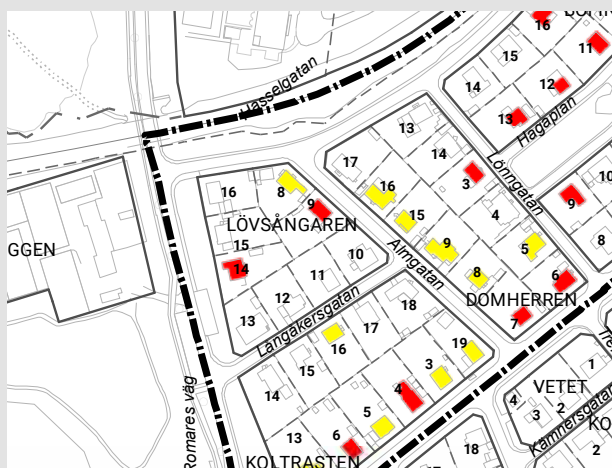
Beskrivning och historik: Tre parhus uppförda 1989 i 1½ plan med tidstypisk arkitektur där materialvalen skvallrar om den sena tillkomsttiden. Fasaderna är i ljust murtegel med vita, panelklädda gavelspetsar. Varje parhus har ett burspråk mot gatan. Fönstren är vita enlufts-fönster och dörrarna är vita med mindre glaspartier. Sadeltaken är klädda med gråsvarta betongpannor. Vissa mindre om- och tillbyggnader har skett under åren men ursprunglig helhetsverkan kvarstår. Framsidorna har fått delvis planterade förgårdar.

Kulturhistorisk värdering: Parhusens kulturhistoriska värde ligger i det sammanhängande formspråket och deras påverkan på närmiljön. Den tidstypiska arkitekturen med ljust tegelmurverk i fasader, gråsvarta betongtegelpannor, vita panelklädda gavelspetsar samt fönster- och dörrsättning med burspråk mot Baldersgatan bidrar till detta formspråk.

Kärret 8–13, Baldersgatan 11 A–F

Lövsångaren 9, Almogatan 7

Lövsångaren 9, Almogatan 7

KVARTERET LÖVSÅNGAREN

De nio villafastigheter som finns i kvarteret är nästan uteslutande byggda under 1940-talet. Kvarterets karaktär grundar sig i efterkrigstidens rationella egnahemsbyggande. Vissa av husen har sedan dess förändrats mycket och andra mindre. Flera villor har kvar en tydlig karaktär från rutinerade arkitekter och byggmästare inom skånsk byggmästartradition från tiden efter andra världskriget. Den gamla stadsplanen fastställdes år 1941. Ändring av användningsbestämmelser gjordes i detaljplan år 1991.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §

Lövsångaren 9, Almogatan 7

Byggår: 1949

Arkitekt: Erik Ivar Wihlborg

Byggmästare: –

Byggherre: Fastighetschef Bengt Wihlborg

Beskrivning och historik: Villa i 1½ plan uppförd 1949. Arkitekturen är typisk för en egnahemsvilla, vilken framför allt syns i den ursprungliga volymen med symmetrisk gatufasad. Fasaderna är murade i rött tegel lagt i löpförband, med listverk i gavelspetsar och under takfot samt en markerad omfattning runt huvudentrén. Sadeltaket är klätt med enkupigt taktegel murat mot gavelspetsarna, och även skorstenen är uppförd i tegel. På vardera takfall finns en större takkupa med plåttäckt kuverttak och tre fönster. Entrén flankeras av två mindre fönster och kröns av ett tidstypiskt, platt skärmtak. Ytterdörren är i spårat trä med en mindre glasruta upptill. Trappan är halvmåneformad och utförd i sten med två korta, svartmålade trappräcken som monterats på husväggen. Husets fönster är tidstypiskt sidohängda en- eller tvåluftsfönster målade i vitt. På södra gaveln finns en balkong med vit heltäckt front och svart överliggare. I sydvästra hörnet tillkom 2007 en tillbyggnad uppförd med fasader i vitt sandstenstegel.

Kulturhistorisk värdering: Den välbevarade egnahemsarkitekturen ger huset ett arkitektoniskt värde. De värdefulla karaktärsdragen inkluderar tegelfasaden med detaljer som listverk och entréomfattning, fönstersättningen med sidohängda, nätta träfönster, sadeltaket med enkupigt taktegel murat mot gavelspetsarna, entrén med spårad trädörr, skärmtaket ovan entrén samt byggnadens ursprungliga form och volym. Tillbyggnaden från 2007 är undantagen klassningen.

Lövsångaren 14, Romares väg 8

Byggår: 1950

Arkitekt: Arvid Svensson

Byggmästare: –

Byggherre: Förste ritaren Arvid Svensson

Beskrivning och historik: Villa i 1½ plan uppförd 1950. Trots att huset uppfördes i mitten av 1900-talet, är det präglad av traditionell skånsk arkitektur, vilket ger det en för området ovanlig gestaltning. Byggherren, tillika arkitekten, ritade ett flertal villor i staden varav flertalet påkostade och med putsade fasader. Huset är uppfört i två sammanbyggda volymer i vitslammad tegel. Sadeltaken har svängd takfot med synliga taktassar

och trappad takfot, och är belagda med enkupiga tegelpannor murade mot gavelspets. Sockeln är gråputsad och skorstenen har putsats vit. Den större huskroppen har en mindre takkupa ut mot Romares väg och en större takkupa mot trädgården. Husets fönster är nätta, sidohängda träfönster som har vita bågar och grönmålade karmar. Källarfönstren är blå. Entrén ligger på husets norra fasad och är diskret utförd med trappa med smidesräcke. Dörren är i trä med spröjsat glas upptill. På södra fasaden finns en balkong i gavelspetsen, på västra en altandörr och på östra fasaden en mindre utbyggnad. Vinkelbyggnaden mot framsidan har ett karaktäristiskt ankarjärn i gavelspetsen. 1950-talsarkitekturen märks främst i det stora perspektivfönstret över husets sydvästra hörn.

Kulturhistorisk värdering: Den något besynnerliga arkitekturen som blandar traditionell skånsk arkitektur med 1950-talsarkitektur ger huset ett kulturhistoriskt värde. De värdebärande karaktärsdragen inkluderar de vitslammade fasaderna, fönstersättningen med överhörsfönstret, sadeltaket med enkupigt taktegel murat mot gavelspets, synliga taktassar och trappad takfot samt form och volym på byggnaden. Även detaljer som ankarjärn, takkupor och balkong ingår i det arkitektoniska värdet.

Bebyggelse av kompletterande värde för miljön

Lövsångaren 8, Almgatan 9

Byggår: 1947

Arkitekt: Gösta Gadd

Byggmästare: Gösta Gadd

Byggherre: Fru Olga Gadd

Beskrivning och historik: Villa i 1½ plan uppförd 1947. Tillbyggd 1959 och 2007. Gösta Gadd har byggt en mängd hus i Helsingborg, vissa av dem i samverkan med Arvid Svensson, byggherre till Lövsångaren 14. Formen och volymen på huset är typiskt för 1940-talets egnahemsbebyggelse, men istället för ett tidstypiskt skärmtak har denna villa försetts med ett indraget entréparti, där endast ett mycket långsmalt skärmtak kröner indragningen. Entrén flankeras av två smala fönsterslitsar och ytterdörren är i mörkt trä. Fasaderna är murade i rött tegel, entrépartiet är vitputsat. Sadeltaket är belagt med enkupigt taktegel och skorstenen i tegel. Mot Almgatan i öster finns en nätt lunettkupa, mot trädgården en större takkupa. På södra fasaden finns i gavelspetsen en balkong som försetts med ett modernt, svart balkongräcke. Fönstren är sidohängda tvåluftsfönster med spröjs, där fönstren på nedervåningen har försetts med vita fönsterluckor. Grindstolparna är murade i tegel likt husfasaden. En tillbyggnad har tillkommit på södra fasaden och fristående garage och förråd i norra tomtgränsen.

Kulturhistorisk värdering: Den ursprungliga byggnadskroppens form och volym är typisk för sin tid, men det indragna entrépartiet flankerat av två fönster och krönt av ett långsmalt skärmtak ger det en säregen karaktär. Tegelfasaderna, sadeltaket med enkupigt taktegel och lunettkupan mot gatan, den murade skorstenen, fönstersättningen med sidohängda träfönster samt takkupan mot trädgården utgör arkitektoniskt värdefulla drag som bidrar till husets helhetsuttryck.

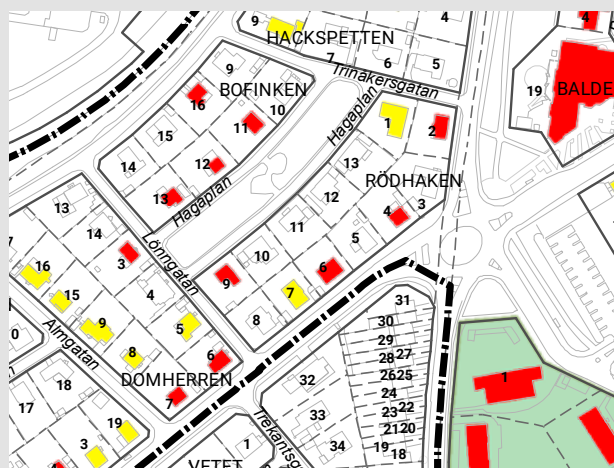
Lövsångaren 14, Romares väg 8

Lövsångaren 8, Almgatan 9

Lövsångaren 8, Almgatan 9

KVARTERET RÖDHAKEN

I kvarteret finns tretton villafastigheter av varierande ålder från 1920- till 70-talet. Fasaderna varierar mellan tegel och puts. Taken varierar både i form och höjd. Detta ger kvarteret sammantaget en relativt brokig karaktär som funnits redan från början. Stadsplan är upprättad år 1939.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §

Rödhaken 2, Ringstorpsvägen 61

Byggår: 1955

Arkitekt: BOROHUS

Byggmästare: Thure Andersson Mörap

Byggherre: Representant Uno Karsten

Beskrivning och historik: Enplansvilla uppförd 1955 med långsidan vänd ut mot gatan. En folkhemsvilla från BORO-hus som då var i HSB:s ägo. Gula tegelfasader med en fönstersättning som antyder den innanför liggande rumsindelningen. Blyglasfönster och mönstrad ytterdörr av trä bidrar till den tidstypiska arkitekturen, vilken förstärks av utkragade fönsteromfattningar av tegel och en artikulerad huvudentré av rött tegel tillsammans med murade staketstolpar i gult tegel. Sadeltak belagt med enkupigt taktegel, skorsten av gult tegel på östra takfallet och svartmålad vindskivor. Garage finns på norra gaveln. Tidstypisk och lummig trädgård som bidrar till helheten.

Kulturhistorisk värdering: Byggnaden har ett representativt kulturhistoriskt värde med en synlig huvudentré längs långsidan ut mot Ringstorpsvägen. Helhetsintrycket med de murade staketstolparna, de utkragade fönsteromfattningarna och den omsorgsfullt gestaltade entrén visar dåtidens föredragna material och hur det användes. Byggnaden tillsammans med staketstolparna bildar en enhetlig karaktär som är väl synlig från gatan.

Rödhaken 2, Ringstorpsvägen 61

Rödhaken 2, Ringstorpsvägen 61

Rödhaken 4, Johan Banérs gata 61**Byggår:** 1936**Arkitekt:** Mauritz Granberg**Byggmästare:** –**Byggherre:** Chaufför Olle Svensson

Beskrivning och historik: Villa i två plan uppförd 1936 och garage tillkommet 1937. Tillbyggt uterum 1993. Klassiskt rödbrunt helsingborgstegel i fasaderna och mönstermurningar med raka fönstervalv ovanför sidohängda fönster. Putsad sockel. Mansardtak är en något ovanlig takform i området. Här har det klätts med rött, enkupigt taktegel lagt mot gavelspets. Murad skorsten placerad inock. Ursprungliga takkupor mot gatan. Markerat entréparti med skärmtak och sidofönster mot gatan ger huset en tidstypisk karaktär om än med en mer sentida ytterdörr. Detsamma gäller den mindre entrén i ena gaveln, vilken också försetts med skärmtak. På motsatt gavel finns en balkong med tidstypiskt smidesräcke.

Kulturhistorisk värdering: Byggnadens kulturhistoriska värde ligger främst i den bevarade formen och volymen samt tegelfasaderna med listverk och valv ovan fönster. Mansardtaket med det enkupiga takteglet murat mot gavelspets är också viktigt för husets arkitektoniska värde. Så är även de nätta originalkuporna och den ursprungliga balkongen. Trots sentida förändringar med bytt ytterdörr är entrépartierna relativt välbevarade i sin helhet med de tidstypiska skärmtaken.

Rödhaken 6, Johan Banérs gata 57**Byggår:** 1936**Arkitekt:** Harald Andersson**Byggmästare:** –**Byggherre:** –

Beskrivning och historik: Enplansvilla uppförd 1936. Lunettfönster ändrat till takkupor 1976. Villan karaktäriseras av den välbevarade formen och volymen med svagt kilat ochnockvalmat tak klätt med enkupiga takpannor mednockpannor i bruk. Skorstenen är murad och placerad på takfallet mot baksidan. Fasaderna är murade i tegel vars enda utsmyckning är mindre valv ovan de två fönster som flankerar huvudentrén. De större treluftsfönstren kröns av synliga betongbalkar. Fönstren är sidohängda träfönster enligt ursprungligt utförande, med undantag av fönstren i takkuporna. Entrén har ett mycket nätt skärmtak typiskt för 1930-talet, men har annars försetts med en något påkostad utformning med indragning från fasadliv och den putsade omfattningen. Trappan upp till ytterdörren av trä flankeras av två låga murar. Socken är putsad. Senare tillkommen altan finns mot trädgården.

Kulturhistorisk värdering: Den välbevarade formen och volymen, tillsammans med de symmetriska tegelfasaderna med dekorativa element som tegelvalv och betongbalkar ovan fönster, det valmade taket med enkupigt taktegel,nockpannor i bruk och murad skorsten, den representativa entrén med putsad omfattning och nätt skärmtak, trädörrens indragning från fasadliv samt trappans utformning med murar och de nätta sidohängda träfönstren ger denna byggnad ett högt arkitektoniskt värde, trots sekundära kupor med nya fönster. Dess läge vid Johan Banérs gata ger också byggnaden ett visst miljöskapande värde. Altanen mot baksidan ingår inte i värderingen.

Rödhaken 4, Johan Banérs gata 61

Rödhaken 6, Johan Banérs gata 57

Rödhaken 6, Johan Banérs gata 57

Rödhaken 9, Lönngatan 4

Rödhaken 9, Lönngatan 4

Rödhaken 1, Hagaplan 12

Rödhaken 9, Lönngatan 4

Byggår: 1929

Arkitekt: Arvid Svensson

Byggmästare: –

Byggherre: –

Beskrivning och historik: Villa i 1½ plan uppförd 1929 och med tillbyggnad i vinkel 1989, vilket gav byggnaden en L-form. Fasaderna är slätputsade i gult, med brant sadeltak under enkupigt taktegel och murad skorsten på den ursprungliga huskroppen. Den äldre delen har takpannorna murade mot gavelspetsen, vilken har försetts med ett vitputsat listverk. Fönstren är sidohängda, spröjsade träfönster, där man på den ursprungliga byggnadskroppen försett de större fönstren med putsade och dekorerade solbänkar, vilket förstärker den ålderdomliga känslan. På ursprungsbyggnaden finns en balkong med smidesräcke i gaveln. Takkupor på västra och södra takfallen, takkupan ut mot Hagaplan är omsorgsfullt gestaltad med tympanon och risaliter av röd plåt. Indragen entré med putsad list mot taket. Putsat garage.

Kulturhistorisk värdering: Byggnadens kulturhistoriska värde ligger främst i den omsorgsfullt gestaltade 1920-talsklassicismen i den ursprungliga byggnadskroppen, med flera välbevarade originaldetaljer. 1920-talsklassicismen ses främst i de putsade fasader med detaljer som solbänkar och listverk, det branta sadeltaket med enkupigt taktegel murat mot gavelspets, de sidohängda spröjsade träfönstren samt balkongen i gavelspetsen. Den senare tillbyggnaden ändrade visserligen byggnadens form och volym, men har anpassats väl i sin volym och ingår därför i klassningen.

Bebyggelse av kompletterande värde för miljön

Rödhaken 1, Hagaplan 12

Byggår: 1958

Arkitekt: Johnny Ekström

Byggmästare: –

Byggherre: –

Beskrivning och historik: Villa i 1½ plan uppförd 1958 av den kände helsingborgsarkitekten Johnny Ekström, med två byggnadskroppar förlagda i vinkel till varandra. Huset präglas starkt av fasaderna i gult, räfflat tegel murat i munkförband med en enkel dörrömfattning runt huvudentrén. Entrén är anspråkslös och indragen från gatan, med en tidstypisk trädörr i kryssmönster. Fönstren är tidstypiska, vita enlufts-fönster enligt ursprunglig indelning med ett burspråksfönster på fasaden mot Trinåkersgatan. Sadeltaket, som på senare år har beklänts med glansiga, svarta betongpannor, har synliga taktassar. Sockeln är gråputsad och det finns en källarnedgång omgiven av smidesräcke på norra fasaden. På västra takfallet finns en hög, gråputsad skorsten.

Kulturhistorisk värdering: Byggnadens välbevarade form och volym, tillsammans med fasaderna i räfflat gult tegel och de enkla sadeltaken, är typiskt för 1950-talet. Även fönstren, dörrömfattningen i tegel, skorstenen och källarnedgången hör till detta formspråk. Ytterdörren, vilken enligt originalritning kan vara den ursprungliga dörren, är väl värd att bevara. På sikt vore det positivt om takbeklädnaden återgick till en mer arkitektoniskt anpassad sådan.

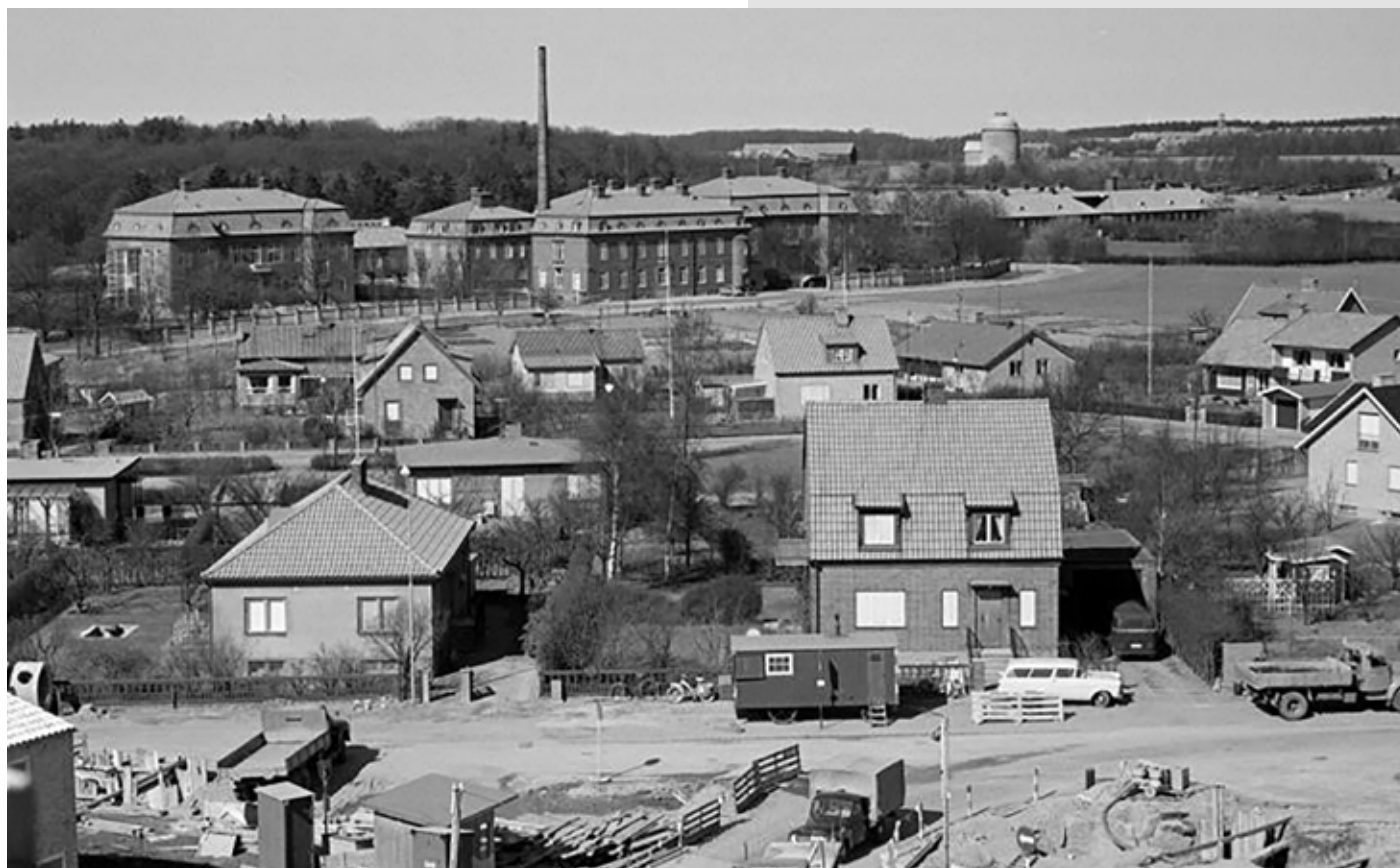
Rödhaken 7, Johan Banérs gata 55**Byggår:** 1930**Arkitekt:** Arvid Svensson**Byggmästare:** –**Byggherre:** –

Beskrivning och historik: Tvåplansvilla uppförd 1930. Arkitekturen skvallrar om rötter i 1920-talet, vilket framför allt syns i de ljusa slätputsade fasaderna, listverken, mansardtaket och infällda takkuporna. 1930-talets begynnande funktionalistiska tankar skymtar i den strama fönstersättningen med symmetri. På nordöstra fasaden finns en storslaget frontonkrönt entré. Taket är klätt med rött, enkupigt taktegel murat mot gavelspetsen, vilken har försetts med en slätputsad list. Skorstenen är putsad. På senare år har byggnaden genomgått förändringar där den bland annat försetts med moderna enlufts-fönster, och den grönskande trädgården har hårdgjorts. Villan är mycket lik den på Rödhaken 8, vilken utelämnats ur programmet på grund av att den bland annat tilläggsisolats utvändigt.

Kulturhistorisk värdering: Byggnadens välbevarade form och volym med det karaktäristiska mansardtaket klätt med enkupigt tegel murat mot gavelspetsen, den påkostade entrén med fronton, de infällda kuporna samt de putsade fasaderna med listverk ger den ett arkitektoniskt värde. Dess läge intill Johan Banérs gata ger den också ett visst miljöskapande värde. På sikt vore det positivt om fönstren kunde återgå till mer tidstypiska sådana.

Rödhaken 7, Johan Banérs gata 55

Kvarteret Rödhaken ut mot Johan Banérs gata i mars 1960. I bakgrunden syns epidemisjukhuset.

Sleipner 1, Kurirgatan 26 A–C och Kurirgatan 28 A–D

Sleipner 1, Kurirgatan 26 A–C och Kurirgatan 28 A–D

KVARTERET SLEIPNER

I det stora kvarteret ryms nio fastigheter bestående av storskaliga flerbostadshus. Då alla husen är byggda av tegel finns en enhetlighet i området som står väl mot den omgivande och för miljö-upplevelsen betydelsefulla grönstrukturen. Flera av husen har samma upphovsarkitekt.

Stadsplanen är upprättad 1958. Sedan uppförandet har vissa förändringar skett avseende balkonger, uppförande av garage och sophus. En ny detaljplan antogs 2018 och en förtätning planeras i kvarteret.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §

Sleipner 1, Kurirgatan 26 A–C och Kurirgatan 28 A–D

Byggår: 1962

Arkitekt: Filip Lundgrens arkitektkontor

Byggmästare: –

Byggherre: AB Hälsingborgshem

Beskrivning och historik: Flerbostadshus uppfört 1962. Fastigheten består av två sammanbyggda och något förskjutna huskroppar, där den södra delen består av sex våningar och den norra delen av åtta våningar. Fasaderna är i rött tegel med en låg, grå sockel. Taket är platt med en kopparkist där det möter fasaden. Trapphusen skjuter ut lätt från fasaderna samt är något högre. Fönstren är kvadratiska tvåluftsfönster med förskjuten mittpost, vilket skapar långsmala vädringsfönster. Trapphusfönstren är något högre enluftsfönster och källarfönstren liggande sådana. Västfasadens balkonger har något indragna fasadpartier samt utskjutande tegelmurar vilka ramar in balkongerna. Balkongräckena är vita och heltäckande. Portarna är relativt anspråkslösa träportar med tidstypiska glaspartier, krönte av platta skärmtak och med konstnärliga utsmyckningar vid sidan om.

Kulturhistorisk värdering: Byggnaden har, tack vare sin massiva volym och höjd, ett starkt miljöskapande värde. Tegelfasaderna med det platta, kopparkantade taket och den tidstypiska fönstersättningen tillsammans med portarna med sina karaktäristiska skärmtak bidrar starkt till det typiska 1960-talsuttrycket. Formen och volymen på de indragna respektive utskjutande fasadpartierna ger också ett arkitektoniskt värde.

Sleipner 3, Kurirgatan 20 och Kurirgatan 22 A–C

Byggår: 1964

Arkitekt: Filip Lundgrens arkitektkontor

Byggmästare: –

Byggherre: Byggnadsfirman Arvid Nilsson

Beskrivning och historik: Flerbostadshus uppfört 1964, bestående av två huskroppar placerade i vinkel mot varandra. Den längre huskroppen mot Kurirgatan är uppförd i fyra våningar med inredda vindslägenheter i gavlarna, den andra huskroppen i sex våningar och inredd vind. Arkitekturen präglas starkt av de röda tegelfasaderna med dekorativ mönstermurning. Sockeln är gråputsad. Sadeltaken är belagda med taktegel. I mötet mellan huskropparna står en hög skorsten uppförd i samma tegel som fasaderna. Samtliga balkonger är öppna och har räcken av koppar

med infällda, dekorativa stålpartier. Balkongerna mot baksidan är något snedställda och gavelbalkongerna flankeras av vitputsade partier som toppas av ett sadeltak. Fasadpartierna är lätt indragna och murade med tegel stående på högkant. Portarna har en gångdörr och en sidodörr i trä med glaspartier, krönta av konstnärlig utsmyckning. Fönstren är enkla enlufts-fönster.

Kulturhistorisk värdering: Byggnaden bildar tillsammans med övriga hus längs Kurirvägen en tidsenlig och miljöskapande bebyggelse. Tegelmurverken med de omsorgsfullt gestaltade mönstermurningarna och indragna partierna ger Sleipner 3 ett arkitektoniskt värde, vilket förstärks av de snedställda balkongerna med fronter av koppar och stål. Träportarna, enlufts-fönstren, sadeltaket med tegelpannor samt tegelskorstenen förstärker detta värde. Byggnaden har en välbevarad form och volym som bidrar starkt till det kulturhistoriska värdet.

Sleipner 4, Kurirgatan 16 A–B och Kurirgatan 18 A–B

Byggår: 1961

Arkitekt: Filip Lundgrens arkitektkontor

Byggmästare: –

Byggherre: –

Beskrivning och historik: Flerbostadshus uppfört 1961, bestående av två huskroppar placerade i vinkel mot varandra. Den längre huskroppen mot Kurirgatan är uppförd i fyra våningar med inredda vindslägenheter i gavlarna, den andra huskroppen i sex våningar och inredd vind. Arkitekturen präglas starkt av de röda tegelfasaderna med dekorativ mönstermurning. Sockeln är gråputsad. Sadeltaken är belagda med enkupigt taktegel. I mötet mellan huskropparna står en hög skorsten uppförd i samma tegel som fasaderna. Samtliga balkonger är öppna och har balkongräcken med infällda, dekorativa stålpartier. Ursprungligen har räckena varit i koppar. Balkongerna mot baksidan är något snedställda och gavelbalkongerna flankeras av vitputsade partier som toppas av ett sadeltak. Fasadpartierna är lätt indragna och murade med en annan sorts tegel. Portarna har en gångdörr och en sidodörr i trä med glaspartier, krönta av konstnärlig utsmyckning. Fönstren är enkla enlufts-fönster.

Kulturhistorisk värdering: Byggnaden bildar tillsammans med övriga hus längs Kurirvägen en tidsenlig och miljöskapande bebyggelse. Tegelmurverken med de omsorgsfullt gestaltade mönstermurningarna och indragna partierna ger Sleipner 4 ett arkitektoniskt värde, vilket förstärks av de snedställda balkongerna med fronter av koppar och stål. Träportarna, enlufts-fönstren, sadeltaket med tegelpannor samt tegelskorstenen förstärker detta värde. Byggnaden har en välbevarad form och volym som bidrar starkt till det kulturhistoriska värdet. På sikt vore det positivt om byggnaden återfick sina balkongräcken av koppar.

Sleipner 3, Kurirgatan 20 och Kurirgatan 22 A–C

Sleipner 4, Kurirgatan 16 A–B och Kurirgatan 18 A–B

Sleipner 4, Kurirgatan 16 A–B och Kurirgatan 18 A–B

Sleipner 5, Kurirgatan 12 A-B och Kurirgatan 14 A-B

Sleipner 6, Kurirgatan 6A-B, Kurirgatan 8 A-B och Kurirgatan 10 A-B

Sleipner

Sleipner 5, Kurirgatan 12 A-B och Kurirgatan 14 A-B

Byggår: 1962

Arkitekt: Filip Lundgrens arkitektkontor

Byggmästare: –

Byggherre: –

Beskrivning och historik: Flerbostadshus uppfört 1962, bestående av två huskroppar placerade i vinkel mot varandra. Den längre huskroppen mot Kurirgatan är uppförd i fyra våningar med inredda vindslägenheter i gavlarna, den andra huskroppen i sex våningar och inredd vind. Arkitekturen präglas starkt av de röda tegelfasaderna med dekorativ mönstermurning. Sockeln är gråputsad. Sadeltaken är belagda med taktegel. I mötet mellan huskropparna står en hög skorsten uppförd i samma tegel som fasaderna. Samtliga balkonger är öppna och har räcken av koppar med infällda, dekorativa stålpartier. Balkongerna mot baksidan är något snedställda och gavelbalkongerna flankeras av vitputsade partier som toppas av ett sadeltak. Fasadpartierna är lätt indragna och klädda med koppar, vilken på fasaden mot Kurirgatan har målats svart. Portarna har en gångdörr och en sidodörr i trä med glaspartier, krönta av konstnärlig utsmyckning. Fönstren är enkla enlufts-fönster.

Kulturhistorisk värdering: Byggnaden bildar tillsammans med övriga hus längs Kurirvägen en tidsenlig och miljöskapande bebyggelse. Tegelmurverken med de omsorgsfullt gestaltade mönstermurningarna och indragna kopparklädda partierna ger Sleipner 5 ett arkitektoniskt värde, vilket förstärks av de snedställda balkongerna med fronter av koppar och stål. Träportarna, enlufts-fönstren, sadeltaket med tegelpannor samt tegelskorstenen förstärker detta värde. Byggnaden har en välbevarad form och volym som bidrar starkt till det kulturhistoriska värdet.

Sleipner 6, Kurirgatan 6A-B, Kurirgatan 8 A-B och Kurirgatan 10 A-B

Byggår: 1961

Arkitekt: Filip Lundgrens arkitektkontor

Byggmästare: –

Byggherre: –

Beskrivning och historik: Flerbostadshus uppfört 1961, bestående av två huskroppar placerade i vinkel mot varandra. Huskroppen som löper från nord till syd är uppförd i fyra våningar med inredda vindslägenheter i gavlarna, den andra huskroppen i sex våningar och inredd vind. Arkitekturen präglas starkt av de röda tegelfasaderna med dekorativ mönstermurning. Sockeln är gråputsad. Sadeltaken är belagda med taktegel. I mötet mellan huskropparna står en hög skorsten uppförd i samma tegel som fasaderna. Samtliga balkonger är öppna och har räcken av koppar med infällda, dekorativa stålpartier. Balkongerna mot baksidan är något snedställda och gavelbalkongerna flankeras av vitputsade partier som toppas av ett sadeltak. Fasadpartierna är lätt indragna och murade i tegel stående på högkant. Portarna har en gångdörr och en sidodörr i trä med glaspartier, krönta av konstnärlig utsmyckning. Fönstren är enkla enlufts-fönster.

Kulturhistorisk värdering: Byggnaden bildar tillsammans med övriga hus längs Kurirvägen en tidsenlig och miljöskapande bebyggelse. Tegelmurverken med de omsorgsfullt gestaltade mönstermurningarna och indragna kopparklädda partierna ger Sleipner 6 ett arkitektoniskt värde, vilket förstärks av de snedställda balkongerna med fronter av koppar och

stål samt originaldetaljer som stuprör i koppar och pivåhängda enlufts-fönster. Träportarna, sadeltaket med tegelpannor samt tegelskorstenen förstärker detta värde. Byggnaden har en välbevarad form och volym som bidrar starkt till det kulturhistoriska värdet.

Bebyggelse av kompletterande värde för miljön

Sleipner 7, Ryttmästaregatan 1 A–B, 3 A–B, 5 A–B, 7 A–B och 9 A–B

Byggår: 1973

Arkitekt: Svenska Riksbyggens arkitektkontor

Byggmästare: Svenska Riksbyggen

Byggherre: Svenska Riksbyggen

Beskrivning och historik: Flerbostadshus uppfört 1973 med fem fristående byggnadskroppar, vilka tillsammans med Sleipner 8 skapar en tidstypisk bebyggelsemiljö. Fasaderna är i räfflat, gult tegel och pulpettaken avslutas med en plåtsarg i mötet med fasaderna. De högre byggnadskropparna består av sex våningar, där trapphusen skjuter ut från fasaderna. Trapphusen är vitputsade med partier av mörk träpanel, och de stora glasade ytorna avslöjar den interiöra trappen. De lägre byggnadskropparna består av tre våningar samt sockelvåning, där trapphusen endast märks ut genom fönstrens höjd på fasaden, och där fasaden har vita stråk under den högre delen av pulpettaken. Samtliga portar är i aluminium och kröns av tunga, svarta skärmtak, en utformning som härrör från 2008. Fönstren är tvålufts-fönster, med undantag från mindre, rektangulära fönster på de högre byggnadskropparna. Samtliga byggnader har lätt indragna och inglasade balkonger med gröna stål-partier, vilka byggdes om till nuvarande utseende 1999. Byggnadernas placering bildar två öppna gårdar mellan husen, vilket bidrar till kvarterets grönska.

Kulturhistorisk värdering: Byggnadernas värde ligger framför allt i det miljöskapande, där deras placering, form och volym bidrar till områdets tidstypiska karaktär och öppenhet med grönska mellan husen. De arkitektoniska värdena härrör från det gula fasadteglet med de rytmiserande vita stråken, de ljusinsläppande trapphusen, pulpettaken och de tidstypiska tvålufts-fönstren.

Sleipner 8, Ryttmästaregatan 11–13

Byggår: 1973

Arkitekt: Svenska Riksbyggens arkitektkontor

Byggmästare: Svenska Riksbyggen

Byggherre: Svenska Riksbyggen

Beskrivning och historik: Flerbostadshus uppfört 1973 med två sammanbyggda men lätt förskjutna byggnadskroppar i sex respektive åtta våningar, vilka tillsammans med Sleipner 7 skapar en tidstypisk bebyggelsemiljö. Fasaderna är i räfflat, gult tegel och pulpettaken avslutas med en plåtsarg i mötet med fasaderna. Trapphusen på den västra delen skjuter ut från fasaderna och är vitputsade med partier av mörk träpanel, där de stora glasade ytorna avslöjar den interiöra trappen. På den östra delen har trapphusen istället blivit hisstorn. Portarna är i aluminium och kröns av tunga, svarta skärmtak, en utformning som härrör från 2008. Fönstren är tidstypiska en- och tvålufts-fönster. Byggnaden har mot

Sleipner 7, Ryttmästaregatan 1 A–B, 3 A–B, 5 A–B, 7 A–B och 9 A–B

Sleipner 7, Ryttmästaregatan 1 A–B, 3 A–B, 5 A–B, 7 A–B och 9 A–B

Sleipner 8, Ryttmästaregatan 11–13

Sleipner 9, Ryttmästaregatan 2

Sleipner 9, Ryttmästaregatan 2

Sleipner 9, Ryttmästaregatan 2

söder lätt indragna och inglasade balkonger med gröna stålpartier, vilka byggdes om till nuvarande utseende 1999. Några lägenheter har franska balkonger med svarta järnräcken.

Kulturhistorisk värdering: Byggnadens värde ligger framför allt i det miljöskapande, där dess placering, form och volym bidrar till områdets tidstypiska karaktär och öppenhet med grönska mellan husen. De arkitektoniska värdena härrör från det gula fasadteglet med ljusinsläppande trapphus, pulpettak och de tidstypiska en- och tvåluftsfönstren.

Sleipner 9, Ryttmästaregatan 2

Byggår: 1965

Arkitekt: Kjessler & Mannersträhle

Byggmästare: –

Byggherre: –

Beskrivning och historik: Ringstorpskolan uppfördes 1965 som en del av Ringstorps expansion under tiden, och dess arkitektur utmärker sig från den höga bostadsbebyggelsen runt omkring. Senare tillbyggnader har tillkommit på skolgården 2002 och 2009. Den ursprungliga byggnadskroppen består av ett antal volymer vinkelrät placerade över en längsgående, långsmal volym. Denna form skapar mindre "gårdar" mellan vinkelbyggnaderna, vilket i sin tur ger en genomtänkt skolgårdsmiljö med många olika rum. Fasaderna präglas av gult fasadtegel med utsmyckningar i form av rullskift under den utskjutande takfoten. 1960-talsarkitekturen framkommer även i denockvalmade taken, omsorgsfullt gestaltade tegelskorstenarna och hängränorna i koppar. Fönstren har en varierande indelning där vissa fönster försetts med öppningsbara partier och därmed avdelande mittposter, vilket är en ursprunglig utformning.

Kulturhistorisk värdering: Skolan har ett lokalhistoriskt värde som en del av Ringstorps uppbyggnad under det expansiva 1960-talet. Formen och volymen på den ursprungliga byggnadskroppen är viktiga karaktärsdrag som skvallrar om byggnadens användning som skola, och de genomtänkta gårdarna som skapas mellan byggnadskropparna visar hur arkitekten skapade byggnaden utifrån behovet. De tidstypiska och välbevarade 1960-talsdragen –nockvalmade sadeltak, gula tegelmurverk med rullskift, skorstenar och koppardetaljer – gör att byggnaden smälter väl in i sin omgivning. Även detaljer som ursprunglig fönsterindelning är karaktärsdrag väl värda att bevara. De senare tillkomna byggnadskropparna ingår inte i klassningen.

KVARTERET STEGLITSEN

Femton villafastigheter finns i kvarteret. De varierar i ålder och stil från 1930-talets lätta funktionalism fram till det senare 1900-talets ljusare tegelmurverk. Kvarteret var nästan fullbyggt redan år 1939 då även stadsplanen är upprättad.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §

Steglitsen 2, Ringstorpsvägen 69

Byggår: 1928

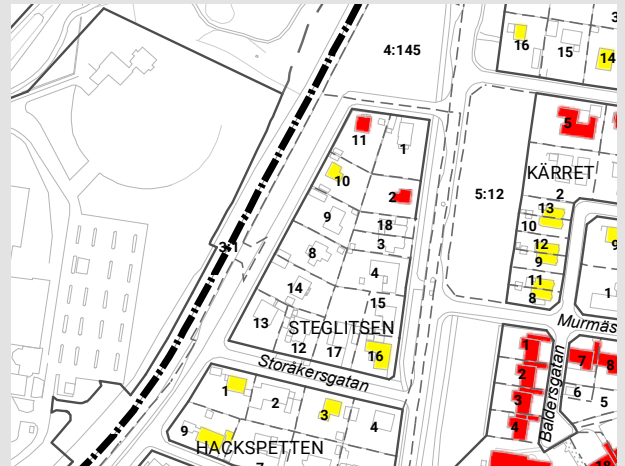
Arkitekt: Edvin Tidblad

Byggmästare: Erik Rasmusson

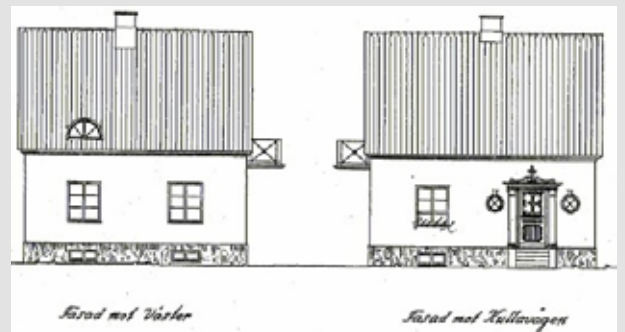
Byggherre: Bilmontör Johan Evald Wallentin

Beskrivning och historik: Villa i 1½ plan uppförd 1928 i typisk 1920-talsklassicism. Det stora perspektivfönstret och takkupan mot Ringstorpsvägen tillkom 1951, och tillbyggnaden mot baksidan 1955. Trots dessa förändringar är 1920-talsklassicismen mycket synlig bland annat i de slätputsade fasaderna med listverk under takfoten, det höga sadeltaket klätt med enkupiga takpannor samt den påkostade entrén. Denna flankeras av två vitputsade, runda pilastrar och två runda fönster som påminner om berlocker. Entrén kröns av ett listverk som i sin tur täcks av kopparplåt, enligt äldre ritningar fanns tidigare en detaljerad utsmyckning med spira på skärmtaket. En halvmåneformad stentrappa leder upp till ytterdörren, vilken är sentida. Takpannorna är murade mot gavelpetsarna men har sedan fått en plåtd avslutning. Skorstenen är av tegel. På takfallet mot gårdssidan finns en mindre lunettkupa som är original för huset. En balkong finns i södra gaveln. Med undantag från 1950-talets enlufsfönster, är husets fönster sidohängda i trä med tidstypisk spröjs.

Kulturhistorisk värdering: Trots förändringarna som genomfördes på 1950-talet, beskrivna ovan, är byggnaden ett tydligt exempel på en påkostad 1920-talsklassicistisk arkitektur. De slätputsade fasaderna med mörkare sockel och ljusare listverk, entrén med pilastrar, stentrappa, skärmtak med koppar, utsmyckande fönster, sadeltaket med enkupiga takpannor, tegelskorstenen, de bevarade sidohängda och spröjsade träfönstren samt husets form och volym är värdebärande karaktärsdrag för de arkitektoniska värdena. Även 1950-talets tillskott kan räknas in i det arkitektoniska värdet, då dessa förändringar skedde relativt kort efter uppförandet och skapar en tydlig årsring.

Steglitsen 2, Ringstorpsvägen 69

Steglitsen 11, Hasselgatan 32

Steglitsen 10, Hasselgatan 30

Steglitsen 10, Hasselgatan 30

Steglitsen 11, Hasselgatan 32

Byggår: 1935

Arkitekt: Sigurd Bergqvist

Byggmästare: –

Byggherre: –

Beskrivning och historik: Liten enplansvilla uppförd 1935, i en tydlig funktisarkitektur vilket skiljer sig från övrig bebyggelse i närområdet. Den kvadratiske formen är välbevarad sedan uppförandet. Taket är lågt, valmat och täckt med slät papp. Skorstenen är i tegel och fasaderna är putsade med en tunn puts. Den strama fönstersättningen är tidstypisk, med nätta, ospröjsade enlufts-fönster i mörkt trä. Ett av fönsterpartierna utökades 2009. Entrén har ett tidstypiskt vindfång och skärmtak, men med en sentida glasad dörr. Det tillhörande garaget är uppfört i trä med platt tak. Enligt ursprungshandlingar hade taket från början skifferbeklädning.

Kulturhistorisk värdering: Byggnadens enkla och välbevarade volym och form ger den ett tydligt 1930-talsformspråk som är sällsynt på Ringstorp. Den strama fönstersättningen med bevarade fönster som beskrivet ovan, entrén med skärmtak och vindfång, de ljusa putsade fasaderna och det valmade papptaket med tegelskorsten bidrar till det värdefulla arkitektoniska formspråket. På sikt vore det positivt om man ville återställa ytterdörren till en mer tidstypisk sådan.

Bebyggelse av kompletterande värde för miljön

Steglitsen 10, Hasselgatan 30

Byggår: 1935

Arkitekt: Edvin Tidblad

Byggmästare: Bror L. Möller

Byggherre: Kassör Albert Hagström och Fru Elly Hagström

Beskrivning och historik: Villa i 1 ½ plan uppförd 1935 av samma arkitekt som Steglitsen 2. Dess form och volym är intakt sedan uppförandet, med undantag från den mindre tillbyggnaden mot baksidan vilken tillkom 1947. Även kupan mot Hasselgatan tillkom vid denna tidpunkt. Huset bär tydliga drag från en kvardröjande 1920-talsklassicism, vilket främst framkommer i de ljusa slätputsade fasaderna med listverk under takfot och det höga sadeltaket belagt med enkupiga tegelpannor. Pannorna är murade mot gavelspetsen men i mötet dem emellan har plåt tillkommit. Skorstenen är putsad. 1930-talet syns i entrén, vilken kröns av ett tidstypiskt, tunt skärmtak och omges av en enkel putsad omfattning. Dörren är en mörk trädörr och har dragits in lätt från fasaden. Bredvid entrén finns två äldre träfönster bevarade, men på resten av huset har de sidohängda enlufts-fönstren ersatts av moderna fönster. På södra gaveln finns en balkong med räcke av svart smide.

Kulturhistorisk värdering: Mötet mellan 1920-talsklassicism och en begynnande 1930-talsfunktionalism ger detta hus ett arkitektoniskt värde. Den välbevarade formen och volymen inklusive 1947 års tillbyggnad, med de slätputsade fasaderna med listverk och entréomfattning, skärmtaket, de bevarade fönstren samt det höga sadeltaket med enkupiga tegelpannor bidrar till detta formspråk. Så gör även skorstenen och balkongen på söderfasaden. På sikt vore det positivt om fönstren återställdes till mer tidstypiska sådana.

Steglitsen 16, Ringstorpsvägen 63 A**Byggår:** 1982**Arkitekt:** Thurffjell arkitektkontor AB Malmö**Byggmästare:** –**Byggherre:** Jan Emard AB

Beskrivning och historik: Enplansvilla uppförd 1982 i två sammansatta byggnadskroppar. Den lågmålda byggnadskroppen har fasader och skorsten i helsingborgstegel där man lagt teglet i rullskift i mötet med taket. I vardera gaveln öppnar sig teglet i en slits, klädd i mörk träpanel. Sadeltaket är belagt med mörka betongtegelpannor. Fönster och dörrar är tidstypiskt enkla och mörkbruna, vilket bidrar till byggnadens sparsmakade arkitektur. Entrédörren mot Ringstorpsvägen har ett sidoljus för ljusinsläpp i hallen. En inglasad terrass tillkom 2009 i vinkel mellan byggnadskropparna.

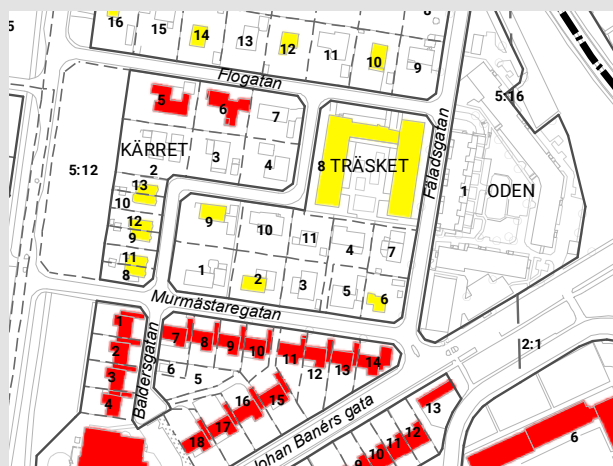
Kulturhistorisk värdering: Det typiska 1980-talsuttrycket med dova, lågmålda tegelfasader och detaljer som träslitsar i murverket, tegelskorsten, sadeltak med betongpannor samt den ursprungliga fönstersättningen ger denna byggnad ett arkitektoniskt värde som en god representant för 1980-talet. Byggnadens välbevarade form och volym förstärker detta.

Steglitsen 16, Ringstorpsvägen 63 A

Flygbild över kvarteret Steglitsen från 1965.

Träsket 2, Murmästaregatan 7

Träsket 6, Murmästaregatan 13

KVARTERET TRÄSKET

Kvarteret har totalt elva fastigheter bestående av tio villor och ett äldreboende. De äldsta husen är från 1920-talet men flertalet är byggda under 1960–70-talet. Kvarteret och grannkvarteret Kärret var fram till omkring 1960-tal en handelsträdgård med ekonomibyggnader och boningshus. Stadsplanen är från år 1956.

Bebyggelse av kompletterande värde för miljön

Träsket 2, Murmästaregatan 7

Byggår: 1979

Arkitekt: Sävsjö trähus AB

Byggmästare: Sävsjö trähus AB

Byggherre: Gullan och Ove Håkansson

Beskrivning och historik: Villa i 1½ plan uppförd 1979. 1970-talsarkitekturen syns tydligt i fasaderna av mexitegel med mörk panel i gavlarna samt sadeltaket belagt med tvåkupiga betongpannor. Även den välbevarade formen och volymen, med långsidan vänd mot gatan och det sammanbyggda garaget med sitt sargtak, är typiskt för denna arkitektur. Entrén mot gatan består av en dörr med åtta speglar samt sidoljus på båda sidor av denna. Fönstersättningen är lågmäld och stram med kontrasterande mörk kulör mot det vita mexiteglet. På östra fasaden finns en balkong med träräcke. På takfallet mot baksidan finns en takkupa och en större skorsten. Det finns också en altan mot baksidan i vinkeln mellan hus och garage.

Kulturhistorisk värdering: Den tidstypiska och välbevarade utformningen ger huset ett arkitektoniskt värde. Detta yttrar sig i fasaderna av mexitegel och mörk panel i gavlarna, sadeltaket med tvåkupiga betongpannor, fönstersättningen och entrén med sidoljus samt takkupan. Även formen och volymen ingår i detta formspråk. Det sammanbyggda garaget med sitt karaktäristiska sargtak och balkongen utgör också en del av detta sammanhållna uttryck.

Träsket 6, Murmästaregatan 13

Byggår: 1930

Arkitekt: Karl Ekborg

Byggmästare: –

Byggherre: –

Beskrivning och historik: Villa i 1½ plan uppförd 1930 som tvåfamiljshus. Huset byggdes till med en envåningstillbyggnad på 1970-talet; vilken höjdes och fick vindsinredning 1975. Man har också klätt in husets fasader med silikattegel. Trots dessa senare förändringar finns en viss kvarhängande 1920-talsklassicism i den ursprungliga byggnadskroppen, som ligger utmed Fäladsgatan. Detta framkommer framför allt i volymen, det höga, kilade sadeltaket samt den symmetriska fönstersättningen och balkongen med smidesräcke i gavelspetsen. Taket är belagt med tvåkupiga betongpannor och skorstenen är av tegel.

Kulturhistorisk värdering: Huset har visserligen genomgått förändringar sedan tillkomsttiden, men tillbyggnaden från 1970-talet är tydligt underordnad och anpassad i sin volym. Det arkitektoniska värdet ligger främst i det höga, kilade sadeltaket, den ursprungliga fönstersättningen, balkongen i gavelspetsen och tegelskorstenen. På sikt vore det positivt

om husets ursprungliga arkitektur kunde återskapas, exempelvis genom att ta bort fasadbeklädnaden och lägga lertegelpannor på taket.

Träsket 8, Flogatan 12

Byggår: 1965

Arkitekt: Arne Ljung

Byggmästare: –

Byggherre: Bikupan

Beskrivning och historik: Äldreboende i ett respektive två plan uppfört 1965. De tre byggnadskropparna, förlagda i en U-form, skapar en öppen innergård vilken har stenbelagts och försetts med viss växtlighet. Fasaderna är i gult tegel med murat rullskift under takfoten. Taket är ettnockvalmat, shingeltäckt sadeltak vars takfot skjuter ut och avslöjar de vitmålade taktassarna. Trots sin gedigna volym jämfört med enfamiljs-husen i kvarteret, har byggnaden ett lågmält intryck där höjden upplevs som låg. Fönstren är enlufts-fönster, symmetriskt ordnade mellan våningarna och med något varierande storlek. De bryts av utav balkonger med vita fronter och svarta överluggare, där balkongdörrarna har dragits in från fasadlivet vilket gör att balkongerna knappt sticker ut från fasaden. Mot Flogatan finns ett diskret entréparti i trä, med dubbla glasade dörrar och ett stort sidoljus. Strax intill finns en större skorsten.

Kulturhistorisk värdering: Byggnadens ursprungliga och nuvarande funktion som äldreboende ger den ett lokalhistoriskt värde. Dess arkitektoniska värde bottnar i de sammanbyggda volymerna, de gula fasaderna, de nockvalmade, shingeltäckta sadeltaken med utskjutande takfot och synliga taktassar, fönstersättningen, balkongerna, entrépartiet samt skorstenen med Flogatan. Den har även ett miljöskapande värde tack vare sin placering mellan Baldersgatan, Flogatan och Fäladsgatan.

Träsket 9, Baldersgatan 14

Byggår: 1976

Arkitekt: Sävsjö trähus AB

Byggmästare: Sävsjö trähus AB

Byggherre: Leif och Gunnel Rynnel

Beskrivning och historik: Villa i 1½ plan uppfört 1976 utifrån ritningar från Sävsjö trähus AB vilka sedan anpassats av byggherrarna. 1970-talsarkitekturen framkommer framför allt i de ursprungligt vitslammade tegelfasaderna och den mörka panelen i gavlarna, samt det tidstypiska sadeltaket belagt med enkupiga tegelpannor. På takfallet mot Baldersgatan finns en större takkupa, mot baksidan två mindre kupor samt en vitputsad hög skorsten. Huset är uppfört efter typritning men har anpassats efter den regionala arkitekturen, vilket bland annat syns i de sidohängda tvålufts-fönstren i trä med spröjs. Några fönster är blyinfattade, ett drag som är vanligt förekommande på Ringstorp. Entrédörren är av trä. Byggnadens form och volym är synnerligen välbevarad sedan uppförandet. I norr finns en sammanbyggd carport med sargtak.

Kulturhistorisk värdering: Mötet mellan 1970-talets typritning och den lokalt anpassade arkitekturen ger detta hus ett arkitektoniskt värde. Värdefulla karaktärsdrag är formen och volymen, sadeltaket med enkupiga tegelpannor, de vitslammade tegelfasaderna med mörk träpanel i gavelpetsarna, de sidohängda träfönstren med spröjs, de blyinfattade fönstren samt entrédörren av trä. Även skorstenen mot trädgården och takkupan mot framsidan ingår i det bevarandevärda formspråket.

Träsket 8, Flogatan 12

Träsket 9, Baldersgatan 14

Träsket 9, Baldersgatan 14

